LIET. BIBLIOT.
TARYBOS
SKYRIUS

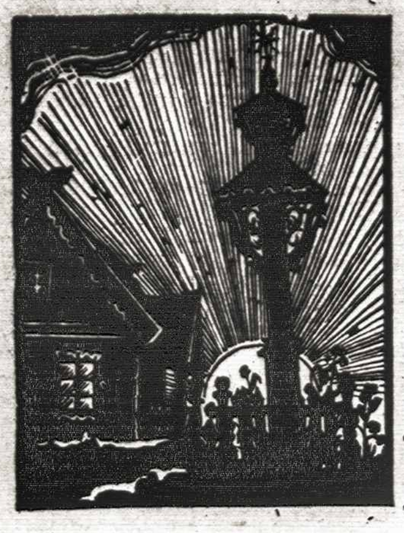

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 37 (557) TORONTO, Ontario 1960 m. rugsėjo (September) mėn. 15 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada

Laidoti mokam

Kaunas yra matęs grandiozinių laidotuvių: Dariaus-Girėno, Tumo-Vaižganto, Maironio ir kitų. Visi tada sakė: laidoti mokam. O ir dabar neužmiršom. Pagal turimas sąlygas palaidojam žymiuosius veikėjus su visa derama ir galima pagarba. Ir paminklo neužmirštame pastatydinti. Tuo būdu laikome savo pareigą atlikę — apraudoję, apdejavę ir atsisveikinę. Dėl paliktų darbų nesisielojam — linkime ir jiems ir jų autoriui — amžinos ramybės. Tuo būdu dažnai sunaikinam palikimą, kuris yra mūsų turtas. Ypač tai atsitinka su palikimu minties, rašto, vaizdo, garso žmonėmis. Gyvendami bei kurdami, jie sutelkė lobį, kuriuo turi misti palikuonys ir toliau kurti. Kultūringa tauta negali leisti, kad jų lobis būtų užmirštas. Tai paminklas, kuris kalba gyviesiems palikta mintimi bei širdimi. Todėl ypač svarbu pasirūpinti dvasinio palikimo paskleidimu.

Tai pasakytina netiktai apie mūsų kultūros ir visuomenės žymiuosius žmones, bet ir apie mūsų kankinius, kurių duoklė tautai, Eklezijai ir visai žmonijai yra didesnė už kultūrinį įnašą. Jų duoklė yra kraujo duoklė, kurioje sutelktas visas žmogaus gyvenimas. Tai žmogaus auka, pasiekusi pačią viršūnę bei tapusi nepralenkiama. Kaikinio mirtyje ir kančioje atsispindi augščiausia būties įtampa, kurioje sušvinta antžmogiškasis pasaulis. Jis mus sukrečia, bet kartu ir įkvėpia didiesiems žygiams. Nebaigta kankinio kova skatina įsijungti jon ir tęsti iki pergalės.

Jau pirmieji krikščionys, gyvai jausdami Kristaus kančios ir mirties nelygstamą vertę, rūpestingai gerbė pirmuosius kankinius. Jie laidojo juos pagarbiose vietose, jų vardais pavadino katakombas, vėliau — dievnamius, gatves ir net miestus. Jie jautė, kad Kristaus garbė žėri jų kančioje ir mirtyje, jų palaikuose ir varduose. Kankinių palaikai - relikvijos tapo didelės pagarbos dalykais, kurie apčiuopiamai atstovavo kankinių garbę.

Kankinio garbė neišnyko ir šiandieną. Jų vardais statydinami dievnamiai, įstaigos, oratorijos, įrengiamos aikštės, mokyklos ir pan. Tai išoriniai ženklai, kurie nuolat primena didžiąją kankinių auką. Visos krikščioniškosios tautos tuo nuolat rūpinasi, kad jų palikimas nuolat būtų gyvas.

Kankinių turime ir mes. Ir tai žymiai daugiau nei didieji kraštai. Nuolatinės kovos už krikščioniškąjį tikėjimą išvedė į frontą daugybę mūsų kovotojų, kur jie ir pasiliko. Daugelio net vardai visai nežinomi arba tik siauram rateliui. Taipgi nežinoma ir neprieinama jų palaidojimo vieta. Pvz. Sibire liko nukankinta šimtais ir tūkstančiais. Ir kas žino kur jie palaidoti? Kaip matyti iš Lietuvos ir Sibiro gaunamų laiškų, nevienu atveju net tos vietos, kur buvo palaidoti mūsų tautiečiai ir žinomos bent artimiesiems, liko panaikintos ir jų vietoje pastatytos įvairios įmonės.

Kankinių surankioti bei jų pagarbiai palaidoti nebegalime. Galime betgi iškelti jų palikimą — jų kančios ir aukos dvasią, kad ji taptų nuolatine mūsų tautos ir krikščionybės įkvėpėja. **Pirmiausia reikėtų surankioti, kiek galima, kankinių vardus, jų biografijas ir, pirmųjų krikščionių pavyzdžiu, sudaryti lietuvių kankinių martirologiją.** Rodos, p. J. Rimašauskas dalį tokios medžiagos yra sutelkęs, tik reikėtų, kad ja susidomėtų mūsų tikybinės institucijos ir kartu panaudotų visus galimus šaltinius. Tokios iniciatyvos galėtų imtis pvz. Kunigų Vienybė, šv. Kazimiero kolegija Romoje arba kuri vienuolija. Toks darbas, paskleistas visuomenėje, būtų didžiai reikšmingas mūsų pačių krikščioniškajam ir tautiniam gyvenimui, o ir svetimiesiems liudytų Lietuvos auką.

Esame priėmę gražią tradiciją — nežinomo kario kapą bei paminklą. **Per pastarąjį karą ir po jo iškilo naujo kovotojo tipas — mūsų laikų kankinys, kentėjęs ir miręs už savo ir mūsų tikėjimą. Kodėl tad jo garbei nepastatyti paminklų? Juk tai būtų prasmingas mūsų laikų liudijimas — nežinomo kankinio paminklas.** Jei ieškome būdų duplikuoti nežinomojo kario paminklą išeivijoj, tai kodėl gi tad neatžymėti naujojo tipo kovotojo — kankinio ir jo dvasinio palikimo kuria nors originalia forma, kuri galėtų tapti lygiai tradicinė, kaip ir nežinomo kario? **Pr. G.**

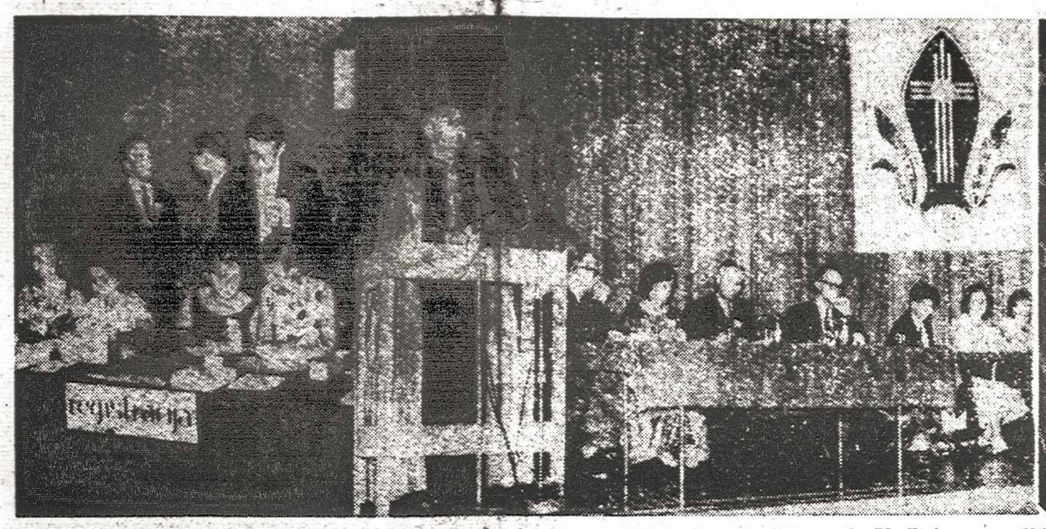

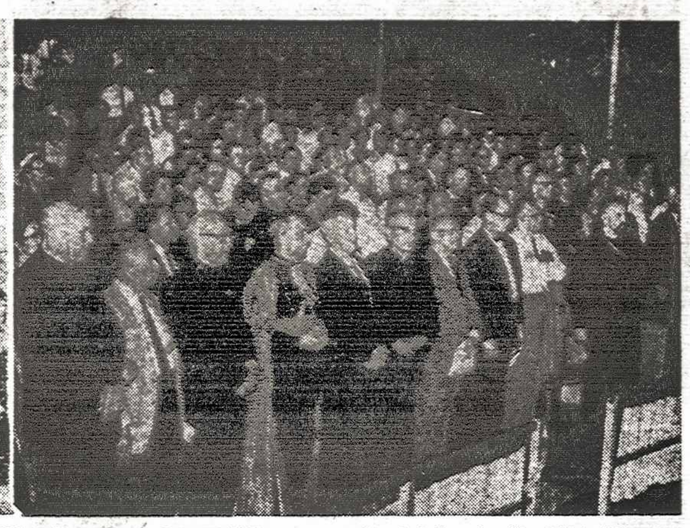

Jubilėjiniame ateitininkų kongrese Čikagoje: 1. Registruoja dalyvius; 2. J.E. vysk. V. Brizgys sveikina kongresą; 3. prezidiumas su pirmininkaujančiu Vikt. Užupiu iš Toronto; 4. dalis kongreso dalyvių; pirmoj eilėj: prel. Albavičius, prof. K. Pakštas, vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, prel. Pr. Juras, konsulas dr. P. Daužvardis, VLIKo pirm. dr. A. Trimakas, "Draugo" vyr. red. L. Šimutis, prel. M. Krupavičius.

Ateitininkija gyva

ĮSPŪDŽIAI IŠ ATEITININKŲ JUBILĖJINIO KONGRESO

Ateitininkija gyva, džiaugėsi savo širdyje kiekvienas ateitininkas, dalyvavęs jubilėjiniame savo organizacijos kongrese rugsėjo 2 - 4 d.d. Čikagoje. Kad ateitininkija ir šiose išeiviškose sąlygose tebėra jėga, kiekvienas juto kiekvieną kongreso dieną — ir posėdžiuose ir viešose demonstracijose, o ypač visiems dalyviams iš Marijos Augštesniosios Mokyklos kiemo eisena su gausiomis vėliavomis žygiuojant į pamaldas Švč. M. Marijos Užgimimo bažnyčion ir pačioje bažnyčioje, kuri visų jau nebetalpino. Eisena buvo tikrai įspūdinga ir, be abejonės, buvo iškiliausias kongresinis momentas visoje gausioje tų trijų dienų įvykių pynėje.

Kaip paskelbė registracijos komisija, kongrese buvo 866 įsiregistravę dalyviai. Eisenoje į pamaldas dalyvavo, be abejonės, bent dvigubai. Ypatingai mielą įspūdį sudarė gausus dalyvavimas jaunimo. Net nuostabu. At-kų Federacijos generalinis sekretorius savo pranešime paskelbė, kad Studentų Ateitininkų Sąjungos sąrašuose narių yra 280, o kongrese jų užsiregistravo net 269. Išeitų, kad suvažiavo jie beveik visi. Ištikrųjų gi nedalyvavusiųjų vietas bus užpildę šiemet baigusieji augštesniąsias mokyklas moksleiviai, kurie į studentų sąjungos sąrašus pereitais metais dar nebuvo patekę. Moksleivių ateitininkų kongrese užsiregistravusių buvo 179, sendraugių 357, jaunučių 17, svečių 44.

Gera yra žinoti ir justi, kad štai ten ir ten yra gyvenančių senų draugų, studijų kolegų, o kiek džiaugsmo po ilgų ilgų metų juos vėl susitikti! Ir šio kongreso metu visur ir tematei išskėstus glėbius, besibučiuojančius ir vienu ypu savo subangavusius jausmus norinčius išreikšti buvusius studijų kolegas, organizacijos veiklos bendrus ar kitaip kadaise suartėjusius žmones, kadaise ugnies pilnus jaunuolius, o dabar dažnai jau gyvenimo išvagotais veidais ar nors pražilusiom galvom šeimų tėvus, tada buvusius studentus, dabar studentų tėvus. Argi ne miela juos vieni kitiems pasirodyti, išpasakoti savo pergyvenimus pastaraisiais keliolika audringų metų.

O kiek suvažiavusiems teko aplankyti savo bičiulių, gyvenančių Čikagoje, kiek patirti jų bičiuliško vaišingumo! Kiek atnaujintų prisiminimų . . .

Bet nuo prisiminimų eikime prie kongreso eigos apžvalgos.

Kongresas prasidėjo rugsėjo 2 d., penktadienį, Jaunimo Centre registracija ir sutiktuvių vakaru su menine programa, pasilinksminimu ir eisena su žibintais prie pradėto statyti Nežinomojo Karėivio paminklo. Tai buvo daugiausia jaunimo pasirodymas, įspūdingas vakaras, nors kelionės išvargintus dalyvius ir tebevargino visą kongreso metą užtrukusi nepaprasta tvankuma ir karštis.

Rugsėjo 3 d., šeštadienį, kongresas buvo oficialiai atidarytas 9 val. pamaldomis Old. St. Mary bažnyčioje (Šv. Mišias atnašavo prel. Ig. Albavičius, pamokslą sakė kan. F. Kapočius. Prel. Pr. Juras atgiedojo Libera už mirusius ateitininkus) ir atidaromuoju posėdžiu Congress viešbučio salėje.

Pirmąjį žodį atidaromajame posėdy tarė kongresui rengti komiteto pirm. K. Kleiva, invokaciją sukalbėjo At-kų Fed. dvasios vadas kun. J. Kidykas, SJ. Po to buvo sudarytas prezidiumas, sekretoriatas bei komisijos ir tarė sveikinimo žodį At-kų Fed. Vadas prof. S. Sužiedėlis.

Šiuo jubilėjiniu kongresu mes jungiamės su ateitininkija visame pasaulyje ir laisvajame ir už geležinės uždangos, — kalbėjo Fed. Vadas. — Ir ten dar yra daug ateitininkų, net pirmūnų, yra taip pat ateitininkiškos dvasios jaunimo, kuriam niekad neteko patirti organizacinio gyvenimo palaimos. Jų dvasios dokumentas, mus pasiekęs, yra Sibiro maldaknygė. Toliau Fed. Vadas trumpai įvertino mūsų gyvenamųjų laikų iškeliamus reikalavimus ateitininkijai, pavojus su kuriais susiduriame, bei ateitininkijos uždavinius. Reikia ugdyti asmenybes, ne miniažmogius, žmones, kurie savo gyvenimą grindžia idėja.

Prezidiumas ir kiti tvarkomieji organai buvo sudaryti dar prieš Feder. Vado žodį.

Į prezidiumą įėjo: adv. Viktoras Užupis iš Kanados, Toronto (pirmininkavo pirmajam ir sekmadienio baigiamajam posėdžiuose), Birutė Šlepetytė-Venskuvienė iš Paryžiaus (pirmininkavo pradžioje antrojo posėdžio), Juozas Kojelis iš Los Angeles (pirmininkavo antrojo posėdžio antrajai daliai), dr. Juozas Girnius iš Boston, Mass., adv. J. Gylys iš Australijos ir adv. Jonas Totoraitis iš Kolumbijos.

Sekretoriatą sudarė: I. Mitkutė iš Los Angeles, A. Norvila iš Čikagos, J. Pleinys iš Hamilton, Ont., V. Ribokaitė iš Omaha, Nebraska, K. Skrupskelis, čikagietis Toronto un-to doktorantas, ir N. Vinkšnaitytė iš Brazilijos.

Sveikinimų komisija: T. J. Borevičius, SJ, iš Montrealio, Vincas Kazlauskas iš Los Angeles, dr. J. Kizys iš Čikagos, J. Strimaitis iš Niujorko ir V. Volertas iš Baltimores.

Rezoliucijų kom.: L. Dambriūnas iš Vašingtono, A. Gvildys iš Detroito, dr. J. Leimonas iš Bostono, P. Kilius iš Čikagos ir H. Idzelis iš Clevelando.

Registracijos komisija: A. Balčytis iš Čikagos, Br. Krokys iš Rochesterio, R. Lukas iš Philadelphijos, Z. Mažionytė ir Ir. Valaitytė iš Čikagos.

Pirmasis - pradedamasis posėdis buvo užbaigtas prof. kun. St. Ylos paskaita "Pusė amžiaus ateitininkišku keliu".

Apžvelgdamas ateitininkijos 50 metų kelią, prelegentas pradėjo ateitininkijos sąjūdžio kilmės metu sąlygų ir ateitininkijos pasiimtųjų uždavinių aptarimu. Tai buvo sąjūdis, iš kitų išsiskiriąs savo augštais dvasinio gyvenimo stiprinimo uždaviniais, tai reakcija į svetimas jėgas pradėjusias veikti tautinio atgimimo meto lietuviškąją visuomenę. Tai pačios tautos brendimo pasireiškimas, iš vakarų jėgas sėmusi srovė, betgi originali lietuviška, ten pavyzdžio neturėjusi ir net paveikusi kai kuriuos kaimyninių tautų katalikiškus sąjūdžius, ypač lenkų "Odnowienie" ir ukrainiečių "Obnova", kurie abu pasiskolino ateitininkų šūkį "Viską atnaujinti Kristuje".

Ateitininkų sąjūdžio pagrinde buvo pasiryžimas įveiksminti tą gyvenimo būdą, kurį atnešė pasauliui Kristus.

Apžvelgęs ateitininkijos organizacinę praeitį ir sustodamas prie dabartinės, prelegentas ypatingai pabrėžė vadų problemą. Pirmūnų karta jau beveik išsibaigė, vidurinė karta yra iškirpta karo meto arba susidomėjimo daugiausia politiniais įvykiais, tad praktiškai liko "seneliai", kaip paprastai, linkę daug kalbėti, dažnai nepagaunant savo meto realybės reikalavimų, ir "vaikai". Mūsų meto net studentijai gyvenimo aplinkybės neleidžia pasidaryti pastoviais moksleivijos vadais, o kapelionų institutas taip pat nebėra organiškai ateitininkijos veiksnys. Vadų problema tad pirmoji mūsų meto organizacinė problema.

Šio posėdžio pabaigoje At-kų Fed. generalinis sekr. kun. V. Dabušis dar apžvelgė federacijos dabartinę organizacinę padėtį ir valdybos bei kitų organų veiklą nuo pat pereito kongreso. Iš šio įdomaus pranešimo paminėtinos nors kelios skaitlinės. Organizacijos sąrašuose, pasirodo, yra arti 1000 moksleivių, 280 studentų ir 1200 sendraugių įvairiuose pa-

(Nukelta į 3 psl.)

Savaitės įvykiai

Sąmyšiui Konge didėjant ir ėmus kištis paskiriems kraštams, pasigirdo kalbos apie pasaulinį karą. JT Saugumo Taryba, gen. sekretoriaus ir kitų reikalaujama, vėl susirinko svarstyti dar pablogėjusios būklės Konge. Iš vienos pusės ėmė teikti karinio pobūdžio pagalbą sovietai, iš kitos — belgai, o JAV pareiškė taipgi įsikišiančios, jei soveitai tęs savo pagalbą. Lumumbos kariniai daliniai pradėję kovas Kasai provincijoj ir įsiveržę Katangos provincijon sukėlė vidaus karą. Prezidentas Kasavubu, matydamas tokią būklę, paskelbė pašalinąs iš pareigų Lumumbą ir jo vieton premjeru skiriąs senato pirm. Ileo. Netrukus po jo pareiškimo atsirado radijo stotyje Lumumba ir paskelbė pašalinąs Kasavubu iš pareigų ir perimąs prezidento pareigas. Tokiame sąmyšyje JT paėmė savo kontrolėn visus aerodromus, Leopoldvillės radijo stotį ir sulaikė Kongo karių judėjimą. Lumumba sušaukė parlamentą ir gavo jo pasitikėjimą, nors konflikto su Kasavubu neišsprendė, tik anuliavo vienas kito pašalinimo aktus. Tęsdamas kovą už savo valdžią, Lumumba ėmė telkti savo šalininkus ir reikalauti JT palikti Kongą. Kiek apsigalvojęs Lumumba pareikalavo JT pasitraukti iš radijo stoties ir aerodromų. Nesulaukęs pasitraukimo, su būriu savo karių bandė jėga užimti radijo stotį, tačiau nepavyko. Savo reikalavimus jis telegrafavo JT Saugumo Tarybai Niujorke, bet jo telegramą sekė Kasavubu telegrama, pranešanti apie jo naujai sudaromą vyriausybę ir delegacijos pasiuntimą Niujorkan. Sovietai Tarybos posėdyje buvo pasiūlę visiems nariams skristi Leopoldvillėn ir ten spręsti ginčą, bet pasiūlymas atmestas. Po poros dienų pertraukos Taryba tęsė savo posėdžius dalyvaujant Kasavubu ir Lumumba atstovams. Beposėdžiaujant atėjo žinia, kad JT vadovybei Konge pavyko suorganizuoti paliaubas Kasai ir Katangos provincijose, o Kongo kariniai daliniai Leopoldvillėje ir kitose vietovėse prez. Kasavubos ir kariuomenės vado Lundula įsakymu, atidavę ginklus savo karininkams.

CHRUŠČIOVO "BALTIKA" NIUJORKAN

JT sesijon, prasidedančion rugsėjo 20 d., N. Chruščiovas, kaip sovietų delegacijos šefas, išplaukė iš Piliavos nedideliu laivu "Baltika". Su juo plaukia Vengrijos J. Kadaras, Bulgarijos Živkovas, Rumunijos G. Georgiu-Dej ir Albanijos Šehu. Sesijoj, be komunistinių kraštų vadų, dalyvaus JAR prez. Nasseris, Indijos Nehru, Indonezijos Sukarno, Ganos Nkruma, Domininkonų respublikos R. Trujillo, Burmos U-Nu, Jugoslavijos Tito. JAV paskelbė, kad Chruščiovui, Kadarui ir Šehu leidžiama gyventi tiktai Manhattan saloje ir tai galimai arčiau JT rūmų. Maskvoje, prieš išvykimą, pas Chruščiovą lankėsi JAV ambasadorius Thompson ir, atrodo, bandė išlyginti santykius su prez. Eisenhoweriu, kuris statęs kaikurias sąlygas, be kitko, grąžinimą RB pašautojo lėktuvo gyvųjų lakūnų, bet sėkmės kol kas nematyti. Chruščiovas savo atvykimu nori kelti iš naujo nusiginklavimo klausimą JT dalyvaujant valstybių galvoms ir tuo būdu sudaryti "viršūnių konferenciją". Taip bent skelbiama, o kokias staigmenas jis ruošia, galima tik spėlioti.

DE GAULLE SIŪLO

Prancūzijos prez. De Gaulle spaudos konferencijoj išdėstė savo pažiūras į tarptautines problemas. Pasak jo, JAV, Britanija ir Prancūzija turinčios sudaryti vieningą politinį frontą visame pasaulyje. Atlanto S-gos nariai pavedą savo kariuomenes bendrai vadovybei, esą turėtų pasilaikyti jų kontrolę; Alžerijos klausimas spręsti priklausąs Prancūzijai, o ne "taip vadinamom Jungtinėm Tautom", kurių daugumą sudarančios diktatūrinės ir blogai informuotos valstybės. Šie pareiškimai kitų vakariečių kraštų buvo priimti abejingai. Atlanto S-gos nariai, ypač mažieji, yra priešingi didžiųjų trijulei, o jo seniai siūloma atskirų valstybių kontrolė savo karinių pajėgų Atlanto S-goj priešinga įsigalėjusiam nusistatymui. Alžerijos klausimu irgi nieko naujo — nėra vilties, kad Alžerijos kovotojai sutiktų su reikalavimu padėti ginklus prieš derybas.

Niujorkas. — Sov. Sąjungos atstovu JT Saugumo Tarybai paskirtas V. Zorin, vicepremjeras. V. Kuznecovas, ligšiol pavadavęs A. Sobolevą, pasitraukusi dėl nesveikatos, atšaukiamas Maskvon.

KAS NAUJO KANADOJE?

Žiemos darbų programa šiemet bus pradėta 6 savaitėm anksčiau, būtent, spalio 15 d. Norima kiek galima sumažinti sezoninį žiemos nedarbą. Pasak darbo min. Starr, feder. vyriausybės planas duosiąs darbo 165.000 asmenų. Feder. vyriausybė ir šiemet mokėsianti savivaldybėms 50% darbininkų atlyginimo, jeigu jos vykdys atitinkamus darbus žiemos metu. Šis planas būsiąs vykdomas iki 1961 m. balandžio 30 d.

•

Senatvės pensininkams Ontario ligoninių komisija išsiuntinėjo rudus lapelius, kuriuose primena, kad asmenys turį 70 ar daugiau metų, patikrintų savo sveikatos apdraudą ir išvengtų nesusipratimų, kurie ligos atveju gali daug kainuoti. Senatvės pensijos gavimas dar nereiškia, kad pensininkas automatiškai gauna ir nemokamą provincijos sveikatos apdraudą, kuri yra skirtingas dalykas nuo pensijos, ir todėl pensininkai turį atskirai mokėti už sveikatos apdraudą. Nemokama provincinė sveikatos apdrauda duodama tiktai tiems, kurie yra pripažinti nepasiturinčiais viešosios globos ministerijos — Ontario Department of Public Welfare. Už nepasiturinčių karo veteranų sveikatos apdraudą moka feder. vyriausybė. Tie, kurių sveikatos apdrauda yra tvarkoje, gavę rudąjį lapą, tenesirūpina. Juo buvo norėta priminti apdraudos reikalą tiems, kurie jo dar nėra sutvarkę.

•

Sužeistieji Konge kanadiečiai — G. Gavel ir A. Bone — drauge su sužeistais amerikiečiais buvo lėktuvu atgabenti į JAV, o iš čia į Kanadą. Jie buvo užpulti kongiečių Stanleyville aerodrome, nes buvę palaikyti belgais. Jie tarnavo JT kariniuose daliniuose kaip ryšininkai.

•

Oro užteršimas yra viena moderniojo gyvenimo negerovių — rašo Ontario sveikatos min. M. B. Dymond. Askaičiuojama, kad vienoje miesto kvadratitnėje mylioje yra virš 4 tonų oro nuosėdų, kurias sukelia autovežimių dūmai, įvairių įmonių kaminų dūmai, blogai prižiūrimos krosnys, degyklos, laivai, dyzeliniai motorai ir pan. Tai vienas pavojų sveikatai, ir todėl sveikatos ministerija ieško būdų, kaip jį pašalinti. Patariama gerai prižiūrėti motorus, krosnis, dažnai valyti dūmtraukius, visokias atmatas, skirtas išvežti, laikyti uždengtas ir t.t.

•

Tim Buck, Kanados komunistų partijos vadas, pareiškė Vancouvery, kad 60 komunistų dalyvauja CCF ir Darbo Kongreso naujai steigiamoj partijoj. Stanley Knowels, vienas steigėjų, betgi paaiškino, kad naujoji partija priimanti tiktai tuos, kurie tikį į demokratiją ir pasirūpinsianti, kad neįsiskverbtų komunistai.

•

2000 lėktuvų dalyvavo JAV - Kanados jungtinių aviacijos dalinių manevruose. Visi jie priklauso bendrai gynybos organizacijai NORAD ir jų šefas yra amerikietis gen. L. S. Kuter. Manevrų diena — rugsėjo 4 — nuo 2 val. p.p. iki 8 val. ryto civilinių lėktuvų judėjimas visame žemyne buvo sulaikytas. Iš Kanados dalyvavo 9 eskadrilės, o su manevrais susijusio personalo — 12.000. Išviso buvo 200.000 asmenų.

•

A. A. prof. dr. KAZYS PAKŠTAS

Vytauto D. Universiteto profesorius, pastaruoju metu profesoriavęs Steubenville, Ohio, žinomas lietuvis mokslininkas geografas, eilės mokslinių darbų autorius, plataus masto visuomeninkas bei kalbėtojas, buvęs Ateitininkų Federacijos Vadas, staiga mirė nuo širdies smūgio pereitą sekmadienį, rugsėjo 11 d., 1.30 val. rytą savo giminaičių bute Čikagoje, į kur buvo atvykęs dalyvauti ateitininkų jubilėjiniame kongrese. Mirė eidamas 67-tuosius metus.

Tą pat dieną buvo pašarvotas Evans laidojimo namuose. Laidojamas šį trečiadienį iš Švč. P. M. Gimimo bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse. Bažnyčioje gedulingas pamaldas atlaikys J.E. vysk. V. Brizgys, o prie šoninių altorių prel. Albavičius ir prel. Paškauskas, pamokslą pasakys kan. V. Zakarauskas. Karstą neš ateitininkų korporacijų atstovai.

Laidojimo reikalais rūpinasi specialus komitetas: L. Šimutis — pirm., dr. Vyt. Manelis, dr. K. Šidlauskas, dr. Šimaitis ir J. Bičiūnas.

Suvaržymai Berlyne

Po kelias dienas trukusių laikinių suvaržymų įvažiuoti vakarų Berlynan iš V. Vokietijos komunistinė R. Vokeitijos valdžia įvedė pastovius suvaržymus lankytis ryt. Berlyne. Norintieji ten nuvykti iš V. Vokeitijos turi gauti policijos leidimą galiojantį 12 val. Leidimai išduodami 5 punktuose. Jų reikalaujama tik iš V. Vokietijos gyventojų, vietinių Berlyno gyventojų ir reziduojančių svetimšalių tas neliečia. Vakariečiai sąjunginnikai pareiškė protestą sovietams, tvarkantiems R. Berlyną. Svarstoma suvaržyti prekybą su R. Vokietija bei įvesti panašius suvaržymus R. Vokietijos gyventojams.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Ar statytini paminklai?

Spaudoje namažai buvo rašyta, kad Lietuvai svarbūs paminklai ir kad jie čia Amerikoje turi būti statomi. Idėjos geros, bet verta giliau tą klausimą pasvarstyti.

Jau prieš daugelį metų senieji ateiviai pristatė po visą Ameriką daug grynai lietuviškų paminklų: bažnyčių, vienulynų, mokyklų ir kitų patriotinių paminklų, daugiausia Dariaus ir Girėno. Ir štai nauji ateiviai stato Jaunimo Centre Čikagoje neva Nežinomojo kareivio paminklą. Kažkas rengiasi statyti dr. Vinco Kudirkos paminklą. Kaikas dar siūlo Vytauto Didžiojo paminklą. Žodžiu, užėjo paminklų statymo epidemija. Vieni sako, kad tai vien tik nežinojimas, kur pinigų dėti, kiti, kad čia ne Lietuva, treti nenori tokių statyti, kaip kad laisvoj Lietuvoj buvo, ketvirti siūlo išleidžiamus paminklams pinigus dėti į Lietuvos fondą, kad laisvę atgavus, būtų didelė parama. Ir dabar, būk tu su Saliamono galva, atsakyk į tuos visus pasiūlymus.

Imkime reikalą rišti gyvenimiškai — praktiškai. Po 50 metų lietuvių gyvenimo Amerikoje, kas atsitiko? Lietuviškos mokyklos, institucijos, pramonė, net kapinės, bažnyčios, pastatytos lietuvių sunkiu darbo prakaitu ir aukomis, šiandien jau slysta iš lietuvių rankų. Nes keičiasi gyvenimo sąlygos — senieji išmiršta, o jų vaikaičiai jau gyvena šio krašto patriotizmu ir jam atsidavę dirba. Buvusios lietuviškos kolonijos pamažu nyksta, vieni išsikelia į naujas apylinkes, kiti nebekreipia dėmesio, kur gyvena.

O gal kas paklausit, kur gi nauji ateiviai, kad neužpildo mokyklų, parapijų, negyvena, kur daugiau lietuvių? Gi tie nauji ateiviai, jau po 10 metų gyvenimo tokioj laisvoj ir turtingoj Amerikoj visai pakriko. Jiems nebesvarbu nei lietuvybė, nei parapijos, nei mokyklos (kiti net protestus rašė — skundus, kad jų vaikai nebūtų mokomi lietuviškai). Visokių draugijų pristeigę, pamažu pradeda jas likviduoti, senųjų lietuvių draugijos jiems nepakeliui. O ta nelaiminga ilga tremtis ... visai lietuvybei, meilei savam kraštui, savai maldai bei giesmei, dainai, šokiui, knygai, laikraščiui, radijo programai, ir lietuviškiems papročiams baigia užnerti kilpą. Kokia baisi ta nelaimė kai kraštą drasko baisūs žvėrys ir jos vaikus svetimų kraštų aplinka patraukia. Lietuva išdraskyta, mažutė jinai, jos vos trys milijonai buvo, bet nerasi pasaulyje krašto, kur jos vaikų nebūtų. Džiugu, kad juos dar riša plati lietuviška spauda.

Taigi, kokių tikslų atsieksime statydami paminklus? Jie tol gal bus prižiūrėti, kol lietuviška širdis čia plaks, vėliau, kaip dabar mokyklų užrašus, bažnyčių lietuviškumą ar kertinių akmenų raides, iškapos svetimieji, o sunkiai uždirbtos ir suaukotos lėšos nueis vėjais. Juk matome, kiek svarbos turi svetimiems kad ir Dairaus ir Girėno paminklai, jei lietuviai jų neprižiūrėtų, tai tik šiukšlių būtų supami. Kaikas stato paminklus kapinėse. Tik lietuviai ten juos gerbs. Svetimiems jie nieko nereikš. O jei statytume prie lietuviškų mokyklų, centrų, gal laikinai būtų garbinga ir gražu, bet ... jei tos mokyklos, kaip dabar Marijos, jau, sako, ir kitų rasių moksleivės priimamos, vėliau ir seselės kitų bus, tada jie bus nugriauti. Argi nesukėlė skandalo su Jaunimo Centru, kur jėzuitų koplyčioj svetimi net uždraudė pamaldas laikyti lietuviams ir lietuviškai. O kas žino, kad tas Nežinomo kareivio paminklas svetimų kadanors nebus apspiaudytas ir nuverstas? Kas žino, ar ir naujų ateivių vaikai, kurių dauguma nebekalba lietuviškai, ateis ir tuos paminklus pagerbs, kai po keliolikos metų mūsų karta išmirs ...

Išvadoj reikia pasakyti, kad jei rengiamasi paminklą statyti, kuris yra visų lietuvių, pvz., kaip dr. V. Kudirkos, Vytauto Didžiojo, Nežinomo kareivio ar kitų žymių Lietuvos didvyrių, juos statykim, kur visi lietuviai galėtų laisvai ateiti ir prie jų pamąstyti apie Lietuvos praeitį. Nestatykim ten, kur yra vienos idėjos - įsitikinimų, partijos ar organizacijos nuosavybė, nes kiti lietuviai gal iki mirties neprisivers jų aplankyti. Geriau visa rūpestį pasukime ne į paminklus, bet į Lietuvos meilės bei lietuvybės ugdymą. Rūpinkimės ateities kartą auklėti Lietuvai, skirkime lėšas toms institucijoms, kurios siekia laisvės, šalpai ir kitiems lietuvybės reikalams.

Bal. Brazdžionis.

NAUJO ISTORIJOS LAPO AKIVAIZDOJE

DR. S. BAČKIO KALBA, PASAKYTA VII-toje KANADOS LIETUVIŲ DIENOJE 1960 M. RUGSĖJO MĖN. 4 D., TORONTE

Dėkingas esu už man suteiktą garbę čia kalbėti. Suprantu, kad tuo norėjote pareikšti prisirišimą prie Lietuvos Valstybės bei pasitikėjimą Lietuvos Diplomatinei Tarnybai. Užtai dėkoju ir kartu sveikinu Jus Lietuvos Atstovo JAV pono J. Kajecko ir savo vardu. Linkiu, kad šioje svetingoje Kanados žemėje laimingai sektųsi jums visiems kurtis ir vis sėkmingiau pasireikšti, ginant Lietuvių tautos ir savo interesus.

Būdami lojalūs Kanadai, kaip jos piliečiai, visuomet, manau, pagalvojate, jog čia gyvenate ir kuriatės gerovės siekdami bei kopiate į geresnį socialinį pakilimą dalinai gal ir dėlto, kad Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma. Laisvę mylėdami jūs atsidūrėte čia, kur galite laisve naudotis, gerėtis civilizacijos laimėjimais bei džiaugtis žmogui atiduodama pagarba. Jei nebūtumėte gyvenę laisvoje Lietuvoje — mūsų likimas būtų galėjęs kitoks būti.

Jūs čia gyvenate ir veikiate gražiais nusiteikimais. Garsinate Lietuvos vardą kanadiečių tarpe. Galite tuo didžiuotis ir nepamiršti, kad Lietuvai visi esame reikalingi, o jos vaikai krašte stebi mūsų žingsnius. Mes negalime atsisakyti Lietuvai patarnauti, kada galime ir kada reikalinga.

Tiesa, Lietuvos likimas didžia dalimi priklauso nuo tarptautinių įvykių raidos, bet galime daug padaryti ne tik Lietuvai, bet ir bendrai laisvojo pasaulio vedamai kovai prieš intenacionalinį komunizmą, kuris N. Chruščiovo lūpomis grasina įsigalėti visame pasaulyje.

TURTINGI PASAULINIAIS ĮVYKIAIS

Šie metai turtingi pasauliniais įvykiais. Jie jais turtingi ir mums. Šiandieną kraujas liejasi Afrikoje ir virš dešimt kraštų jau šiemet ten gavo laisvę ir nepriklausomybę, o Lietuvoje vis vergija tebeviešpatauja. Ši pavasarį patyrėme viršūnių konferencijos Paryžiuje eigą, Kūbos įvykius. Ši rudenį, lapkričio 8 d. JAV žmonės rinks prezidentą. Kasdieną beveik patiriame ir Kremliaus giesmelę apie taiką, taikingą sambūvį, kaip lygiai Raudonosios Kinijos valdovų pareiškimus, jog karas neišvengiamas ... Visa tai žinodami ir dar prisimindami, kad Jungtinių Tautų Organizacija šiemet rengiasi priimti nariais naujų keturiolika valstybių, mes tuojau pagalvojame apie Lietuvą.

Šiemet atšventėme ir dar minime keletą ir savų sukakčių. Prieš akis iškyla Lietuvos praeitis, jos didybė: Durbės mūšio laimėjimas, Žalgirio mūšis, 40 metų sukaktis, kai susirinko Lietuvos Steigiamasis Seimas ir kai Lietuva pasirašė su Sovietų Rusija taikos sutartį, kurią 1940 m. Kremlius sulaužė; 20 metų sukaktis, kai JAV viešai pareiškė, jog jos nepripažins Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių karinės okupacijos, ir priverstinio įjungimo į Sovietų Sąjungą. Šiemet taip pat sukanka irgi 20 metų, kai Lietuva okupuota ir kai lietuviai ryžtingai pradėjo kovą už savos Valstybės, laisvos ir nepriklausomos, atstatymą, kovą už teisę ir teisingumą, kovą prieš Rusijos imperializmą ir jos uždėtą jungą Lietuvai.

Sekdami įvykius ir reiškinius mes klausiame, kur eina pasaulis, ką rytojus jam ir Lietuvai žada. Neklysime tvirtindami, kad mes esame, galbūt, naujų pasaulinių įvykių išvakarėse, nes visi kalba apie gyvenamojo laikotarpio sukrėtimus bei pavojus. Susirūpinusios yra JAV, kaip laisvojo pasaulio vadovas, visa Vak. Europa ir visi kraštai, kurie dar yra laisvi. Juk mes matome, kad Vakarų pasaulio politinė santvarka keičiasi. Šiemet jo prestižas daug nukentėjo, ypač tai palietė Vakarų Europą Afrikoje, kur vietoje 1945 m. buvusių trijų nepriklausomų kraštų šiandien jau yra apie 50 nepriklausomų valstybių. **Šiemet esame akivaizdoje naujo pasaulio istorijos lapo.**

Kiekviena karta turi savo likimą. Vienos kartos yra laimingos ir jų darbai gražiais laimėjimais vainikuojami. Tai lietuvių 1918-1940 m. kartos likimas. Kitos kartos turi daug kentėti, daug dirbti, daug duoti. Tai mūsų 1940-1960 m. kartos likimas. Šiandieną viso laisvojo pasaulio ir mūsų karta turi rendez-vous su viso pasaulio likimu, su Lietuvos likimu. **Mūsu kartai tenka sunkus darbas ir uždavinys išlaikyti kovingumo dvasią ir ryžtis laimėjimo siekti.**

LIKIMINĖ LIETUVOS KOVA

Ryžto ir kovingumo dvasia gyvendami, šiandieną susirinkome į VII-tąją Kanados Lietuvių Dieną Žalgirio 1410 m. liepos 15 d. mūšį prisiminti ir tą Lietuvių Tautai didingą 550 metų sukaktį paminėti. Mūsų spaudoj jau daug buvo rašyta apie Žalgirio mūšį ir dar teberašoma. Tai darė mūsų žinomi istorikai ir kiti. Jie pateikė mums visus patikslinimus ir detales. Mes prisiminsime tik kas esmingiausia.

Lietuva, ypač nuo Mindaugo laikų, kovojo už savo egzistenciją, nepriklausomybę, lietuvių tautinę, politinę ir religinę individualybę, t.y. betarpiškus ryšius su Vatikanu. Pastaraja kryptimi ypačiai ryškūs Mindaugo, Gedimino ir Vytauto Didžiojo žygiai, bet tik Lietuvos nepriklausomybės metais buvo įkurta atskira Lietuvos Bažnytinė Provincija.

Beveik du šimtmečiu lietuvių kovos vyko su kryžiuočių ordinu, bet lietuvių pasipriešinimas nepalūžo. Pavojui didėjant Vytautas Didysis kartu su Jogaila slapta sutarė užkirsti kelią kryžiuočių ordino invazijoms. Tuo tikslu jie ilgai mūšiui ruošėsi ir stengėsi priešą užklupti ten, kur jis nesitikėjo. Buvo telkiamos lietuvių, lenkų kariuomenės ir lietuvių talkininkai — totoriai, čekai, bei Smolensko pulkai. Kariuomenė buvo atvesta prie Gruenwaldo ir Tannenbergo vietovių, paprastai mūsų vadinamų Žalgiriu. Spėliojama, kad iš abiejų pusių galėjo būti nuo 30 iki 100 tūkstančių karių. Mūšis įvyko 1410 m. liepos 15 d. Pirmieji smūgiai teko lietuviams pakelti. Vėliau įsitraukė kovon lenkai, čekai, totoriai, Smolensko pulkai. Nors šio mūšio laimėjimą lenkai nori sau ir Jogailai priskirti, bet pats lenkų kronikininkas Długošas rašė, jog "Vytautas, DLK, savo galvos ir kūno apsaugą vien Dievui patikėjęs, skrajojo, lakstė tarp visos lenkų ir lietuvių kariuomenės, dažnai neturėdamas palydovų ir jokių sargybinių; jis atstatinėdavo daugelyje vietų palaužtas eiles ir mūšį". Taigi, Žalgirio mūšį laimėjo jungtinis lietuvių ir lenkų frontas, Vytautui Didžiajam vadovaujant, bei talkininkams padedant. Lietuviai Gediminaičiai laimėjo mūšį, nors tai dažnai pasaulinėje istorijoje nutylima, nes šioji rėmėsi lenkų ir vokiečių kronikininkais, kurie nenorėjo lietuviams tos garbės atiduoti. Lenkai ir dabar savinasi Žalgirio pergalę, o pastaruoju metu, ypačiai dabar, pradeda tai savintis rusai, Lietuvos okupantai, kaip jie savinasi lietuvius sportininkus, Lietuvos produktus ir visa, kas yra lietuviška.

Minėdami Žalgirio 550 metų sukaktį, mes randame, kad Žalgirio pergalė iš esmės pakeitė Lietuvos, Lenkijos ir ordino valstybių santykius. Žalgirio mūšis užkirto kelią vokiečių agresijai šioje Europos dalyje ir jo pasėka buvo ta, kad pradėjo reikštis slavų tautos — lenkai ir rusai. Žalgirio pergalė atpalaidavo lietuvius nuo kryžiuočių ordino siaubo. Ordino galybė buvo palaužta, jo teritorinei ekspansijai į Rytus buvo užkirsta kelias. Ekonomiškai ordinas susilpnėjo, o jo autoritetas Vak. Europoje, iš kur atvykdavo riteriai ordinui į pagalbą, visai susmuko. Viena Žalgirio diena, pagal vieną kronikininką, sunaikino visą ordino galybę ir didybę. Po Žalgirio prasidėjo ordino nelaimių, gėdos ir galutinio smukimo dienos. Pagal kitą kronikininką lenką M. Stryjkovskį, Žalgirio mūšyje "didžiausią kraujo auką davė lietuviai". Ir vyraujanti nuomonė yra ta, kad Žalgirio kautynėmis buvo sustabdyta vokiečių kolonizacija į Rytus. Per 500 metų vokiečiai nebemindžiojo lietuvių teritorijos, t.y. ligi 1915 metų.

ŽALGIRIO MŪŠIS KITAME FRONTE

Žalgirio laimėjimas patikrino Lietuvos vakarų ribas su Žemaičiais ir Užnemune. Prie senojo Lietuvos Augštaičių kamieno prisijungė dvi gimininingos sritys, kurios Lietuvos istorijoje vėliau suvaidino nepaprastai didelį vaidmenį. Prisiminkime tik Vilniaus Universitete pasireiškusį 19 šimtmečio pradžioje Žemaičių romantizmą ir 19 šimtmečio gale spaudos draudimo ir "Aušros" laikus.

Vytauto Didžiojo iškelta asmenybė, jo veržlumas, drąsa ir iniciatyva, jo sumanumas sunkiais momentais buvo ir yra lietuviams gražus lietuviško genijaus simbolis. Su Žalgirio pergale iškyla prieš mūsų akis Lietuvos praeities didybė, Vytauto Didžiojo, kaip kario ir politiko, vaidmuo Lietuvos gyvenime ir kartu Lietuvos galybė centro ir rytų Europoje. Mes vaizduojamės Vytauto Didžiojo laikų Lietuvą nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų. Viduramžių lietuviai, kaip Columbia Universiteto profesorius Cl. A. Manning rašo "prisidėjo prie Europos civilizacijos plėtotės, proteguodami Europą nuo mongolų, totorių invazijų".

Bet su Žalgirio mūšio 550 metų sukaktimi mums žinotina, kad Žalgirio pergalė nebuvo galutinė. Lietuviai ir po to turėjo kovą tęsti prieš kitų tautų — rusų, švedų invazijas. Jie turėjo kovoti prieš lenkų politinę, kultūrinę ir tikybinę infiltraciją į Lietuvą. Vėliau sekė 117 metų trukusi caristinė Rusijos okupacija. Šiuo laikotarpiu kova buvo sunki, nes caristinė Rusija siekė visai išnaikinti Lietuvos vardą iš istorijos, iš žemėlapių. Tačiau Žalgirio pergalės dvasia liko gyva lietuvių širdyse ir jie rado būdų kovoti ir laimėti. Šiandieną minėdami **Žalgirio pergalę, mes tęsiame Žalgirio mūšį 1960 metais, kovojame ne prieš vokiečius, bet prieš Kremliaus komunizmą, kuriuo dangstosi rusiškasis imperializmas.**

(bus daugiau)

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Tiltas prieky. Akys užkliuvo už trijų didelių akmens stulpų. Kaip vejamas žvėris, neturėdamas kada nei pagalvoti, prašvilpiau pro dešinį tarpą. Priešais iškilo pavojingai arti augštas krantas, bet dabar jau žinojau, kur esu. Greit turėjau matyti Eifelio bokštą, o už šio kranto Oise upė turėjo tekėti į kairę. Tai mano išsigelbėjimas. Dabar buvau beveik saugus. Posūkis į kairę ir kaip galima prie vandens, tada šuolis į dešinę per mažą miškelį. Pažvelgęs pro petį mačiau, kad esu vienas. Pasisekė. Lightnings lėktuvai likosi Seine slėniuose. St. Denis pasirodė tolumoje ir aš, palikdamas Paryžių dešinėje, plačiu lanku pasukau pietų link į savo aerodromą. Negalėjau užmegsti radijo ryšio, nes skridau per žemai. Bet tai nebuvo svarbu. Dalykai klostėsi gan gerai pakol kas ir pilnai tikėjausi, kad rasiu aerodromą tvarkoj. Greit pasiekiau Villacoublay. Ant žemės negaišdami laiko du lėktuvai skubėjo į miške paslėptus Nr. 7 skyriaus guolius. Posūkis kairėn, kuras sumažintas, prisiartinimas, važiuoklė nuleista žemyn ir aš vietoj. Mechanikai, matomai, jau žinojo iš anksčiau nusileidusių lėktuvų, į kokią bėdą buvau pakliuvęs, todėl visai nesijaudino, pamatę, kad naujasis skyriaus vadas buvo visas prakaito permerktas.

Truputį vėliau nusileido baltas Nr. 7. Jis neturėjo kabinos viršaus ir pusės priekinio lango kaip nebūta. Tai buvo viršila von der Jachten. Lygiai taip pat jis ir vakar sugrįžo. Jis buvo labai geroje nuotaikoje ir mojavo man kai aš motociklo priekaboj važiavau į vadovietę padaryti savo pranešimą. Ten visi džiūgavo. Eskadrilė iš šių dvikovų parsivežė dvyliką numušimų. Netekome dviejų lakūnų. Dammann iššoko su parašiutu netoli Randonmai. Grupės vadas kaip tik dabar su juo kalbėjosi telefonu.

Padariau savo pranešimą ir gavau svekinimų.

— Taigi, mūsų globotinis pasidarė jau savarankiškas, — tarė grupės vadas padėdamas ragelį ir atsisukdamas į mane. — Gerai, tęsk taip ir toliau.

Dammann negrįžo dar kelias dienas. Nusileisdamas jis pasitempė koją. Greit jis vėl bus tvarkoj. Negrįžo Marker ir puskarininkis Hunger iš mano skyriaus. Patarnautojas kareivis padavė man stiklą degtinės.

Atsisėdau į patogią kėdę su atlošomis ir papasakojau visą savo nuotykį iš eilės. Lakūnai mėgo praleisti laiką dideliame gerai įrengtame su minkštais baldais kambaryje. Kitos kariuomenės dalys, savaime aišku, pavydėjo lakūnams tų patogumų. Purvais aptekęs, nešvarus ir dažnai pilnas utėlių pėstininkas dažnai nusikeikdavo pamatęs tą nelygybę. Ar jie buvo teisūs? Aš buvau kare nuo pat pirmos dienos. Pirmą didesnį sužeidimą gavau keturioliktą dieną okupuojant Lenkiją. Buvau pėstininkas. Aš taip pat keikdavausi, kai po kelių savaičių purvo pirmosiose linijose, pasitraukęs į užnugarį pamatydavau šią privilegijuotą lakūnų klasę. Dabar aš galėjau daryti palyginimus. Savo nustebimui radau, kad čia yra blogiau. Pėstininkas pamažu apsipranta savo purve, jis pradeda viską priimti atbukusiai, bet tada, kai gauna atostogų arba būna atitrauktas į užfrontę, jis žino, kad gali atsigauti. Grįžęs į prieki jis turi ką atsiminti ir vėl ko laukti. Lakūnas gi yra metamas iš savo patogių sąlygų į mirties žaismą pašėlusiu greitumu. Šis žudąs kontrastas tarp patogaus išlepusio gyvenimo ir staigios kovos, į kurią jis kiekvienu momentu gali papulti, veikia jį labai stipriai. Jis grįžta iš uždavinio į gražų valgomąjį, kava paliktuose prieš išskrendant puodukuose, dar šilta, jis gali baigti savo kavą, bet ... tas puodukas ir ana ten tas ... virtuvės patarnautojas gali juos nuimti ... Eilės draugų, kurie čia tą kavą gėrė prieš kelias minutes, jau nebėra. Jie jau priešo nušauti ...

— Ko gi taip, brolyti, užsigalvojai? — užklausė juokdamasis Grossen.

— Nebebuvo šiandien juokai. Daug pasidarbavom.

— Užtat dabar galim truputį ištiesti kojas.

— Kas nori į trečią vietą? — šaukė Neubert. Šis mažas skato entuziastas, kuriam naktys buvo vis pertrumpos, ieškojo dar vieno žaidėjo.

(Bus daugiau)

PINIGŲ, KAIP ŠIENO ...

REPORTAŽAS IŠ VAŠINGTONO

Valstybinėje vertybių spaustuvėje, išsiplėtusioje milžiniškuose, 30 akrų pastatuose, visur, kur tik pažvelgsi, matai krūvas pinigų, tų vertingųjų Amerikos dolerių, kurie visuomet buvo tarptautinės valiutos pagrindu ir kurie žinomi visame pasauly. Patrauklūs, po šimtą banknotų, pokučiai suversti ant stalų, sukrauti pakraščiais ištisomis stirtomis ir rankiniais vežimėliais pervežami iš vienos vietos į kitą. Spaustuvės mašinos, užduotos ir traškėdamos, spausdina vis daugiau naujų įvairios vertės banknotų. Čia yra pagaminama visos valstybinės vertybės pradedant nuo vieno cento pašto ženklo iki milijoninių paskolos lakštų.

Pinigams parengto popieriaus (lino ir medvilnės mišinys) vertė pakyla kai paleistos spausdinimo mašinos pradeda automatiškai spasdinti 18 banknotų turinčius lakštus. Atspausdinus abi puses, lapai suskaičiuojami po šimtą vienetų ir specialiomis mašinomis supiaustomi pagal atitinkamą banknotų dydį.

Iš piaustymo mašinų pinigai patenka ant stalų, prie kurių sėdinčios moterys tikrina ir skaičiuoja dar dažais tebekvejiančius banknotus. Tarnautojų patikrinti ir aštuonius kartus perskaičiuoti pinigai, dar perleidžiami keturis kartus per specialias skaičiavimo mašinas. Radus viską tvarkoje ar ištaisius pasitaikančias klaidas, šimtiniai banknotų pundeliai pakuojami į atitinkamus pakietus ir stipriai, švencavimo būdu surišami metalinėmis juostelėmis. Taip supokuotas pundelis, įvyniotas dar į storą popierį, užklijavus atitinkamus ženklus, yra paruoštas išsiųsti.

Kol vienas banknotas pereina spausdinimo, piaustymo, tikrinimo, skaičiavimo ir pakavimo procedūrą, užtrunka penkiolika dienų. Nežiūrint to, ten dirbantieji 5500 žmonių kas dieną pagamina po 29 milijonus dolerių. Yra apskaičiuota, kad amerikoniškas doleris susidėvi per metus ir po to reikalingas pakeisti nauju.

Visi darbininkai prie krūtinės turi ryškius numerius, savo nuotrauką ir yra sekami specialių sargybinių. Ginkluoti sargybiniai yra abiejų rasių. Prie spausdinimo mašinų daugiausia matosi baltieji, o pinigų skaičiuotojų ir tikrinančių moterų daugumą sudaro negrės.

Žiūrint į tas patrauklias vertybių kaladėles, kaip šokolado plyteles saldainių fabrike, dažnam ateina nekalta mintis, kad tik iš tolo tą viską tegalima pamatyti. Kad taip pasuktų kas tūkstantinių pundelį, arba nors vieną šimtatūkstantinį popierėlį, kuris savo spalva ir dydžiu mažai tesiskiria nuo vieno dolerio. Tik tiek, kad prie vieneto yra išguldyti penki nuliai ir dominuojąs Wilsono atvaizdas.

S. Pranckūnas.

Gooderham & Worts Limited PASKYRIMAS

ANDREW ZAPARYNIUK

Gooderham & Worts Limited bendrovės pardavimo skyriaus vedėjas R. P. Pethick praneša, kad Andrew Zaparyniuk yra paskirtas Gooderham & Worts b-vės atstovu Toronte.

A. Zaparyniuk turi daug patyrimo, patarnaujant Metropolinio Toronto bendruomenėms ir yra pasiruošęs pagelbėti ruošiant vestuves, banketus, šokius ir kitokias pramogas, kurias planuotų kuri nors organizacija. Jį galima pasiekti Gooderham & Worts įstaigoje, 2 Trinity St., tel. EM. 2-1832, namų tel. CR. 8-1466.

Gooderham & Worts įsteigta 1832 metais ir todėl ji yra žinoma kaip seniausia Kanados varykla.

VISŲ RŪŠIŲ STALIŲ DARBAI

Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos. Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

Vienintelis lietuviškas RESTORANAS Toronte - "EUROPA"

756 QUEEN ST. WEST — prie G...evale - Claremont Sts. TEL. EM. 6-0091

LIETUVIŠKI IR KITI EUROPIETIŠKI VALGIAI, gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų. Prašome užeiti ir įsitikinti.

Atidaryta kiekvieną dieną nuo 6 val. ryto iki 8.30 val. vakaro

Sav. J. ir F. JONYNAI

tinka prie valgio
ar šiaip atsigerti ...

šviežias, gryno skonio

SEVEN-UP

Visuomet turėkite užtektinai atsargoje 7-up savo malonumui. Gaivus, citrinos skonio, putojantis 7-up yra visų mėgiamas ... prie valgio ar vienas. Nusipirkite dar šiandien patogiame šešių bonkų kartone.

Nieko geresnio už 7-up

1583-A

PATERSON AND WARD LTD.
PLUMBING and HEATING

NAUJI DARBAI • PAKEITIMAI • PATAISYMAI.

8 Brentwood Road North, Toronto 18, Ont.

Telefonas BE. 2-0642

PETER KARN, kompanijos atstovas (kalba lietuviškai), skambinti vakarais telefonu RO. 7-7662.
DARBAS ATLIEKAMAS REGISTRUOTŲ PLOMBERIŲ.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS ...
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime ginčaro Irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.
LOTUS

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir **ORO PAŠTU** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

ATEITININKIJA GYVA

(Atkelta iš 1 pusl.)

saulio kraštuose. Žinoma, dar kelis kart tiek bus organizacijai formaliai nepriklausančių ateitininkų, nes nepriklausomoje Lietuvoje paskutiniaisiais metais vien moksleivių buvo jau 11.000. Prelegentas priminė organizacinės veiklos sunkumus, kartu pasidžiaugdamas, kad pastaraisiais metais pasirodė aiškių gerėjimo žymių. Daugelį reikalų sutvarkyti sekąsi jau žymiai lengviau, kaip prieš keletą metų. Federacija kalbamajam laikotarpy turėjusi pusdvylikos tūkstančių dolerių pajamų ir apie pusvienuolikos tūkst. dol. išlaidų, o At-kų Susišelpimo Fondas, sušelpęs 19 studentų, turėjęs $8.505 pajamų ir $7.924 išlaidų.

Paskutinis tos pat dienos posėdis buvo grynai akademinis. Trys prelegentai — visi trys jauni daktarai, savo mokslo laipsnius gavę jau šio krašto universitetuose, su dideliu įžvalgumu panagrinėjo ateitininkijos vietą bei uždavinius mūsų laikų moderniškajame pasauly, giliai paanalizuodami jo dvasią, tendencijas ir mūsų ateitininkiškus bei lietuviškus siekimus. Šios trys paskaitos buvo: dr. V. Vyganto "Ateitininkai ir modernioji civilizacija", dr. A. Liulevičiaus "Ateitininkai ir katalikiškoji akcija" ir dr. A. Sužiedėlio "Ateitininkai ir lietuvių tautos egzistencija".

Apžvelgti tikrai gilius prelegentų žvilgsnius, ryškiai atskleidusius mūsų meto moderniosios visuomenės tendencijas, čia būtų perilga. Jų mintis bei pastebėjimus ateitininkija ir visa lietuviškoji visuomenė atras Jubilėjinio Kongreso Darbuose, knygoje, kuri pasirodys taip greit, kaip tik bus spėta sutvarkyti techniškieji jos išleidimo reikalai. Čia tik pastebėtina, kad įspūdis buvo begalo džiuginantis. Senieji ateitininkai pajuto, kad jų organizacijos ateitis garantuota, kad ateina naujos labai stiprios pajėgos, plačios erudicijos vyrai, jau dabar sugebėję tinkamai perprasti moderniškojo pasaulio dvasią, sugebą pagauti dabarties mintytojų išvadas ir patys originaliai galvodami, nurodyti mūsų lietuviškųjų ir ateitininkiškųjų reikalų vietą dabarties reikalavimuose.

Kiekvienas iš prelegentų pasirodė originalus savo galvojimu, o taip pat forma ir stebino sugebėjimu taip gražiai lietuviškai išreikšti sudėtingas sąvokas, nors jų visų erudicija paremta svetima lektūra. Stebino taip pat graži taisyklinga kalba bei originalus stilius.

Sekmadienio rytas buvo skirtas atskirų federacijų sąjungų posėdžiams — sendraugių Marijos Augštesniojoje mokykloje, studentų ir moksleivių — Jaunimo Centre, o jaunučių Marquette Park lietuvių parapijos salėje. Kiekvieni ten turėjo ir po atskirą paskaitą: sendraugiai kun. V. Bagdonavičiaus "Visuomeniškumas ir inteligentiškumas ateitininkuose", kurio koreferentas buvo A. Žemaitis; studentai — J. Šoliūno "Ateitininkai studentai ir akademinė jaunuomenė", korefer. R. Šliažas; moksleiviai — kun. dr. P. Celiešiaus "Ateitininkų moksleivių ugdymas inteligento uždaviniui", koref. A. Skirmantaitė; jaunučiai — kun. dr. V. Rimšelio, MIC, "Ištikimybė Kristui, ištikimybė Lietuvai". Kartu buvo aptarta eilė tiems padaliniams būdingų praktiškojo gyvenimo bei organiacinių reikalų ir padaryti pranešimai apie ateitininkų veiklą įvairiuose kraštuose.

Šie posėdžiai buvo baigti apie 11.30 val., o po jų visi kongreso dalyviai eisenoje su vėliavomis, giedodami religines giesmes iš Marijos Augšt. Mokyklos kiemo žygiavo į pamaldas Švenč. M. Marijos Užgimimo bažnyčion. Šv. Mišias atlaikė J.E. vysk. V. Brizgys, o pamokslą pasakė prel. M. Krupavičius.

Baigiamasis kongreso posėdis įvyko 3 val. p.p. Marijos A. Mokyklos salėje. Jam pirmininkavo vėl V. Užupis.

Čia pirmiausia buvo pristatydinti garbės svečiai ir prisiminti už ateitininkiškus idealus žuvę bei kentėję ateitininkai, kurių daugelis buvo priminti ir vardais.

At-kų Federacijos Tarybos pirmininkas prof. dr. A. Damušis savo kalboje trumpai aptarė ateitininkijos vaidmenį lietuvių tautos gyvenime, dabarties veiklos kelius bei metodus ir veiklos sugyvinimo reikalą. Tai mūsų meto reikalavimas, nes "Jei Jūs tylėsit, akmenys šauks", — baigė savo kalbą pirmininkas.

Po Fed. Tarybos pirmininko kongresą sveikino ilgesne kalba J.E. vysk. Brizgys, VLIKo pirm. dr. A. Trimakas, ALTo pirm. L. Šimutis, JAV LB CV pirm. St. Barzdukas ir ALR Kat. Federacijos pirm. Ant. Masionis. Po to kongresui buvo pranešta apie gautus sveikinmius raštu. Jų buvo daugiau šimto, tad perskaityti buvo tik keli, kaip. Šv. Tėvo, Čikagos ir Bostono kardinolų, Čikagos burmistro ir dar keletas, o kiti tik suminėti. Jų tarpe buvo keliolika sveikinimų ir iš Kanados.

Kongreso užbaigiamąją kalbą pasakė prezidiumo narys dr. J. Girnius, apibūdindamas kongresą kaip kvietimą žadinti dvasinę smalsą, valią idėjinei veiklai, idėjinei kovai, žmogiškos vertės iškėlimui ir pasipriešinimui utilitaristinių nuotaikų įsivyravimui. Ateitininkas glaudžiasi ne prie masės, bet prie vertybių ir išlieka savitas, tiek kaip žmogus, tiek kaip tautietis. Ir nuovargis yra kaltė, nes iš jo kyla pavergimas. Turime likti viltingi.

Kongresas buvo užbaigtas prel. J. Balkūno sukalbėta malda ir Tautos himnu.

Kas pajėgs trumpai išsakyti viską, kas vyko per tas tris kongreso dienas. Dalyvių entuziazmo nepalaužė nei didysis taip vargingas karštis bei tvankuma. Posėdžių salės niekad neištuštėjo. Bet ne visą laiką buvo posėdžiaujama. Buvo ir atsigavimo valandų. Tai koncertas ir banketas su šokiais.

Kongreso koncertas įvyko šeštadienį Marijos A. Mokyklos salėje, kuri buvo sausakimšai pripildyta. Tikrai augšto lygio programą išpildė pirmaeiliai menininkai - solistai D. Stankaitytė, St. Baras ir J. Vaznelis, violenčelistas M. Saulius ir akompaniatorius A. Kučiūnas.

Violenčelistas M. Saulius ir pijanistas A. Kučiūnas išpildė K. V. Banaičio Rapsodinę sonatą, o solistai vokalistai Jakubėno, Banaičio, Gruodžio lietuviškas dainas ir Verdi, Rossini ir Gounod operų ištraukas bei arijas.

Bankete, kuris įvyko sekmadienio vakare Congress viešbučio salėje, keletą dainų padainavo sol. Pr. Bičkienė akompanuojant V. Jakubėnui. Pagrindinę kalbą ten pasakė Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, o be to, dar kalbėjo buvęs At-kų Fed. Vadas prof. K. Pakštas. Banketą gražiai linksma nuotaika pravedė dr. Danilevičius, savo taikliomis pastabėlėmis sugebėjęs išjudinti visą 600 svečių masę. Augštos salės skliautais nuskambėjo ir eilė lietuviškų dainelių. O po visko ir senimas mielai įsijungė į kitoje salėje vykstančius šokius, kur, žinoma, dominavo jaunimas.

Kongresas praėjo. Praėjo visiems prakaituojant, tarytum tropinėje aplinkoje, dalyviams išvargus fiziškai, bet atsigavus dvasia, prisirinkus daug dvasinių vertybių ir gražių, gražių prisiminimų.

Mik.

Lietuviškose Amerikos salose apsilankius

Atostogų metu norėtųsi apsilankyti Lietuvoje bei pasipūškinti Baltijos jūroje. Deja, ten visos durys uždaros; net ir tiems, kurie sovietinei okupacijai nepavojingi. Jos atveriamos tiktai okupacinės santvarkos garbintojams. Gera, kad yra išeivinė Lietuva, išsiskleidžiusi po daugybę salų — JAV, Kanadoj ir kitur. Jas nėra užgulusi jokia uždanga — nei geležinė, nei popierinė. Sėdai traukinin, ir bematant atsiduri kurioj nors lietuvių kolonijoj - saloj . . .

VAŠINGTONE

Dera pradėti nuo JAV sostinės. Nors čia nėra nei Liet. Bendruomenės apylinkės, nei parapijos, yra didokas būrys tautiečių intelektualų. Vieni jų dirba Kongreso bibliotekoje, kiti "Amerikos Balse", treti įvairiose tarnybose. Nėra betgi nė vieno lietuvio kapitolyje — didingoje JAV parlamento būstinėje. Ikišiol nė vienam lietuviui nepavyko ten įsiveržti, nors buvo bandymų pvz. Čikagoje. Paguoda betgi lietuviui, kad Vašingtone yra Lietuvos pasiuntinybė. Prieini prie jos rūmų ir matai nuo seno pritvirtintą iškabą "Legation of Lithuania". Vienoj rūmų pusėj gyvena kažkokia šeima, o kitoj pusėj, priklausančioj pasiuntinybei, gyvena min. J. Kajeckas, atstovaująs nepriklausomą Lietuvą charge d'affaires ad interim titulu. Tuose pačiuose rūmuose yra apsigyvenęs ir pasiuntinybės patarėjas dr. St. Bačkis su ponia, atsikėlęs iš Paryžiaus vos prieš keletą savaičių. Radau pastarąjį beplušantį prie rašomosios mašinėlės. Matyt, rengė kažkokį raštą ar paskaitą, nes gauna daug pakvietimų dalyvauti įvairiuose lietuvių suvažiavimuose. Čia pat iš rėmų susirūpinusiai žvelgia buvę Lietuvos prezidentai ir ryžtingai kyla Vytis. Antrame augšte priėmimo salionai, kur kasmet Vasario 16 proga įvyksta diplomatiniai priėmimai. Viename priėmimų kambaryje radome p. Kajecką, besikalbantį su buv. kanadiečiu Vyt. Dargiu ir p. Dargiene iš Hamiltono. Prisidėjo dar ponia Bačkienė ir užsimezgė pokalbis, kuris visus mielai nuteikė. Jautėme, kad Lietuva nėra pamiršta, kad jos diplomatiniai atstovai pratęsia jos suverenumą savo buvimu svarbiuosiuose pastuose. Dr. St. Bačkio atsikėlimas Vašingtonan aiškiai sustiprino pasiuntinybės personalą, o min. St. Lozoraičio įėjimas Paryžiun irgi yra pozityvus žingsnis po 20 metų Lietuvos okupacijos.

AMERIKOS BALSE

Netoli kapitolio yra aisikūręs "Amerikos Balsas", kalbąs pasauliui daugybe kalbų. Čia sutiksi įvairiausių tautybių tarnautojų. Kiekvienai tautinei grupei duotos atskiros patalpos, kuriose jos paruošia savo programas. Lietuviškasis skyrius įsitaisęs viename didokame kambaryje, kuriame dirba bene 10 asmenų. Tokiai grupei patalpa atrodo ankštoka. Nuotaika betgi darbinga ir kiekvienas stengiasi įnešti savo dalį. Norėjau patekti A. Balsan transliacijos metu 12,30 val. p.p., bet nesuskubau ir radau visus balsiečius jau pasirengusius pertraukai ir besitariančius su skyriaus vadovu vilniečiu dr. K. Jurgėla. Visdėlto turėjau dar progos apžiūrėti visą įstaigą, jos studijas, kurios iš arti atrodo kuklios, tačiau labai sudėtingos ir atliekančios didelę paslaugą žodžiui, besiskverbiančiam anapus geležinės uždangos. Koridoriuje įrengtas radijo aparatas, kuris, paspaudus mygtuką, ima aiškinti praeiviui, kaip sovietai trukdo AB transliacijas, duoti garsinius pavyzdžius; susidarai įspūdį, kad oro keliais vyksta gigantiška laisvės ir nelaisvės dvikova. Iš lietuvių pusės joje dalyvauja AB tarnautojai — istorikai, komentatoriai, rašytojai, redaktoriai, kalbininkai, žurnalistai, dramaturgai, dainininkai ir kt. Jų viršininkas yra amerikietis ir jo patvarkymai nustato darbo pobūdį, kuris turi derintis su Valstybės Departamento politine linija.

Kongreso bibliotekoje dirba apie 20 lietuvių tarnautojų, bet lankant ją neteko užtikti nė vieno — vieni atostogavo, kiti jau buvo baigę dienos tarnybą. Kaip ir visi Vašingtono tarnautojai, jie gyvena toli nuo miesto centro, ramiuose priemiesčiuose.

PRELATO MENDELIO KARALYSTĖJE

Per gerą pusvalandį iš Vašingtono pasiekti Baltimorę, kur randi patį miesto centre lietuvių šv. Alfonso dievnamį. Išore primena vokiškas formas, bet vidus savo dvasia lietuviškas. Kadaise jame apaštalavo vokiečiai vienuoliai redemptoristai, bet kai jų tautiečiai išsikėlė kitur bei sutirpo, atėjo lietuviai. Pradžioje jiems sekėsi sunkiai, bet kai buvo atkeltas klebonu prel. L. Mendelis, viskas susitvarkė. Dabar jo vadovaujamoj tautinėj parapijoj be jo patiės dirba dar trys kunigai — Antoševskis, Dranginis, Pugevičius. Visi jie vietinės lietuviškos mokyklos auklėtiniai. Kun. Dranginis yra buvęs marių viršila, labai energingas veikėjas, pamokslininkas, dainininkas, spaudos bendradarbis. Kun. Pugevičius yra baigęs augštuosius mokslus Vašingtono katalikų universitete ir labai gerai išmokęs lietuvių kalbą. Girdėjau žmones sakant, esą negali atskirti, ar jis iš naujųjų ateivių ar senųjų. Nors gimęs JAV, jis domisi lietuvių kultūra ir yra vietos ateitininkų dvasios vadas. Jo rūpesčiu pvz. buvo suorganizuota išvyka, kurioje dalyvavo apie 100 ateitininkų iš Baltimorės ir Vašingtono.

Jei Baltimorės liet. parapija išliko lietuviška, tai didele dalimi dėlto, kad turi sąmoningą ir šviesų lietuvį kleboną prel. L. Mendelį. Lankydamasis Baltimorėje jo neradau, nes dar nebuvo grįžęs iš Eucharistinio kongreso Miunchene, bet tgirdėjau iš žmonių, kad jis, būdamas amerikietis, gerai išmokęs lietuviškai ir pamilęs Lietuvą. Tai paskatinęs vienas įvykis. Baigęs teol. mokslus Romoje, kun. L. Mendelis esą nuvyko Lietuvon į Šiaulius laikyti primicijos. Vienas klebonas paprašęs jį pavaduoti sekmadienį. Kai sakęs pomokslą, pastebėjęs, žmones juokiantis iš jo lietuviškos kalbos. Tada jis tvirtai pasiryžęs gerai išmokti lietuvių kalbą. Taip jis studijavęs 5 metus ir savo pasiryžimą įvykdęs.

Lietuvybei gyvuoti daug padeda parapinė mokykla, vedama seserų kazimieriečių. Klasės erdvios, mokinių daug, salė didžiulė. Pastarojoj iškabintos vėliavos — JAV ir Lietuvos. Taipgi veikia ir šeštadieninė mokykla. Tėvai mokykla džiaugiasi ir nesikelia gyventi kitur vien dėl mokyklos. Girdėti, kad net kaikurios šeimos Vašingtone galvoja siųsti savo vaikus į Baltimorę.

Baltimorės lietuvių kolonijoj veikia visa eilė organizacijų, radijo valanda, lietuvių salė, bet atostogų metu veikimas paprastai sustoja, ir pravažiuojant neteko viso to matyti.

PRIE LAISVĖS VARPO

Philadelphia — garsi istorinė vieta, kur buvo paskelbta JAV nepriklausomybė. Netoli stoties yra tite rūmai, kur įvyko istoriniai aktai. Jie gana kuklūs, bet turistų gausiai lankomi. Ikišiol jie buvo užstatyti visokios pramonės bei verslo namais ir miesto vadovybė mažai tekreipė dėmesio tai istorinei vietai. O ir gyventojų, matyt, nedaug tesidomėta. Galima spręsti iš to, kad pvz. mano vadovas gimnazijos mokytojas, gyvenąs Philadelphijoje 10 metų, dar nebuvo lankęs, nei tų rūmų, nei Laisvės Varpo, kuris ten išstatytas. Gaila, kad jis yra perskilęs ir niekad nebenaudojamas. Amerikiečiams jis betgi yra brangus ir jo duplikatą mačiau Vašingtone. Dabar, kai laisvės idėja JAV suaktualėjo, oficialios įstaigos ėmė daugiau rūpintis Laisvės Varpo aplinka. Čia užklysta nevienas lietuvis, kuris Laisvės Varpą matė Kaune Karo muzėjuj. Ten skambėjęs varpas buvo JAV lietuvių dovana, kurios idėja, matyt, kilo iš Philadelphijos Laisvės Varpo.

PRIEGLAUDOJ IR GIMNAZIJOJ

Philadelphijoj lietuviai yra gana gausūs, nors labai išsiblaškę. Turi dvi liet. parapijas: šv. Andriejaus ir šv. Kazimiero. Pirmojoj klebonauja kun. J. Čepukaitis, antrojoj — kun. Martusevičius. Kun. J. Čepukaitis yra JAV Kunigų Vienybės pirmininkas, uoliai besirūpinąs parapijų lietuviškumu, šalpa, spauda ir t.t. Kun. St. Raila yra Liet. Bendruomenės pirm., telkiąs lietuviškai veiklai sąmoningąją tautiečių dalį.

Netoli Philadelphijos Newtone yra seserų kazimieriečių priegluada "Villa Joseph Marie". Tai impozantiškas visai naujas pastatas, apjungiąs du poliu — senimą ir jaunimą. Mat, jame sutelktos dvi įstaigos — senelių prieglauda ir mergaičių gminazija su bendrabučiu. Seniau čia buvo vienuolyno ūkis, bet jis pasirodė nepelningas, ir buvo nutarta pereiti į kitas sritis, paliekant ūkio operacijas gerokai sumažintas. Seneliai ir mokinės dabar turi progos naudotis gražiu dideliu žemės plotu, o atostogų metu atvyksta seserys rekolekcijoms, poilsiui. Įspūdinga moderni koplyčia su dvigubu altoriu, milžiniška gimnastikos salė, erdvios gimnazijos klasės, jaukūs kambariai . . . Seneliams labiausiai patinka elektriniai keltuvai, kurie užkelia juos į visus augštus. Yra čia lietuvių ir nelietuvių. Atrodo, kad nevisos prieglaudos vietos užpildytos, nors gyventojų skaičius auga. Neseniai atsikėlė jon gyventi ir prel. Valančiūnas, buvęs šv. Kazimiero parapijos klebonas Philadelphijoj.

Mergaičių gimnazija savo skaičiumi — netoli trijų šimtų, nors lietuvaičių tik keliolika. Lietuvių kalba nedėstoma, nes niekas nereikalaująs. O visdėlto būtų gera, kad seserys kazimierietės, gimnazijos šeimininkės, tuo susirūpintų. Lietuviai tėvai drąsiau tada siųstų ten savo dukras. Atrodo, lietuvių visuomenė to laukia, o ir pačios seserys tam nėra priešingos. Kiek teko nugirsti, jos visos moka lietuviškai, net dalyvavo lietuviškose kun. A. Spurgio, MIC, rekolekcijose. Seserys betgi skundžiasi, kad lietuviai tėvai nebendradarbiauja su mokyklomis. Pvz. viena sesuo, dirbanti pradžios mokyklose jau 20 metų, nurodė, kad tėvai nereikalauja lietuvių kalbos iš savo vaikų. Kai ji pati augusi savo tėviškėj JAV, mama kitaip nekalbėdavusi kaip lietuviškai ir siųsdavusi krautuvėn parnešti "dešros su lajum". Krautuvininkas suprasdavęs. Ir visa aplinka buvusi lietuviška, kai tuo tarpu dabar vaikai savo aplinkoj negirdi lietuvių kalbos.

Visos įstaigos kapelionas yra kun. dr. K. Širvaitis, kartu dėstąs keletą dalykų ir gimnazijoj. Tuo būdu jis turi kur išlieti per ilgus studijų metus sukauptus mokslus, vainikuotus dviem daktaratais. Be to, jis dažnas svečias Philadelphijos parapijose, organizacijose, susirinkimuose. (B. d.)

SPĄSTAI

AL. GIMANTAS

Pas mus jau taip įprasta: jei tik su kuo bolševikai nesutinka, ką nors iškolioja, visą laiką puola, mes tuč tuojau atsistojame tokių pusėje. Nesvarbu, ar tai būtų asmenys, vienų ar kitų valstybių vidaus ar užsienio reikalai. Nuosaikus galvojimas, reikalo visapusiškas apsvarstymas, kritika, čia jau bemaž nereikalinga ir jos neieškoma. Viską lemia faktas, kad sovietai peikia.

Bet toks dalykų vertinimas yra gana slidus reikalas. Neretai, net ir to visai nenorint, labai nesunku patekti į spąstus. Ir, regis, netolimoje praeityje to ir neįstengėme išvengti. Bet, reikalai negerėja ir mes ir toliau, atrodo, norime laikytis to pačio kriterijaus — jei jau kas nemiela bolševikui, savaime suprantama, yra gera ir priimtina mums.

Sausos ašaros . . .

Ar tik ne dažniausiai patenkame į spąstus kalbėdami vokiškaisiais reikalais. Tiesa, sparčiai atgijusi ir vis drąsesne tampanti savo veiksmuose ir reikalavimuose Vak. Vokietija (tą visi suprantam kodėl), vis didesne rakštimi tampa sovietinės imperijos akyse. Raudonieji kiekviena proga stengiasi diskredituoti prieš pasaulį Vak. Vokietijos vadovaujančius asmenis, kariškius. Bene dažniausias jų kaltinimas yra, kad toks ar kitoks, buvo tktyvus nacis, gyvai reiškėsi nacistinio sąjūdžio priekyje ir pan. Ir, reikia pripažinti, kad ne kiekvienas toks kaltinimas yra iš piršto išlaužtas, melu pagrįstas. Labai daug teisybės yra fakte, kad Vak. Vokietijoje buvę naciai, gal tiesiogiai ir neglobojami, bet jau jokiu būdu jų ir nesišalinama. Dar daugiau, jiems ar jų šeimos nariams, vienu ar kitu pretekstu mokamos pensijos, kiti gi, ir visai aktyviai įsijungę į dabartinį Vak. Vokietijos valdantįjį aparatą. Sovietai tik nedasako vieno dalyko, kad ir jų tvarkomoj Ryt. Vokietijoje vyksta gana panašūs reikalai. Bet tai iškeltį, kaip tik būtų Vakarų uždavinys. Ir kas gi kaltas, kad čia tie dalykai nutylimi? Tuo tarpu, mes vis savojoj spaudoj randame minčių, kurių reiškėjai lyg ir gailisi, lyg su užuojauta žvelgia į puolamus nacius, prisiglaudusius Vak. Vokietijos dalyje. Ar tikrai reikalingos tam tikslui skiriamos lietuviškos ašaros? Jei kam šis visas klausimas nėra aiškus, tepasikalba, tepasiteirauja apie tai, mūsų mažlietuvių tarpe. Jie gerai pažįsta vokiškąjį gyvenimą, žino žymiai daugiau vardų ir pavardžių, jie juodu ant balto galės nurodyti, bent jau tuos nacių pareigūnus, kurie persekiojo ir žudė lietuvius, dirbo prieš Lietuvos valstybę ir lietuvių tautą, kurie ir šiandien visai atvirai svajoja apie grįžimą į senąsias pareigas ir vietas ir kurie šiandien gavo pilną pripažinimą ir įvertinimą už jųjų veiklą vokiečių tautos labui ir dabar pilnai naudojasi kaikuriais atvejais net išskirtina globa ir privilegijomis Vak. Vokietijoje.

Už Katangą ar Kongą?

Rusai puola Katangos provinciją, norinčią atsiskirti nuo Kongo valstybės. Faktai rodo, kad nei toji Katanga, nei tas pats Kongo, dar toli gražu (belgų dėka) nėra pribrendusios savarankiškam gyvenimui. Ir jau mūsų spaudoje pasirodė straipsnių su simpatijomis tiems Katangos žmonėms. Atseit, mes viską žinom ir labai greit reikalus, net komplikuotas problemas, tuoj pat išsprendžiame. Atrodo, kad tie reikalai nėra dar visai aiškūs net patiems ten esantiems Jungtinių Tautų stebėtojams, ten reziduojantiems užsienio valstybių diplomatams, bet jie yra gana aiškūs kaikuriems mūsų rašto žmonėms. Vien tik todėl, kad raudonieji remia centrinę Kongo vyriausybę.

Kas šiandien jau visu 100% žino, kaip ten iš tikrųjų yra su tais katangiečių norais? Gal, jie galėtų sudaryti, sakykime, dvi atskiras tautas, pvz., kaip lietuviai ir latviai, bet, gal tai yra tik tikra to žodžio prasme provincija arba sritis, sakykim, kaip Žemaitija ar Suvalkija? Jei taip, ar būtų didesnis reikalas skirtis ir skaldyti visą Kongo valstybę? Čia nėra joks teigimas, tik prielaida, kuriai atsakymas kažin ar jau galimas duoti šiandien, ypač, kai žymiai daugiau kompetetingi asmenys ar įstaigos, dar jo nežino.

Yra ir daugiau panašaus pobūdžio mums "labai aiškių" problemų, kurios mums jau iškart ir suprantamos ir aiškios, nes pasmerktos bolševikinių šauklių. Ir toks priėjimas prie reikalo gali būti labai klaidingas, o spaudai negali būti nieko tragiškesnio, kaip straipsniai paruošti klaidingai informuotų žmonių. Ar rasti tiesą ir gauti galimai tikslesnę informaciją yra būtina rusiškai sovietinė nuomonė? Gal būt, tik jau jokiu būdu ne kiekvienu atveju.

VIENAS IŠ PRANEŠIMŲ APIE PROVINCIJOS TARNYBAS, KURIOS GALI LIESTI ARBA DOMINTI NAUJUOSIUS KANADIEČIUS

NAUJIESIEMS KANADIEČIAMS PRIEINAMI MOKSLO PATARNAVIMAI

Nepaisant to, ar jūs turite mokyklinio amžiaus vaikų ar ne, jums yra labai pravartu žinoti apie visas mokslo galimybes, kurios yra prieinamos visiems Ontario provincijoje gyvenantiems kanadiečiams, tiek naujakuriams, tiek čia seniai gyvenantiems. **Patartume šį skelbimą išsikirpti ir pasilaikyti savo informacijai.**

Naujakuriams su vaikais — pagal įstatymą visi vaikai nuo šešių ligi šešiolikos metų amžiaus, jei neturi mokyklų vadovybės atleidimo, privalo lankyti mokyklą.

Fizinis ir sveikatos auklėjimas — šis mokymas yra privalomas visiems vaikams, lankantiems mokyklas nuo 1 ligi 12 skyriaus ir užima maždaug 10% mokslo laiko. Tai apima sekančius dalykus: sveikata, saugumas, alkoholio auklėjimas, pažiūros į saugumą, saugumas vandenyje, sporto bei stovyklavimo vadovų ugdymas, fizinis tinkamumas, treniravimas atletikoje ir parūpinimas pagrindinių medžiagų.

Naujakuriams teikiami mokslo pažymėjimai — Ontario Mokslo Departamentas išduoda patyrimo pažymėjimus tiems naujakuriams, kurie gali išlaikyti kalbos bei pilietybės egzaminą, paruoštą Mokslo Departamento Bendruomenės Programų skyriuje. Šį pažymėjimą teismai gali priimti, kaip mokslo kvalifikacijų įrodymą.

Kalbos bei pilietybės patarnavimai — juos administruoja Mokslo Departamento Bendruomenių Programos skyrius. Jie daugiausia vyksta pamokų formoje, daugumoje atvejų parūpinamų vietinių mokyklų tarybų, o jų nesant arba joms nepajėgiant dėl kurių nors priežasčių tokių klasių pravesti, jas parūpina pats skyrius. Šis skyrius taip pat turi dar kalbos pamokas ligoninėse, dienines pamokas bedarbiams ir intensyvų vasaros kursą. Bendruomenių Programų Skyrius atlieka ir patariamuosius bei šaltinių medžiagos patarnavimus.

Korespondenciniai kursai — Kadangi kalbos mokymas korespondenciniu būdu yra labai sunkus, šis skyrius naujakuriams neteikia korespondencinių kursų anglų kalbai mokytis. Tačiau pramokę anglų kalbos, jie gali pasirinkti vieną iš trijų rūšių kursų:

1. Akademinį — ligi 13 skyriaus,
2. Profesinį — a. auto mechanikos, b. staliaus, c. mašinų dirbtuvės praktikos, d. radio teorijos bei praktikos.
3. Profesiniai kursai, kuriuos teikia kitų provincijų Mokslo Departamentai kartu su Kanados Darbo Ministerija, kaip antai: žemės ūkio, statybos amatų, prekybos, braižybos, matematikos, fizikos, kasyklų bei navigacijos.

Vakariniai kursai — kiekviename didesniame centre ir daugelyje mažesnių vietovių Augštesnės Mokyklos, Koleginiai Institutai bei Profesinės, Komercinės ir Technikos gimnazijos ruošia vakarines pamokas, kurios apima visą akademinio, profesinio bei pramoginio lavinimo lauką. Šios pamokos paprastai vyksta du kartus po dvi valandas savaitėje ir jos prasideda spalio mėn. pradžioje, o baigiasi apie Velykas.

Registracijos mokestis svyruoja tarp $5.00 ir $10.00 už metus, o mokymo personalas bei patalpos yra geriausi, atsižvelgiant į galimybes.

Betkuris naujakuris, norįs pramokti angliškai, įsigyti žinių kurioje nors akademinėje srityje, sužinoti daugiau apie Kanadą arba pasitobulinti savo darbo srityje, tam turi galimybių beveik betkurioje Ontario dalyje, kur jis begyventų. Paprastai visa, ko jam reikia, yra mažas registracijos mokestis, plius apsisprendimas, noras ir užsispyrimas.

ONTARIO.

Daugiau informacijų galima gauti vietinėje gimnazijoje arba Ontario Mokslo Departamente, Parlamento Rūmai, Toronte. Galite skambinti Bendruomenės Pramogų Skyriui, EM. 3-1211, local 22625.

Hon. John P. Roberts, Q.C.
Minister of Education

EE60-6

ONTARIO DEPARTMNET OF EDUCATION, PARLIAMENT BUILDINGS, TORONTO.

WALLY'S GARAGE

persikelė iš 5 Robert Street į

NAUJAS PATALPAS

726 LANSDOWNE AVE. (tarp Bloor ir Dupont). Telefonas LE. 3-0631.

VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME

WALLY'S GARAGE
Sav. VI. TARVYDAS

Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdowne Ave. • Tel. Darbe: LE. 3-0631, Namuose: RO. 3-2445.

Pavergtoje tėvynėje

Lietuvos ir Sovietų Rusijos 1920 m. taikos sutarties 40 metų sukaktį paminėjo ir "Tiesa". Jai, žinoma, nelengva tą sutartį įsprausti į sovietinių nuopelnų vainiką, nes šiaip ar taip tai reiškė, kad Maskva išdavė savo pačios kūrinį Kapsuko-Mickevičiaus Lietuvos-Gudijos respubliką. Siaip propagandoje sakoma, kad ją pasmaugę imperialistiniai interventai, kurių marijonetė buvusi nepriklausomos Lietuvos vyriausybė. Lietuvos liaudį gi atstovavusi Kapsuko vyriausybė, kurią 1920 m. liepos 12 d. sutartimi Sovietų Rusija apleido.

Dabar ir ši taikos sutartis į padanges iškeliama. Esą, jos dėka Lietuvos teritorija nebegalėjusi toliau likti imperialistinių interventų placdarmu. Jiems buvusi tuo būdu žemė iš po kojų ištraukta.

Apie 9 pėstininkų pulko pagarsėjusius žygius 1940 m. birželio mėn., kai pulkas buvo bežygiuojąs į Vokietiją, "Tiesos" š.m. Nr. 155 rašo buvęs to pulko vienos kuopos politrukas E. Jacovskis.

Įdomu, kad ir jis kalba apie "liaudies išsivadavimą" vadovaujant komunistams, betgi rašo, kad pulke jau tada veikusi komunistų kuopelė iš . . . 4 narių — jo paties, kaunie čio L. Mackevičiaus, kuris 1941 m. pabaigoje žuvęs prie Velikije Luki, grandinio Grunovo ir vieno jaunesniojo puskarininkio, kurio pavardės nemini. Įsidėmėtina, kad iš trijų paminėtų pavardžių dvi rusiškos.

Kai liepos mėn. atvykęs pirmasis pulko politrukas Jonas Kleiva, esą, nuo Gudžiūnų kilęs komunistas nuo 1924 m., karo pradžioje žuvęs nuo lietuviškų partizanų, jis kreipęsis į išrikiuotą pulką kviesdamas atsiliepti kas yra komunistų partijos ar komjaunimo narys. Atsiliepę apie 10 kareivių.

Jacovskis pulko vadą pulk. Gaušą, kuris vedė pulką į Vokietiją, vadina "niekšiškos išdavystės vadu", o jo įpėdinį pulk. leit. Dabulevičių bei štabo viršininką pulk. leit. Naujoką vadina "smetoniško raugo" karininkais. Nepalankiai pamini dar kuopos vadą kapit. V. Klimavičių.

Pulko karininkų areštus Jacovskis irgi pamini. Esą, "pulkas buvo išvalytas nuo fašistinio elemento".

Pagal bolševikinę propagandą tikrai nuostabus kraštas buvo ta buržuazinė - nacionalistinė Lietuva. Štai tradiciniame žemaičių festivalyje Plateliuose liepos 2 d. pats augšč. tarybos prezidiumo pirmininkas Paleckis, girdamas dabartinius laimėjimus ir aptardamas nepriklausomybės laikų visokį skurdą, kalbėjo, kad tada krašte buvę 300.000 beraščių, gimnazijose mokęsi tik 28.-000 moksleivių, o augštosiose mokyklose tebuvę vos apie 4.000 studentų, o toliau jau porina, kad buvę 16.000 inteligentų bedarbių. Jei mokėsi taip mažai, tai iš kur tie inteligentai bedarbiai atsirado? Juk universitetas išviso teveikė 18 metų, išleido iš pradžių geriausiam atveju kasmet po kelias dešimtis, o į pabaigą gal po porą ar trejetą šimtų diplomuotų specialistų. Universitetas ir visos kitos augštosios mokyklos per tą laiką išviso neturėjo 16.000 absolventų.

Lietuvos žemės ūkio susmukimo akivaizdoje, rašo lenkų "Czas", net karščiausi agitatoriai, daug kalbėję aneksijos dvidešimtmečio proga, nei nebandė kalbėti apie "didelę pažangą" šioje srityje.

Žemės ūkio vaisiai visumoje pasirodo tik po poros metų. Taip, esą, pastaruoju laiku pripažinta, kad 1957 m. viename Širvintų apylinkės kolūkyje iš hektaro vidutiniškai tegauta 5 centneriai grūdų arba 30 centnerių šakniavaisių. Šiemet tame kolūkyje esą užsibrėžta gauti iš ha po 9 centnerius grūdų arba po 100 centnerių šakniavaisių. Ar to bus pasiekta, sunku pasakyti. Aišku tik, kad laisvoje Europoje derlius būna paprastai dvigubai ar trigubai didesnis.

Bėda yra ir su galvijų ūkiu. Taip Nemenčyno apylinkės kolūkis "Bolševikas" šiemet teturi tik po 6 karves kiekvieнam 100 ha žemės. Panašiai yra ir kituose kolūkiuose. Taip 100 ha žemės galvijų tenka: Švenčionių rajone 6,6, Ignalinė 6,5, Salčininkuose 6,8, Trakuose 7,2. Tuo tarpu ir dabartinėje Lenkijoje, kur žemės ūkis daugumoje tebėra privatus, 100 ha tenka apie 20 karvių.

Gimtaru dabar vadinama nauja gyvenvietė sudaryta iš kelių kaimelių, buvusių dabartinės "Kauno jūros" dugne. Ji Priklauso Rokelių apylinkei, kurios pirmininku dabar yra Kastytis Kemežys.

Jonas Petrašiūnas pasirašė, o rugpiūčio 27 d. "Tiesa" išspausdino parėšikimą, kad jis nuo 1941 m. tarnavęs policijoje Vilniuje. Vokiečiams traukiantis jis pabėgęs į Kauną, kur gyvenęs nelegaliai, o vėliau vėl persikėlęs į Vilnių, kur gavęs gimimo liudijimą Šimėno pavarde. Ta pavarde prisidengęs gyvenęs iki šiol, būdamas Pagėgių rajono Piktupėnų tarybinio ūkio ūkvedžiu. Taip jis išvenges bausmės už tarnybą vokiečių okupantams ir išvenges tarnybos sovietinėje kariuomenėje. Tarybiniai saugumo organai jo visdėlto nebaudę.

Lietinga vasara derliaus nuėmimo ir žiemkenčių sėjai pasiruošimo darbus šiemet labai uždelsė. "Tiesos" korespondentai puola daugybę kolūkių vadovų, kad ir rugpiūčio pradžioje dar daug rugių tebėra laukuose, apie kūlimą daugumoje nėra kalbos. Jau laikas tuoj bus sėti, o sėklų daugumas kolūkių neturi nei gramo. Rugpiūčio 24 d. "Tiesoje" puolami net tokie šiaip labai garbinami kolūkiai kaip Šešupės, Černiachovskio, Kirovo vardo ir kt. Blogybė esanti ta, kad užėjus menkiasiam lietui kolūkiečiai triūsią savo sklypuose, o kolūkio darbai stovį.

Vaisių šiemet labai geras derlius, bet nėra kur juos parduoti, skundžiasi Biržų "Tarybinės žemės" kolūkio gyventojas J. Juktonis. Reikią, kad atitinkamos organizacijos įsteigtų vaisių supirkimo punktus ir jais aprūpintų miestus.

1960 m. rugsėjo 17 dieną, šeštadienį, visi į Tautos šventę ir 550 m. Žalgirio mūšio minėjimą Niagaros pusiasalyje,

kuris vyks MERRITTON COMUNITY HALL, Merritton, Ont. (prie St. Catharines).

Trumpą žodį tars pulk. J. Giedraitis. Programoje aktorius St. Pilka ir solistė L. Šukytė.

Po meninės programos ŠOKIAI prie geros muzikos.

Tinkamai laiką praleisi atsilankęs į šias iškilmes! Pradžia 6 val. vakaro.

KLB-nės St. Catharines apylinkės ir LVS-gos "Ramovė" Niagaros pusiasalio skyr. valdybos.

HAMILTON, Ont.

LN V-BOS POSEDIS kviečiamas rugsėjo 18 d., sekmadienį, 5 v. v. Liet. Namuose, buvusioje gėlių krautuvėje. Visus v-bos ir kontrolės komisijos narius maloniai prašau šiame svarbiame posėdyje dalyvauti. Jame išgirsime inž. architekto A. Tyliaus pranešimą apie projektuojamus statyti Lietuvių Namus ir apytikrį jų planą.

Valdybos pirm.

LIET. NAMŲ darbe paskutiniajam šuoliui v-ba ruošiasi visu rimtumu. Rugsėjo 6 d. St. Bakšys ir P. Saviekas lankėsi pas inž. arch. A. Tylių, gyv. Thorold, Ont., ir tarėsi LN apimties ir projekto sudarymo reikalais. Inž A. Tylius su retu nuoširdumu sutiko v-bai vispusiškai padėti. Jis dar neseniai atvykęs iš Kolumbijos. Atsilankiusius jis su pažindino su jo įvykdytais projektais toje valstybėje, iš kurių imponuojančia didybe išsiskiria milžiniškas modernus motelis ir vienas dangoraižis. Išsikalbėjus apie Hamiltono Lietuvių Namus, A. Tylius išreiškė didžiausią pasigėrėjimą mūsų kolonijos tautine jėga. LN atstovams pareiškus abejonę, kad vargu ar pavyks šis didelio masto LN įsigijimo darbas, inž. A. Tylius užtikrino, kad ne už metų tai už kitų Hamiltono ir apylinkių lietuviai LN tikrai pasistatys . . .

Tolimesniame pokalbyje buvo aptarta, kas turėtų būti įrengta Liet. Namuose. Jų planą liet. visuomenei paskelbsime, kai jis bus daugiau konkretizuotas.

Inž. A. Tylius įsikūręs su žmona prie pat Queen Elizabeth autostrados, trys mylios į rytus nuo St. Catharines. Nesukłysiu, manau, spėdamas, kad p.p. Tylių šeimoje Liet. Namai bus atradę dar vieną labai stiprų ramstį.

VASAROS ATOSTOGOS LN kapitało didinimą ir naujų narių ieškojimą porai mėnesių buvo pertraukę. Nei v-bos pirm., nei ktii v-bos nariai šiais reikalais pas tautiečius nesikreipė. Rudenėjant ir visiems grįžus į nuolatines gyvenvietes, du v-bos nariai vėl visus pradės lankyti, šį kartą jau siekiant galutinio tikslo — pasistatyti miesto centre tikruosius Leit. Namus.

GALINIS ROBERTAS, gyvenąs S.S. Marie, Ont., atostogaudamas lankėsi Hamiltone pas Pašilius, ir ta proga arčiau susipažino su LN darbu ir stebėjosi hamiltoniečių sugebėjimu atsiekti tokių rezultatų. R. Galinis yra nuoširdus veikėjas. Jį nuolatos matome įvairiose jų kolonijos o-jų vadovaujamose pareigose. Jis vienas tų, kurie ištisai be atlyginimo moko jaunąją kartą kaip mokytojas šeštadieninėje mokykloje. Sk. St.

SPAUDOS KIOSKAS, tvarkomas Hamiltono ateitininkų, po vasaros atostogų pradės veikti rugsėjo 18 d. Šiuo metu bus atidarytas tik po 11 val. pamaldų. Kioske galima pratęsti prenuratas bei naujai užsiprenumeruoti laikraščių bei žurnalų ir taip pat nusipirkti: "Lietuvių Dienas" "Karį", "Moterį", "Eglutę" ir savaitraštį "Tėviškės Žiburiai". Šiuo metu yra gauta visa eilė labai įdomių knygų: M. Vaitkaus "Keturi ganytojai", V. Ramono "Miglotas rytas", Vaclovo Biržiškos "Praeities pabiros", Vyt. Alanto "Tarp dviejų gyvenimų" ir daug kitų. Taip pat galima gauti įvairių lietuviškų gimtadienio ir vardadienio sveikinimų.

ŠOKIŲ VAKARAS. Hamiltono ateitininkai kviečia visus hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius ruoštis į jų rengiamą šokių vakarą, kuris spalio 1 d., šeštadienį, gražioje bei moderniojo Knights of Columbus salėje. Šokaims gros visų mėgiamas Vyt. Babecko orkestras. Taip pat yra numatoma suruošti didelę ir turtingą loteriją. Todėl rengėjai jau iš anksto prašo savo narius bei prijaučiančius vienu kitu fantu prisidėti prie šios loterijos suruošimo. Gautas pelnas bus panaudotas vietos katalikiškojo jaunimo reikalams, kuris šiandien yra labai reikalingas mūsų materialinės ir moralinės paramos. Todėl mieli tautiečiai prisidėkime vienu kitu fanteliu prie šios loterijos suorganizavimo ir taip pat gausiai dalyvaukime šiome parengime.

J. P.

HLN KNYGYNO vajus sėkmingai tęsiamas toliau. Prieš kurį laiką karo invalidas P. Pleskevičius padovanojo 32 knygas, tai buvo iki šiol stambiausia auka. Rugsėjo 7 d. P. Enskaitis padovanojo net 42 knygas. Kelios knygos tinka vaikučiams. Tą pačią dieną 14 knygų padovanojo p. Burdinavičius.

Labai malonu, kad tautiečiai padovanoja knygas, kurios pasitarnaus bendram lietuviškam labui ir nepelys lagaminuose.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame ir prašome kitus prisidėti prie lietuvybės išlaikymo. Skambinti Kaziui Mikšiui JA 9-8593 arba Kostui Lukoševičiui JA. 2-5827. Knygos bus paimtos iš namų. Knygyno steigėjai.

AR ATEISI?...

Vienoje Hamiltono šeimoje teko išgirsti tokį pasikalbėjimą:

Ji: Jonai, rytoj pats turėsi pasigaminti pietus.

Jis: Kodėl?

Ji: Aš eisiu pirkti naują suknelę.

Jis: Ir vėl naują... Juk tiek daug turi...

Ji: Daug nekalbėk! Ar neskaitei laikraštyje, kad kitą šeštadienį yra didelis sportininkų šokių vakaras?

Jis: Skaičiau, bet galvojau, kad eisi su ta pačia, kaip ir į Lietuvių Dieną Torontę.

Ji: Tai ką tu sau galvoji?! Juk visi mane matė. Ateisiu su ta pačia — kiekvienas pasakys, kad neturiu suknelių, arba vyras gaili pinigų.

Jis: Aš tau nieko negailiu, brangioji. Tik gal jau truputį perdaug...

Ji: Ir vėl tu savo. O kas bus, jeigu laimėsime premijuotą šokį ir visa salė mus stebės? Kur tuomet tau akis dėti? Argi nedirbi Stilkoje?

Jis: Gerai, gerai... Kie tau pinigų reikia?

Ji: Duok penkiasdešimt dolerių — užteks. Ir nepamiršk paskambinti savo draugams, kad rugsėjo 24 d., šeštadienį, nebūsi "ant kampučio" ir ten alaus nepliurpsi dūmuose paskendęs. Pakviesk juos visus į Knights of Columbus salę 220 Queenston Rd. — Hamiltono rytuose, — kur visi galėsime linksmai praleisti laiką, pasišokti prie geros muzikos, išmėginti laimę loterijoje. Ir rugsėjo 24 d. jokių viršvalandžių nedirbk, nes šokiai prasideda lygiai 7 val. vakaro. Reikės užimti gerą staliuką.

Durys užsidarė ir tolimesnio pasikalbėjimo nebesigirdėjo...

AMERIKOS LIETUVIS J. Stukas, šį pavasarį lankęs mūsų tėvynę ir ten padaręs filmą — į Hamiltoną atvyksta spalio 2 d. ir čia tuoj po Sumos, VAV parapijos salėje pasidalins įspūdžiais iš pavergtos Lietuvos, kartu parodydamas rusiškos cenzūros nemačiusį filmą. Sporto klubas "Kovas" kviečia Hamiltono ir apylinkių lietuvius šį pranešimą išklausyti. K.B.

PORT ARTHUR-FORT WILLIAM, Ont.

Port Arthur ir Fort William lietuviai Lakehead parodoj turėjo savo skyrių. Buvo išstatyta labai gražių eksponatų. Daugelis praeivių stebėjosi ir ne vieno akį žavėjo mūsų tautiniai drabužiai, audiniai ir rankdarbiai. Tai vienintelis mūsų apylinkės pasirodymas. Esame dėkingi Winnipego lietuviams: kun. J. Bertašiui, pp. Aldonai Balčiūnienei, Federavičienei, Bujokienei, Grabienei, kurios nesigailėdamos brangių savo tautinių drabužių, audinių, juostų, gintaro dirbinių atsiuntė mums ir tuo pagelbėjo parodos suorganizavimą. Taip pat didelis dėkui ponioms: Gataveckienei, kuri nesigailėjo ir per Valiulienę paskolino ką tik gautus iš Lietuvos labai gražius rankdarbius. Iš vietinių lietuvių parodai daug dirbo dr. Jasevičiūtė, p.p. Druktenienė, Radzevičiūtė, Giedraitienė, Jonaitis, Giedraitis, Jonaitytė ir J. Mitalaitė. Visiems prisidėjusiems prie parodos suruošimo tariame ačiū.

Rugpiūčio 14 d. buvo suruošta gegužinė P. Jokubauskų ėkyje. Pasitaikius gražiam orui, suvažiavo iš miškų daug lietuvių. Gegužinė praėjo labai gražiai, nes daug pakilusios nuotaikos sukėlė brangus svečias kun. St. Kulbis, SJ, kuris tuo laiku važiuodamas į Winnipegą buvo sustojęs aplankyti mūsų.

Svečias atlaikė vietoje šv. Mišias, pasakė gražų pamokslą, aprūpino šv. Sakramentais. Mišioms tarnavo P. Dautartas. Pasibaigus Mišioms buvo sugiedota "Marija, Marija" ir Lietuvos himnas. Po to sekė gegužinė su gražiomis vaišėmis. Svečias įnešė tiek gyvumo, linksmumo, kad nei nepajutom kaip atėjo vakaras ir reikėjo skirstytis.

Sekančią dieną kun. Et. Kulbis lankė vietinių lietuvių šeimas. Juo daugiausia rūpinosi ir vežiojo J. Krikščiūnas ir Albertas Broumanas.

UŽSIMOKĖJO SOLIDARUMO MOKESTĮ: Pažemeckas, J. Pargauskas, J. Krupaitis, Albertas Broumanas, Vacys Zujus, V. Gurtajus, A. Galiauskas, J. Dautartas, Krikščiūnas, Ramonas, Radauskas, Prisas, K. J., Jonaitis, Suslavičius (net ir už 1961 m.).

G. Mitalaitė.

St. Catharines, Ont.

PALAIKYKIME BENDRUOMENIŲ APYLINKES!

Šiais metais Kanados VII-toji Lietuvių Diena Toronte sumušė rekordą: svečius skaičiavo ne šimtais, bet tūkstančiais. Šiemet mūsų visuomenė parodė savo lietuvišką supratimą ir tvirtą solidarumą bendrame darbe. Tas atsiekta bendruomenės darbštumu bei jos vieningumu. Tad bendruomenės sustiprinimui ir jos geresniam atgimui St. Catharines B-nės apylinkė susitarusi su LVS-gos "Ramovė" Niagaros pusiasalio skyriumi rengia Tautos šventę ir Žalgirio mūšio 550 metų sukakties minėjimą.

Ši šventė įvyks rugsėjo 17 d. Merritton Community Centre Hall, Merritton, Ont. (prie St. Catharines, ten kur per Jonines "Grandinėlė" koncertavo).

Šių iškilmių programai pirmą kartą į šią padangę atvyksta iš Čikagos buv. Kauno Valstybės Dramos Teatro aktorius ir režisierius Stasys Pilka. Jis plačiai žinomas kaip gražinės literatūros skaitytojas ir deklamuotojas. Po paskutinio rečitalio Bostone spauda rašė, esą St. Pilka parodė, kad tokie parengimai gali būti maloni mūsų dvasinės atgaivos valanda.

Programoje bus viena naujųjų kylančių dainininkių Lilija Šukytė. Ji paskutiniuoju laiku stipriai pasireiškė Hamiltone ir yra pakviesta dalyvauti Ham. Liet. Namų koncerte.

Iškilmių žodį tarti sutiko buv. Lietuvos kariuomenės karys pulk. Juozas Giedraitis.

Organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis.

Bus ir šokiai, kurių metu bus pravesta B-nės piniginė loterija.

Jau esam rašę, kad St. Catharines apylinkės v-ba, norėdama savo veiklą sustiprinti, kreipėsi piniginės paramos ir yra išsiuntinėjusi išplatinimui loterijos bilietus. Iš daugumos gauta labai prielankūs ir malonūs atsiliepimai. KLB Krašto Valdybos pirm. rašo: "Malonu, kad rūpinatės papildyti apylinkės kasą. Atsilyginimui į laišką įdedu 2 dol. Su geriausiais linkėjimais. St. Kęsgaila". Hamiltono B-nės pirm. G. Skripkutė, prisiųsdama bilietų šaknelės ir $2, prideda prierašą: "Linkiu iš širdies tą loteriją pravesti kuo sėkmingiausiai. Su geriausiais linkėjimais". Jautriai rašo iš mažiausios kolonijos, North Bay, Ont., Ig. Ramonas: "Didž. Gerb. Tamstų siųstą laišką su loterijos bilietų knygute gavau. Kadangi nedidelė suma, lengvai išplatinau tarp dviejų šeimų. Pilnai suprantu Jūsų gražias pastangas lietuvybei išlaikyti. Mes esame turbūt mažiausia Kanadoje lietuvių kolonija iš 4 šeimų; priklausome Sudburio Liet. B-nės apylinkei, kuri atitolusi 80 myl. Taigi betkoks kultūrinis veikimas mums neįmanomas, o mūsų priaugančiam atžalynui tikrai apgailėtinas. Su geriausiais linkėjimais Jūsų kultūriniame ir tautiniame bare". Iš Melancthon, Ont., W. Sukys dėkoja: "Ačiū labai, kad Jūs manęs neužmirštate. Šią kortelę aš pats pasiėmiau su visais bilietais. Neturiu laiko važinėti, o antra nežinau ar apylinkėje yra daugiau lietuvių". Neatsilieka ir broliai amerikiečiai, viens net iš Philadelphijos, Pa., rašo: "Nuoširdžiai dėkoju už atsiųstą knygelę — 10 bil. Grąžindamas šaknelės, kartu siunčiu $3; $2 už bilietėlius ir $1 kurso skirtumo išlyginimui, nes nors tiksliai nežinau, bet tikiu, kad mūsų dolerio kursas yra mažesnis už Kanados dol. O jei apsirinku, tuomet $1 tebūna bendriems lietuviškiems reikalams. Linkiu geriausios sėkmės Jūsų kilnitose lietuviškuose darbuose. Ant. Šalčiūnas". Vienas pirmutinių atsiliepė iš Oshawos, Ont., M. Zubrickas ir atsiuntė $2.50. Iš Toronto S. Turuta rašo: "Neturėdamas laiko išplatinti ir suprasdamas esantį reikalą, aš pats nupirkau visus 10 bilietų ir su šiuo laišku siunčiu pinigus sumoje $2.50". Ir kiek tokių gražių pavyzdžių, kurių neįmanoma čia visus išvardinti.

Tad visiems išvardintiems ir daugeliui neišvardintų už taip gražų supratimą lietuviškų reikalų ir nuoširdų mūsų rėmimą valdyba nuoširdžiai dėkoja. Prie to norime pasiskųsti, kad yra dar ir neatsiskaičiusių. Nuolankiai prašome, kaip galima greičiau, pasistenkite tai padaryti rašant šiuo adresu: J. Grigas, 13 Chestnut St. E., St. Catharines, Ont.

Apylinkės valdyba.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

M. NEKALTO PRASIDĖJIMO vienuolijos centre, Putname, JAV, įvyko pasikeitimų. Ligšiolinė viršininkė sesuo Aloyza Šaulytė, vadovavusi vienuolijai visą eilę metų, savo pareigas perdavė naujai išrinktai viršininkei seserei Augustai Sereikytei. Sesuo Aloyza paskirta naujokyno vadove, o sesuo Paulė, žinoma stovyklų vadovė, — namų vyresniąja. Sesuo Felicija Ragalskytė iš Montrealio perkelta į Putnamą.

T. MARIJONŲ VIENUOLIJOJ įvyko vsa eilė pakeitimų. Čikagos namų vyresniuoju paskirtas kun. V. Bagdanavičius, I patarėju ir spaudos adm. kun. A. Spurgis, II patarėju ir "The Marion" red. kun, P. Činikas, "Draugo" moderatoriu kun. V. Rimšelis, "Laivo" red. kun. K. Matulaitis, sekretoriu kun. A. Naudžiūnas, ekonomu kun. R. Balnis. Marian Hills namų vyr. paskirtas kun. J. Sakevičius, naujokyno vadovu ir I patarėju — kun. P. Barauskis, II pat. — kun. J. Navys. Marianapolio virš. paliktas kun. J. Dambrauskas, gimnaz. dir. kun. J. Petrauskas. Avellanedą, Argentinoj, namų vyr ir klebonu paskirtas kun. S. Saplis, Rosario — kun. J. Margis.

NAUJASIS TREMTINIŲ ĮSTATYMAS JAV ĮSIGALIOJO. PL86-648 įstatymas, pagal kurį be kvotos į JAV atvyks keli ar keliolika tūkstančių tremtinių, jau pradedamas vykdyti. Nustatyta, kad tremtiniai bus renkami iš Austrijos, Prancūzijos, Vokietijos, Graikijos ir Italijos. Ten tremtiniai jau registruojasi. Registracijos blankų galima gauti JAV konsulatuose ir BALFo centre. Spėjama, kad pagal šį įstatymą iki 1960 m. gruodžio 30 d. galės atvykti į JAV pirmieji 5.000 tremtinių. Pirmenybė teikiama ecantiems oficialiose ir neoficialiose stovyklose bei niekur neįsikūrusiems.

Tremtinio įrodymo dokumentas: London ar Convention Travel Document, IRO, OFPRA ar panašūs asmens liudijimai. Kelionpinigius, atrodo, padės parūpinti tarptautinės organizacijos.

Suinteresuoti tremtiniai turėtų tuoj pat susisiekti su JAV konsulatu Vokietijoj, Austrijoj, Italijoj arba su BALFo įgaliotiniais.

VAISTAI LIETUVON. Liepos ir rugpiūčio mėn. BALFas išsiuntė arti 350 vaistų siuntinukų į Lietuvą ir Sov. Sąjungą. Pasiųsta taip pat ir 50 medžiagų siuntinių, daugumoje BALFo lėšomis apmokėtų.

Vaistų siuntinukai dar iki rugsėjo 15 d. siunčiami be receptų. Po tos datos į kiekvieną siuntinuką teks dėti specialų iš Lietuvos ar Sov. Sąjungos gautą receptą, bet, atrodo, tie receptai nebus lengvai duodami.

Paskutinieji vaistų siuntinukai buvo siunčiami tik oro paštu, teko juos skubiai supirkinėti, tad ir išlaidos buvo žymiai didesnės.

KUN. DR. K. RUIBYS, Lietuvoje buvęs Telšių kun. seminarijos prof., paskirtas klebonu į Tikilwa, Ill.

KUN. DR. T. NARBUTAS, gyvenęs Brooklyne, persikėlė į Dayton, Ohio, adminicstruoti liet. parapijos. Buvęs adm. kun. Katarskis išvyko gilinti studijų.

SMUIKININKAS VASYLIŪNAS su Rasa Marija Vasyliūnaite koncertuos Detroite spalio 1 d. Detroit Institute of Arts salėje. Koncertą rengia vietos ALT ir pelną numato skirti muzikos kūriniams leisti.

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO stovykla įvyko rugsėjo 4-11 d. netoli Niujorko. Daylvavo keletas ir iš Kanados, jų tarpe B. Vaškelis, kuris ten skaitė paskaitą apie naująjį humanizmą. V. Sidzikauskas padarė pranešimą apie Lietuvos laisvinimą. Atsilankė visa eilė svečių, jų tarpe gen. konsulas J. Budrys ir vyr. skautų s-gos kapelionas kun. dr. V. Cukuras.

JULIJONA ANDRIEJŪNIENĖ, 77 m. atvyko iš Lietuvos Italijon pas savo dukrą Br. Petravičienę, laikinai ten gyvenančią, ir ruošiasi atvykti Čikagon pastovai gyventi. Čia jį yra gyvenusi prieš karą 30 metų, bet nuvykusi Lietuvon buvo užklupta karo įvykių ir tik dabar pavyko išvykti didelių pastangų dėka iš dukters pusės.

NEOLITUANŲ STOVYKLA, 3-ji iš eilės, buvo suorganizuota prie Christiana ežero J. P. Linkų vasarvietėj. Dalyvavo apie 40 stovyklautojų. Sekmadienį, rugp. 28, pamaldas laikė T. J. Kubilius, SJ. Pamoksle pabrėžė, kad geriausias kelias draugams rasti amerikiečiuose — augšta morale, teisingumu, išsilavinimu. Stovyklą sveikino fil. J. Niliūnas, skautų akad. atstovas Avižienis, T. Kubilius, SJ, T. Vaišnys, SJ, ir kt.

DR. P. GRIGAITIS, "Naujienų" redaktorius ir ALT sekret., M. Kižytė, J. Grigalius ir A. Varnas lankėsi pas sen. J. Kennedy, kandidatuojantį į JAV prezidentus. Tautininkų laikraščiai ir atstovai apkaltino P. Grigaitį paėmus savo kelionei $252,7 iš ALT iždo. Klausimas buvo svarstomas ALT posėdyje, kuriame buvo iškeltas siūlymas grąžinti tuos pinigus, tačiau dauguma narių jo nepalaikė.

Vokietija

EUROPOS ATEITININKŲ SUVAŽIAVIMAS įvyko rugpiūčio 6 d. Miunchene. Europoje gyveną ateitininkai, susirinkę Miunchene Pasaulinio Eucharistinio Kongreso metu, tarė ateitininkams už geležinės uždangos žodį savo 50 metų jubilėjaus proga. Jame sakoma:

"Viso pasaulio bendroje džiaugsmo šventėje dalinamės ir mes tarpusavyje tiek savo džiaugsmu, tiek rūpesčiais bei viltimis. Bet mūsų džiaugsmas toli gražu negali būti pilnas, nes mūsų tarpe trūksta Jūsų, brangieji broliai ir sesės, nes jau 20 metų, kaip mes nebegalime be baimės su Jumis susitikt,i kartu keliauti ir kalbėti apie viską, ko tik trokšta mūsų širdis.

Mes žinome Jūsų vargus ir kančias. Mes gėrimės Jūsų nepalaužiamu tvirtumu kovoje už visa, kas žmogui yra šventa ir brangu, liūdime kartu su Jumis ir lenkiame galvą prieš Jūsų sudėtas aukas. Mes didžiuojamės, galėdami ir save vadinti lietuvių tautos vaikais — vaikais tautos, tokios mažos savo skaičiumi, bet tokios stebinančiai galingos savo dvasia.

Ar Jūs dar mums tikite? Komunistai bando Jus įtikinti, kad mes ieškome tik savo naudos. Jie Jums sako, kad mes tik todėl norime laisvės tėvynei, idant galėtume atgauti ten savo likusius turtus bei norime tik augštų vietų ir nenupelnytos pagarbos.

Tai yra melas. Mes mylime Jus ir trokštame tiktai, kad Jūs būtumėte laisvi ir laimingi. Mūsų didžiausias troškimas — padėti Jums visomis jėgomis. Mes Jūsų niekad neužmiršome ir neikad neužmiršime. Jūs ir mes esame viena. Tik svetima fizinė jėga mus laiko išskyrusi. Bet ateis alikas, kai tironų jungas sutrupės. Tada mes susirinksime iš visų pasaulio kraštų ir tada niekas mūsų daugiau nebeskirs.

Ateitininkų Federacija apima moksleivius, studentus ir universitetą baigusius vyresniuosius. Visi kartu susirinkę sveikiname Jus; linkėdami nepalūžti ir ištverti iki galo. Sveikiname Jus ypač mes — jaunimas, kurie perimame ir toliau nešame prieš 50 metų uždegtą ateitininkų judėjimo ugnį.

Melas, klasta ir prievarta amžinai išsilaikyti negali. Žuvo Romos imperija, žuvo nacionalistų ir fašistų viešpatijos. Tas pats likimas laukia vieną dieną ir komunizmo tarnų. Melskimės visi kartu, dirbkime ir kovokime, kad ši diena ateitų kuo greičiausiai; kad Kristus sutriuškinęs mirtį, priartintų ir mūsų Tėvynės prisikėlimą. Christus vincet — Kristus nugalės!"

KRAŠTO TARYBOS SESIJA įvyko rugpiūčio 27-28 d. Pranešimus padarė: Krašto V-bos pirm. Prosinskis, ižd. Bataitis, garbės teismo pirm. dr. Deveikė, Vasario 16 gimnazijos direkt. dr. J. Grinius ir revizijos komisijos pirm. Krišiūnas. Sveikino VLIKo Vykd. Tarybos pirm. J. Glemža. Taipogi buvo gauta sveikinimų ir raštu. Buvo svarstoma: Vasario 16 gimn. reikalai, Bendruomenės statuto 41 str. pakeitimas, Krašto Valdybos apyskaitos sąmatų priėmimai bei rinkimai — Kr.

(Nukelta į 7 psl.)

Dr. Irena Zeltinš
DANTŲ GYDYTOJA
(Latvė)
7 Spruceside Ave., Hamilton, Ont.
Telefonas JA. 2-3317
Priėmimo valandos: 9-12 ir 2-7 val. vak. Šeštadieniais tik būtinė reikalo atveju.

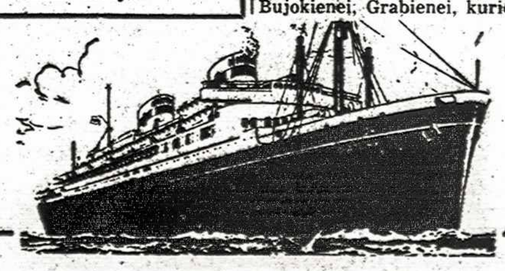

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!
VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTIŠKAI ŽINOMU
M.S. BATORY
Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų iki Gdynios Baltijos pakraštų (Lenkijoj), ir iš ten traukiniu ar automobiliu į visas Rytų Europos dalis.
Batory — tai modernus, be dėmelės švarus laivas, su neprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.
Papigintos kainos iš Montrealio spalio 11 dieną ir lapkričio 10 dieną.
Kalėdų švenčių nuolaidos iš Quebec - gruodžio 7 d.
275 SVARŲ BAGAŽAS ASMENIUI NEMOKAMAI.
Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba
GDYNIA AMERICA LINE
192 Bay Street Toronto, Canada

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"
Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.
DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje. Iš anglies TEL. JA. 7-5575.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte lietuviškai kalbantieji klauskite Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

A. LIUDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

ESTŲ KAILIŲ KRAUTUVĖ
LEE FURS
Pats laikas užsisakyti.
Siuvami pagal užsakymą ir parduodami gatavi kailiniai paltai, žaketai, šaliai ir kt. Priimami apsaugai (Storage). Valomi ir persiuvami seni pagal naujausią madą. Darbas atliekamas gerai ir pigiai. Duodama ilgam išsimokėjimui. Patarimai nemokami.
707 Mount Pleasant Rd., Toronto. HU. 3-6851

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

ED. KONDRATAS
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5454
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Jau ir po atostogų

Vėl visi vaikučiai skuba į mokyklas: viem į didelių miestų gražias, kiti į mažas kaimo mokyklėles. Vieni lietuviškai, kiti angliškai, vokiškai, itališai ir daugybe kitų kalbų mokosi, rašo, skaičiuoja, kad dorais, naudingais žmonėmis užaugtų, sau ir visiems žmonėms kuo daugiausia naudos atneštų. Vaikučiai žino, supranta, kad būdamas nemokytas negalės užaugęs nei lėktuvų valdyt, nei namų statyt, nei jokio kito darbo dirbt.

Mes dar turim eit ir į lietuvišką mokyklą, kad gražiai lietuviškai skaityt ir rašyt išmoktumėm. Vaikučiai, kurie gerbia ir myli savo tėvelius, gerbia ir myli visa tai, kas tėveliams gražu ir miela. O tėveliams brangi ir miela jų kalba. Jie jos neatsižada ir nori, kad ir jų vaikai nei lietuvių kalbos, nei papročių neatsižadėtų.

Daugelyje kraštų mokyklose vaikai be savo gimtosios kalbos mokosi dar po vieną ar kelias svetimas kalbas. Mums gi savo gimtosios kalbos gerai neišmokt būtų tikrai gėda. Todėl netingėkim ir neaimanuokim šeštadieniais, kad reikia ir vėl eit į mokyklą. Mūsų lietuviška patarlė sako: "Mokslo ant pečių nenešiosi". Išmokt jaunam betkas nesunku, o kai užaugsit bus naudinga ir jums patiems ir visiems lietuviams.

Plunksna ir pieštukas

Vytė Nemunėlis

Rašo plunksna ir pieštukas,
Vienas žodį, kitas — du.
O aš vyras nedidukas
Perskaitau juos be klaidų.

Plunksna rašo: — Kelkis rytą,
O pieštukas: — Netingėk.
Uždainavęs armta-drita,
Mokyklėlėn greitai bėk.

Rašo plunksna ir pieštukas,
O su jais ir aš rašau, —
Va, jau pilnas puslapiukas,
Perskaityt visus prašau.

Skaito mokytojas mūsų,
Skaito tėtis ir mamytė,
Katinėlis kraipo ūsą
Jis nemoka dar skaityti.

Balionėlis

K. Kubilinskas

Apvalainas
Balionėlis
Kyla, kyla lig lubų . . .
Aš ir rainas
Katinėlis
Juo pažaisime abu.

Babt! —
Nupuolė
Balionėlis.
Capt! —
Jį puolė
Katinėlis . . .

Balionėils
Jau kad sprogo,
Katinėlis
Jau kad šoko . . .

Aš juokiuosi
Ir verkiu,
Aš baruosi
Ir šaukiu:

— Tu su savo nageliu
Eik sau gaudyti pelių!

Plaukė žąselė per ežerėlį,
Gir-gir-gir, gar-gar-gar,
Per ežerėlį.

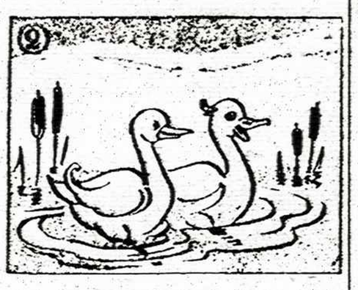

Ne viena plaukė ir žąsinėlis,
Gir-gir-gir, gar-gar-gar,
Ir žąsinėlis.

Ėjo berniukai į mokyklėlę,
O-čia-čia, o-pa-pa,
Į mokyklėlę.

Ne vieni ėjo, ir mergužėlės,
O-čia-čia, o-pa-pa,
Ir mergužėlės.

Apie varlę, vėžį ir mėnulį

Išanapus kalnų pakilo mėnulis, ir ežero bangose ėmė suptis auksinis jo atspindys. Pastebėjo atspindį karpis su lydeka ir varlė, ir visi trys puolė gaudyti mėnulio.

— Jis auksinis ir apvalus, kaip raguolis! — šaukė lydeka. — Mielai aš jį suvalgysiu.

— O aš bent kamputį nugraužiu, — kvarksėjo varlė.

— Nusitempsime jį į dugną ir ten pasidalinsime, — pasiūlė karpis.

Ir plaukė visi trys, kiek begalėdami. O paskui juos pūkšnojo vėžys, bet jis niekaip nesuspėjo.

— Palaukite, — prašė jis, — palikite ir man nors kąsnelį.

Bet karpis, lydeka ir varlė plaukė dar greičiau. Pagaliau jie atsidūrė prie pat mėnulio.

Staiga padange atplaukė debesis ir uždengė mėnulį.

— Tai ką, jau prarijote jį, šykštuoliai! — barėsi užduseęs, vos-ne-vos juos pasivijęs vėžys.

— Hm., — sumurmėjo lydeka, — prarijome, nors skonio taip ir nepajutome.

— Mat, tas mėnulis tiesiog tirpte ištirpo burnoje, — laižėsi varlė.

— Minkštutis, nesūrus, — pritarė karpis.

— Ach, jūs besočiai! — širdo vėžys. — Man tai nė kąsnelio nepalikote! . . .

Jau rengėsi jis plaukti atgal, kai vėjas nuginė debesį, ir mėnulis vėl pasirodė ežere.

— Štai jis, štai jis! — spiegė vėžys. — Dabar aš pirmasis jo paragausiu! — Ir puolė prie mėnulio.

Mėnulis suposi ant bangų, spindėjo, viliojo, bet jo atsikąstit vėžys niekaip negalėjo. Veltui stengėsi jis pačiupti jį savo replėmis. Mėnulis pasinerdavo, nutoldavo. Pavargo vėžys, begaudydamas mėnulį.

— Kokie jūs kvaili! — pagaliau ėmė jis šaukti, — juk tai visai ne mėnulis, o tik jo atspindys.

— Mėnulį mes prarijome prieš valandą, o tau liko tik jo atspindys, — atkirto varalė.

Redakcijai prisiųsta

Vincas Ramonas, Miglotas rytas. Apysakos. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Čikaga, 1960 m., 166 psl. Tiražas 1500 egz. Kaina $2.

Laiškai lietuviams 1960 m. rugsėjo mėn. Nr. 8. Straipsniai: A. Grauslys, Grožis ir jo įtaka žmogui (III); V. J. Bieliūnas, Žmogaus dvasia moderniosios psichologijos šviesoje; dr. J. Prunskis, Pilnutinio gyvenimo ilgesys; Br. Markaitis, Gyvulys prieš žmogų; K. Trimakas, SJ, Į dvasinį tautos atgimimą; P. Činikas, Dorovinis persiginklavimas; Jonas, Popiežiaus neklaidingumas; G. Kijauskas, SJ, Velnias išganymo istorijos dramoje; G. Koklytė, Iš filmų pasaulio.

Savaitė tragiškų sukakčių minėjimo ženkle

SANTRAUKA PASKAITŲ IR PRANEŠIMŲ, SKAITYTŲ ELFB IR VOKIETIJOS ATEITININKŲ STUDIJŲ SAVAITĖJE VOKIETIJOJE 1960. VIII. 8-15 D. D.

Pagrindinė Studijų Savaitės tema — **Lietuvos pavergimo dvidešimtmetis.** Specialiai šiam paminėjimui paruoštą paskaitą — **"1940 m. įvykiai ir jų genezė"** skaitė **dr. J. Vidzgiris.** Prelegentas jam įprastu mokslininu metodu peržvelgė ano meto Lietuvos pavergimo aplinkybes, kai dar prieš prasidedant II-jam Pasaulinaim Karui Maskva, anglosaksai ir nacistinė Vokietija jau varžėsi dėl Pabaltijo kraštų; kaip Lietuva 1940 m. buvo Maskvos pavergta ir klastinga prievarta įjungta į Sovietų Sąjungą. Anuomet okupacija užklupo tautą nepasiruošusią. Prezidentas pasitraukė nedavęs jokio pareiškimo kraštui; kariuomenė neparodė net simbolinio pasipriešinimo. Tauta buvo palikta be vadų. Bet pasipriešinimas kilo. Kilo palaidai, tačiau galingas, apėmęs visą tautą ir tai daugiau "iš apačios". Prasidėjo atsišaukimais, raginimu priešinti okupantui, neiti į rinkimus. Kariuomenė, viena iš pirmųjų, priešinosi prieš komunistinę priesaiką. Patį stipriausį pasipriešinimą parodė šviesos siekiąs jaunimas — moksleivija ir studentai, ypačiai per katalikiškas organizacijas, ateitininkiją. Vėliau organizuotas pasipriešinimas pradėjo reikštis per LAF (Lietuvių Aktyvistų Frontą). Tai buvo pasiruošimas partizaniniam pasipriešinimui, kuris momentui atėjus vyko spontaniškai visoje tautoje, ir sukiliminės vyriausybės sudarymui. Vokiečių okupacijos laikais LAF sulikviduojamas, tačiau iškyla nauji pogrindžio sąjūdžiai, sukuriamas vieningas VLIKas. Vokiečių okupacijos laikais Lietuva išsiskiria iš visų okupuotų kraštų savo tiesia laikysena ir augšto lietuvių valstybingumo pareiškimais. Antroji sovietų okupacija Lietuvoje iššaukė dar didesnį, gal heroiškiausį Lietuvos istorijoje, pasipriešinimą. Stiprus, visą Lietutvą apėmęs centralizuotai vadovaujamas partizanų veikimas! Bet ir aukų pareikalavo begaliniai daug! Prieš partizanų veikima sovietai panaudojo milžinišką jėgą ir drastiškiausias priemones. Baisiausios deportacijos. Partizanų lavonai guli išniekinti miestelių aikštėse. Kodėl partizanai kovojo, kai buvo aišku, kad viskas beviltiška, kam tokios didelės ir tokios baisios aukos? Į tai atsako Daumanto "Partizanai už geležinės uždangos". Šiandien herojinė partizanų kova — jau užverstas lapas. Tačiau tos kovos pasekmės pasiliko ir šiandien, po daugelio metų. Lietuvos jaunimas krašte išliko tautiniai nesužalotas — partizanų kraujas jame pasėjo sėklą, kuri šiandien, po 20 pavergimo metų, rodo savo vaisius: ir šiandien jaunimas krašte okupantui priešinasi, nors kitom formom, kaip kitados. Toji partizanų kraujo sėkla auga ir mumyse ir mūsų jaunime tremtyje.

Prie dr. J. Vidzgirio temos geraiderinosi **prof. Z. Ivinskio paskaita "Herojiškieji momentai Lietuvos istorijoje".** Prelegentas išskyrė šešis momentus, kuriais pasireiškė lietuvių herojizmas. Visų pirma buvo ilgiau sustota prei Durbės kautynių (1260). Jos pasibaigė katastrofa vokiečių ordinui, kuris po to labai susilpnėjo. Kryžiuočių nepuldinėjama Lietuva atkuto, joje susikūrė stipri valdžia. Mindaugas buvo priverstas nuo to laiko žiūrėti į žemaičius kaip į Lietu sovtli.ado Žemaičius kaip į Lietuvos dalį. Prieš vokiečių ordiną sukilo prūsai. Antrasis herojinis momentas — Žalgirio kautynės. Jų lygiareikšmiais vadais buvo Vytautas ir Jogaila. Žalgiris palaidojo vokiečių ordino galybę. Herojinių momentų prof. Ivinskis surado ir pasipriešinime rusams, kai Lietuvos-Lenkijos valstybė ėjo prie žlugimo. Ypačiai Gardino seime 1793 m. lietuviai padėjo herojinių pastangų prieš rusų brutalumą ir beatodairinį šeimininkavimą Lietuvoje. Vysk. M. Valančiaus pradėtoji Lietuvos blaivinimo akcija ir kova prieš rusiškuosius rašmenis taip pat sudaro herojinę epochą lietuvių tautos istorijoje. Knygnešių, gabenusių slapta iš Prūsų lietuviškas knygas, auka neabejotinai padėjo kovą dėl spaudos draudimo laimėti. Herojizmu švyti ir savanorių žygiai 1918-1920 m., kai buvo kovojama dėl Lietuvos nepriklausomybės. Gal daugiausiai herojizmo parodė lietuviai gyvenamuoju laiku. Partizanų didvyriškumas okupuotoje Lietuvoje 1941 m. biržely, kai buvo mėnesiui atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, ir jų kovos su rusais 1944-1952 m. yra be pavyzdžio mūsų tautos istorijoje. Ypačiai partizanų sąjūdis antruoju bolševikmečiu yra parodęs tokio herojizmo, kuris, atrodo, pralenkia senovės lietuvių kovingumą.

Paskutinę prof. Ivinskio paskaitos dalį, skirtą partizanams, papildė **V. Natkus pranešimu**

(Nukelta į 7 psl.)

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

II DAINŲ ŠVENTĖS muzikinė komisija galutinai nustatė repertuarą. Iš anksčiau planuoto repertuaro kai kurios dainos buvo išimtos ir įvestos naujos vyrų ir moterų chorams. Muzikų komisijan įeina: prof. V. Jakubėnas, pirm., ir nariai — J. Strolia, A. Stephens, J. Kudirka, J. Zdanius, J. Kreivėnas, K. Steponavičius, Br. Jonušas ir St. Gailevičius iš Toronto. Dainų šventė įvyks Čikagoje 1961 m. vasarą ir joje dalyvaus JAV ir Kanados chorai.

"AIDŲ" premijos komisija yra gavusi visą eilę grožinės literatūros kūrinių ir juos tebeskaito. Komisiją sudaro: Alb. Baranauskas, K. Grigaitytė, P. Jurkus, N. Mazalaitė, L. Žitkevičius. Rudeniop paaiškės, kam teks 1960 m. $500 premija.

ALEKSANDRYNAS — senovės lietuvių rašytojų biografijos su jų raštų aprašymais I tomas jau išleistas. Tai didelio formato 430 psl. veikalas, apimąs 100 rašytojų nuo 1475 iki 1720 metų. Jį išleido Čikagos Kultūros Fondas ir platina po $7.50. Kiti du tomai išeis, kai paplis I-sis.

KUN. PROF. ST. YLA paruošė ir atspausdino Ateitininkų Vadovą. Visas darbas užtruko 5 metus. Leidinys išėjo gana stambus ir apima ateitininkų istoriją, ideologiją, veiklą, organizaciją, praktinius veikimo metodus, bibliografiją ir t.t. Tai vertingas šaltinis gana šakotai ateitininkų veiklai.

VYT. TAMULAIČIO kūrinį "Svirplio muzikanto kelionės" plačiai recenzavo vaikų literatūros žinovas A. Giedrius "Draugo" rugsėjo 3 d. laidoj. Suminėjęs keletą neesminių kūrinio silpnybių, jis randa, kad tai labai vertinga knyga: "Tokių svarių knygų retai tesusilaukia mūsų vaikų literatūra". Dail. A. Simutytės iliustracijos taipgi esančios gražiai priderintos prie knygos turinio.

KUN. PR. DAUKNYS, marijonas, išvertė iš italų kalbos G. Ricciotti veikalą "Kristaus gyvenimas". Veikalas yra 800 psl., plačiai skaitomas visame pasaulpe ir išverstas į 20 kalbų. Lietuviškasis vertimas jau baigiamas ruošti spaudai ir Nidos spaustuvė yra numačiusi pradėtti jį rinkti. Vertėjas ikišiol gyveno Britanijoj, Londone, ir vikaravo lietuvių parapijoj. Dabar jis paskirtas Romon tarpt. marijonų kolegijos studentų prefektu.

K. ČIBIRAS-VERAX paskelbė eilę straipsnių Urugvajaus katalikų dienraštyje "El Bien Publico" apie lietuvių liaudies meną. Straipsniai iliustruoti kryžių, rankdarbių ir kt. nuotraukomis. Autorius šia tema yra rašęs ir anksčiau P. Amerikos spaudoje, iškeldamas nevien liaudies, bet ir individualinį Lietuvos meną. Be to, jo straipsnių gausu įvairiuose P. Amerikos laikraščiuose politinėmis temomis. Lietuvos okupacijos dvidešimtmečio proga jis paskelbė straipsnių visoj eilėj P. Amerikos alikraščių.

DR. J. MACERNIS, gyvenąs Argentinoj, išleisdino veikalą ispanų kalba "Reliatyvizmas ar pozityvi tiesa?" Joje autorius, kaip mateamtikas ir filosofas, nagrinėja Einsteino, Heisenbergo, Heideggerio ir kt. teorijas. Anksčiau autorius yra išleisdinęs veikalą, taipgi ispaniškai, "Žmogus — mįslė?" Pirmoji jo laida buvo greitai išpirkta.

PR. NAUJOKAITIS išleisdino eilėraščių rinkinį, kurį sudaro 35 elegijos. Leidėjas — Ateitis Brooklyne. Viršelį piešė P. Osmolskis.

K. BRADŪNAS yra suredagavęs Vyt. Mačernio poezijos rinkinį, kuriame sudėta visa jo kūryba. Laimingu būdu jam pavyko sutelkti jo kūrinius, kurie išvys pasaulį meniškai apipavidalinta knyga. Rankraštis atiduotas spaustuvei ir jos menine priežiūra rūpinasi dail. P. Augius Čikagoj. Leidėjas — gyd. Šmulkštys.

DR. K. CIRTAUTAS, nemažai rašęs apie benamio psichologiją vokiečių ir anglų kalbomis, parengė naują knygą, gvildenančią benamio sielą — "Die Seel des Heimatlosen". Šią temą jis yra nagrinėjęs angliškoj savo knygoj "The Refugee". Įvado žodį naujajai knygai parašė garsusis vokiečių teologas ir filosofas Romano Guardini. Knyga žada pasirodyti dar šiais metais.

DR. M. ANYSAS yra parašęs ir netrukus žada išleisti veikalą "Žymiosios lietuvės moterys mitologijoje ir, istorijoje". Tai rinkinys pasakojimų apie žymias lietuves moteris, paimtų iš lietuvių, vokiečių, lenkų ir rusų literatūrų.

Knygos turinys: Jūratė ir Kastytis; Neringa, Žemaitė — žemaičių karalienė, Biruta, Mirga, kunigaikštienė Ona, Agluona, Gražina, Klara - Skaistuolė, Barbora Radvilaitė, Emilija Platerytė.

V. RATAS-KATAISKIS, grafikas, gyvena Australijoj ir dirba vienoje keramikos įmonėje kaip dekoratorius. Neseniai dalyvavo vienoje parodoje N. Zelandijoj ir susilaukė gražių atsiliepimų. Vieną jo kūrinį nupirko Sidney meno galerija.

R. DRAZDAUSKAITĖ-RATIENĖ, baleto šokėja, gyvena Australijoj. Kurį laiką ji dirbo kaip mokytoja baleto mokykloje, kur šiam menui pasiruošė ir jos dukra Ramona ir dabar sėkmingai pasirodo koncertuose ir televizijoj. R. Drazdauskaitė buvo Kauno teatro baleto šokėja.

T. ANGELAITIS parašė atsiminius iš bolševikinės Lietuvos okupacijos ir jau atidavė spaustuvei rinkti.

J. R. GALVELĖ Argentnoje baigė gamtos mokslų fakultetą licencijato laipsniu ir gavo vyriausybės stipendiją tęsti studijas atominės chemijos srityje. Dabar jis ruošia disertaciją daktaro laipsniui gauti ir tikisi jeiti atominės komisijos tarnybon.

PROF. ST. KOSCIALKOWSKI, lenkų istorikas, dėstęs Vilniaus un-te, mirė Britanijoj sulaukęs 79 m. amžiaus. Salia mokslinio darbo dėstė istoriją seserų nazaretiečių gimnazijoj Pitsforde.

Vadovėliai!

Jau septyneri metai kai lietuviškosios mokyklos naudoja žinomo mokytojo A. RINKŪNO vadovėlius

"KREGŽDUTĖ"

I dalis — elementorius ir pirmieji skaitymai I-II skyriui. Antroji laida ..... Kaina $2.00
II dalis — skaitymai ir tėvynės pažinimo pradmenys III-IV skyriui. Trečioji laida. ..... Kaina $3.00
III dalis — skaitymai ir tėvynės pažinimas V-VI skyriui. Antroji laida, ką tik išėjusi iš spaudos. ..... Kaina $3.25
Iliustracijos dail. T. Valiaus.

SPAUDOS BENDROVĖ "ŽIBURIAI",
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada.

STANKŪNO IR MASIULIO LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

atkreipia malonų visų tautiečių dėmesį į tai, kad ji neturi jokių kitų adresų, o tiktai šį vieną, apačioje šio skelbimo pažymėtąjį, ir taip pat nieko bendra neturi su bendrovėmis, kurios gali kartais reklamuotis panašiais į jos pavadinimais.

STANKŪNO IR MASIULIO LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ skubiai pasitarnauja užsakantiems standartinius grynos vilnos medžiagų su įrašais "All Wool Made in England" siuntinius, pusvilnonės medžiagos su įrašais "Made in England" pigius siuntinius, prabanginius ir kalėdinius siuntinius neribotais kiekiais ir visas kitas prekes pagal Bendrovės kainininkus ir katalogus.

Malonėkite rašyti mums ir reikalaukite pavyzdžių, ir mes greit pasitarnausime, arba kreipkitės į šiuos mūsų atstovus:

V. Bačanskas, 897 W. Lombard St., Baltimore 1, Md., USA.
A. Dabšys, 3803 Evans St., Los Angeles 27, Calif., USA.
J. Dagys Agency, 114 N. Rockton Ave., Rockford, Ill., USA.
J. Daugirdas, 337 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y., USA.
K. Dulkys, 407 Burden St., Prince George, B.C., Canada.
D. Jurjonas & Co., Inc., 3251 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., USA.
A. Kusinskis, 61 Front St., Apt. 3, Sudbury, Ont., Canada.
A. Mylė, 991 St. Elizabeth St., Montreal 18, P.Q., Canada.
K. Kudukis, 1702 Whitehall Dr., London, Ont., Canada.
J. Petrulionis, Gaiva — Refreshments & Gifts, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Mich., USA.
L. Radzevičius, 180 N. Cumberland St., Port Arthur, Ont., Canada.
K. Stankūnas, 5 Markwell St., Bowen Hills, Brisbane, Q-land., Australia.
A. Steikūnas, 3824 Hemlock St., East Chicago, Ind., USA.
J. Vaičaitis, 359 W. Broadway, So. Boston 27, Mass., USA.
J. Valaitis, Hamburg-Altona, Daimlerstr. 44, Germany.
G. Zobarskis, 130 Bradford St., San Francisco 10, Calif., USA.
E. Žukauskas, Marquette Gift Parcel Service, 2439 West 69 St., Chicago 29, Ill., arba 4839 W. 14 St., Cicero 50, Ill., USA.

STANKUNAS & MASIULIS
LITHUANIAN TRADING COMPANY
108A, Whitechapel Rd.
London, E. 1, Great Britain

2000 kalėdinių siuntinių be uždarbio

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS vadovybė naudojasi šia proga pareikšti visiems bet kur pasaulyje gyvenantiems lietuviams padėkai už didžiulę paramą, kurią jie parodė per pastaruosius trejis metus.

Reikšdami nuoširdų ačiū, pagal įprastitnę savo tradiciją ŠĮ KARTĄ VĖL jaučiame pareigą visiems LIETUVIAMS atiduoti kaip DOVANĄ

2000 specialių kalėdinių siuntinių

uždarbį. Remdamiesi ilgu savo patyrimu ir atidžiai parinkę siūlome ypačiai vertingus

2 skirtingus kalėdinius siuntinius BE UŽDARBIO.

KALĖDINĮ SIUNTINĮ NR. 1 SUDARO:

1. 3 jardai VILNONĖS medžiagos vyriškam ar moteriškam paltui (tamsiai mėlynos, juodos, mėlynos ar žalios),
2. 3¼ jardo VILNONĖS medžiagos vyriškam ar moteriškam kostiumui (tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos),
3. 3 jardai dvigubo pločio pamušalo,
4. 1 sunkus vilnonis megztinis, subirišku vadinamas,
5. 1 pora žieminių moteriškų kojinių,
6. 1 pora vilnonių vyriškų kojinių.

Normali šio siuntinio Nr. 1 kaina yra £15.8.0.
KALĖDINĖ šio siuntinio kaina yra tiktai

£12.12.0

angliškais pinigais, įskaitant visus mokesčius.

KALĖDINĮ SIUNTINĮ NR. 2 SUDARO:

1. 6½ jardo VILNONĖS medžiagos 2 vyriškiems kostiumams (tamsiai mėlynos, rudos ar tamsiai pilkos),
2. 6½ jardo VILNONĖS medžiagos 2 moteriškiems kostiumams (tamsiai mėlynos ar pilkos),
3. 3 jardai VILNONĖS medžiagos vyriškam ar moteriškam paltui (tamsiai mėlynos, juodos, mėlynos, žalios ar kupranugario spalvos),
4. 4 jardai sunkaus rajono medžiagos 1 moteriškai ar 2 vaikiškoms suknelėms,
5. 10 jardų dvigubo pločio pamušalo.

Normali šio siuntinio Nr. 2 kaina yra £29.15.0.
KALĖDINĖ šio siuntinio kaina yra tiktai

£26.5.0

angliškais pinigais, įskaitant visus mokesčius.

Visos šių abiejų KALĖDINIŲ siuntinių medžiagos yra eksportinės angliškos medžiagos.

Visos kostiuminės šių abiejų KALĖDINIŲ siuntinių medžiagos yra sužymėtos įrašais:

"MADE IN ENGLAND"

Turint galvoje labai didelį prekybinį pasiekimą 1959-60 metais, mes esame pajėgūs šiais metais pasiūlyti KALĖDINIAMS BE UŽDARBIO SIUNTINIAMS SPECIALIAI MUMS GAMINTAS naujas medžiagas, žymiai geresnės rūšies ir žymiai patraukliesnio rašto ir žemesnėmis kainomis negu praeitais metais.

Pareikalavus siųsime oro paštu nemokamus medžiagų pavyzdžius į bet kurį pasaulio kraštą.

Mūsiškį KALĖDINĮ be uždarbio siuntinį gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis yra mūsų klijentas, ar kitos firmos.

Bet kadangi norime visiems duoti progos pasinaudoti tuto pasiūlymu, tai nustatėme, kad iš karto bet kas gali užsisakyti nedaugiau kaip 2 siuntinius (po vieną kiekvieno).

Priiminėsime taip pat po £1.0.0 užstato, kuris užtikrins, kad bet kuris kalėdinis siuntinys galės būti palaikytas iki 10 savaičių.

Mes garantuojame:

1. **Kiekvienas siuntinys pasieks gavėją,**
2. **Jei siuntinys dingtų, grąžiname pinigus arba nemokamai pasiunčiame kitą siuntinį,**
3. **Apmokame visus mokesčius čia, dėl to siuntinio gavėjas, sulaukęs Lietuvoje siuntinį, nieko jau nebemoka.**
4. **Siunčiame visas medžiagas TIKTAI pagal pasirinktuosius pavyzdžius.**
5. **Kitas prekes siunčiame TIKTAI pagal jų aprašymą.**

Pareikalavus oro paštu nemokamai siunčiame savo bendrinį katalogą, kuriame sužymėtas didelis prekių pasirinkimas ir savo standartinių siuntinių kainoraštį, apimantį 31 skirtingus siuntinius, kurių kainos yra nuo £10.3.0 iki £43.15.0, įskaitant visus mokesčius.

Malonu taip pat pranešti visiems lietuviams, kad iš HUNT STREET esame persikėlę į žymiai erdvesnes modernias patalpas.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
341, Ladbroke Grove
London, W. 10, England

Penmans

WARRANTED WEST PENMANS TRADE KNIT-GOODS

"71" APATINIAI BALTINIAI

Taupumui, patogumui ir apsaugančiai šilumai.
Ilgam nešiojimui, lengvai išskalbiami žieminiai baltiniai pagaminti iš natūralaus merino.
Būsite pilnai patenkinti sumokėdami žemą kainą už vertingą prekę.
Gaunami baltiniai, kelnaitės, ir išvieno apatiniai baltiniai vyrams ir berniukams.

Garsūs nuo 1868 metų

71-FO-7

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

Swansea - Bloor - Runnymede
6 kamb. per 2 augštus
$1.900 įmokėti, mūrinis, moderniškavirtuvė, 3 miegamieji, garažas, šoninis įvažiavimas. Kaina $13.900.

Jane - Annette
1 skola — 10 metų
$2.900 įmokėti, mūrinis, 6 kamb. per 2 augštus, išilginis planas, moderniška virtuvė, garažas. Kaina $14.900.

Runnymede - Annette
1 skola — 2 vonios
$2.700 įmokėti, mūrinis, 6 kamb per 2 augštus, didelė moderniška virtuvė, 2 atskiri įėjimai, 10 pėdų platumo įvažiavimas, garažas. Kaina tik $14.900.

Howard Park - Dundas
1 atvira skola 10 metų
$2.500 įmokėti, mūrinis, 9 kamb., išilginis planas, 3 virtuvės, 2 garažai. Mokėjimai tik $100 mėnesiui įskaitant palūkanas. Kaina tik $16.900.

Bloor - Windermere
$2.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per 2 augštus, garažas, šoninis įvažiavimas. Tuoj galima užimti. Kaina $16.900.

Prie vaikų darželio
College - Rusholme Rd.
1 atvira skola 10 metų
7 kambariai — 2 augštai
$6.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 mod. virtuvės, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas. Arti prie visko, prie pat parko, krautuvių.

Rusholme Rd. - College
8 kambariai — 2 augštai
$6.000 įmokėti, mūrinis, šiurkščių plytų iki pat stogo, 2 mod. virtuvės. Idealus dėl dviejų šeimų arba nuomavimui. 1 atvira skola balansui.

High Park - Geoffrey - Roncesvalles
10 kambarių — 2 augštai
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 2 mod. virtuvės, garažas, vandeniu alyva šildomas. Arti prie High Park, geras nuomavimas, arba idealus 2 šeimoms. Kaina $20.900.

Parkside - High Park
13 kambarių — 2 įėjimai
$22.900 pilna kaina, atskiras, mūrinis, 3 mod. virtuvės, 2 vonios, mašinai vieta. Penki kambariai apačioje.

Swanesa - Bloor
$6.000 įmokėti, mūrinis iki pat stogo, 7 kamb., privatus įvažiavimas, 5 metų senumo. Puikus namas.

T. STANULIS
Darbo tel. RO. 2-8255
Namų RO. 6-0105
2336 BLOOR ST. W.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

LENGV. ATLETIKOS SEZONO UŽDARYMO PIRMENYBĖS

Rugsėjo 18 d. Toronto LSK Vytis ruošia mergaičių klasės lengv. atletikos sezono uždarymo pirmenybes. Pirmenybės vyks Rennie Park aikštyne nuo 3 val. p.p. ir bus varžomasi mergaičių A, B ir C klasėse. Pirmenybių programoje numatyta įvykdyti sekančias rungtis: 75 yd. ir 50 yd. bėgimai, 50 yd. kliūtiniai bėgimai, šuoliai į tolį ir į augštį, rutulio stūmimas, disko ir sviedinuko metimai. Šalia to numatoma pravesti ir atviras moterų rutulio stūmimo ir disko metimo varžybas. Šios pirmenybės bus pravestos sportinių žaidynių rėmuose. Dalyvių registracija bus atliekama rungtynių vietoje.

Mokslui prasidėjus ir visoms sportininkėms sugrįžus atgal miestan tikimės susilaukti daug dalyvių, o taip pat ir žiūrovų. **LSK Vytis.**

10-tosios VASAROS ŽAIDYNĖS

Čikagoje praėjo nepasisekimo ženkle. Negalėjome perdaug kaltinti rengėjų, bet ir iš dalyvių skaičiaus matyti, kad jos jau praranda populiarumą. Be Toronto ir Clevelando dalyvių beveik nebūtų buvę. Tiesa, žaidynėms daug pakenkė ateitininkų kongresas ir Kanados Lietuvių Diena Toronte. Ateity reikėtų vengti tokių sutapimų.

Imant atskiromis sporto šakomis labiausiai buvo apleista lengvoji atletika, kuri dabar pravedama įsigalėjusiu šūkiu — atvažiuokite ir žinokitės. Visdėlto kaikurie lengvatlečiai pasiekė pasigėrėtinų pasekmių. Gaila, kad jų būdavo nedaug ir tolimesnių vietų laimėtijai atsilikdavo mylių atstumais. Futbole aiškiai dominavo Čikagos Lituanica, finale įtikinančiai įveikusi Toronto Vytį. Lituanica II įveikusi New Yorką 3:1 laimėjo 3-čią vietą. Lauko tenise daugumoj žaidė čikagiečiai. Vyrų vieneto nugalėtojas liko neišaiškintas. Kaip ir lengv. atletikoj čia pasigesta dalyvių ir Niujorko padangės.

Plaukimo varžybose nors daugeliui dalyvių ir buvo pavojaus prigerti, tačiau kaikurie jaunieji plaukikai parodė gražių davinių. Ypatingai išskirtina Clevelando Čiurlionytė. Trūko rimtesnių plaukikų iš Detroito, Hamiltono ir Toronto.

Pasibaigus varžyboms vyko taškų skaičiavimas ir nugalėtojų aiškinimas. Daugiausia taškų prisirinko Clevelandas, kuris ir nusinešė beveik visas taures, tepalikdamas šeimininkams, Čikagos Neriai, lauko teniso taurę. Atrodo, kad mes taures steigėm, skaičiavom taškus, tai jos mums ir priklauso. Kaikurie klubai labai stebėjosi staiga pakeistomis taškų skaičiavimo taisyklėmis.

Atrodo, kad žaidynės krypsta nenumatytai nesėkminga kryptimi ir tam būtinai reikėtų ieškoti vaistų. Kanadiečių noras, kad jos nesutaptų su Kanados lietuvių šventėmis ir būtų rengiamos ten, kur yra tinkamos sąlygos ir pasišventę rengėjai. **A. S.**

Žaidynių nugalėtojų ir kanadiečių pasekmes, atsiektas žaidynėse, išspausdinsime sekančiame numery.

VYČIO ŽINIOS

Stalo teniso Kanados pirmenybėse, kurios kiekvienais metais vyksta Kanados Valstybinės Parodos Toronte metu, dalyvavo 4 vytiečaii. Čia geriausiai pasirodė Pr. Gvildys, kuris finale po atkaklios 5 setų kovos, pralaimėjo savo nuolatiniam priešui M. Marenko. Laimėjimas beveik buvo išspręstas pirmame sete, kurį Gvildys, nors tarpais ir vedė 5 taškais, pralaimėjo 22:20. Po to, nesunkiai laimėjęs kitus 2 setus, sekančiuose daro netikėtų klaidų ir taip arti buvusią meisterystę išleidžia iš savo rankų. Nors galutinė pergalė nebuvo pasiekta, tenka džiaugtis, kad Gvildys vėl iškilo į Kanados pirmaujančių stalo tenisininkų eiles.

S. Kasperavičiūtė geriausaii pasirodė tarpprovincinėse varžybose, laimėjusi abu susitikimus prieš Quebeco žaidėjas. Kitiems žaidėjams sekėsi blogiau.

S. žaidynėse vytiečiai dalyvavo futbolo, lengv. atletikos ir lauko teniso varžybose. Futbole po įtikinančios 6:0 pergalės prieš Niujorką, finale teko pralaimėti gerai žaidžiusiai Čikagos Lituanicai 4:0. Pirmų rungtynių įvarčiai: Preikšaitis 2, J. Vėlyvis 2, Rožaičiai po 1. Lauko tenise veinintelis atstovas J. Žukas po 2:1 laimėjimo pirmame susitikime prieš Košubą, toliau žaisdamas futbolą, nebesuspėjo grįžti sekančioms varžyboms. Lengv. atletikoj, dėl tolimo atstumo ir Liet. Dienų Toronte, tedalyvavo dvi lengvatletės. O. Radzevičienė laimėjo 2-ras vietas rutulio stūmime ir disko metime; T. Supronaitė laimėjo 50 yd. kliūtinį bėgimą, 2-rą vietą šuolyje į augštį ir 3-čią vietą šuolyje į tolį.

Apie mus rašo. Vyt. Grybauskas 10-jų žaidynių leidinėlyje, aprašydamas lauko tenisą, pastebi: "Toronto Vytis griebėsi pirmosios iniciatyvos ir 1952 m. (turėtų būti 1954 m. A.S.) vasaros žaidynėse lauko tenisas jau programoje... Sekančiais metais ta pati Vytis, šį kartą jau drąsiau, organizuoja pirmąsias komandines varžybas. Puikią pereinamąją taurę paskyrė Toronto Lietuvių Namai... Tuo Torontas pasidarė lauko teniso tvirtove ir ugdytoju. Būrys jaunimo susirinkdavo treniruotėms, nuolat buvo rengiami turnyrai bei draugiškos rungtynės..." Lietuviškajame sporte vytiečiai daug kam davė pradžią, stengdamiesi įtrauktit jaunimą į glaudų bendradarbiavimą. Be TLN taurės varžybų neužmirškime atvirų Kanados lauko teniso pirmenybių ir Mažosios Krepšinio lygos. Į šias varžybas suplaukdavo jaunimas iš Čikagos, Detroito, Clevelando, Rochesterio, Hamiltono ir kitur. Gaila, kad vytiečiams pasitraukus iš vadovavimo sporte, šie ir panašūs subuvimai išblėso. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

X-se Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse Aušros lengvatletai-tės išsikovojo 17 I-jų, 18 II-jų ir 8 III-sias vietas.

Vyrų klasėje A. Malinauskas — I vietą 125 yd. ir į tolį, II v. 220 yd. Jaunių A — A. Žaliauskas I v. 100 yd., į tolį, į augštį, 220 yd., trišuolyje (vyrų klasėje naujas žaidynių rekordas 41'1½"). V. Rušas — I v. ietis, III v. į tolį ir augštį. J. Bukšaitis — II v. 880 yd., IV v. į augštį. K. Gaižutis — II v. 100 yd., į tolį ir trišuolyje (sj.). S. Petravičius — I v. su kartimi, IV v. į augštį (sr. kl.).

Jaunių B — A. Sapijonis III v. ietis, IV v. 75 yd. V. Ruseckas — I v. diskas, II v. eitis, III v. įaugštį. A. Šlekys — plaukime II v. 100 yd. l. st., IV v. 50 pd. l. st.

Mergaičių B — Z. Barauskaitė — I v. į tolį, II v. diskas ir 50 yd., III v. sviedinukas. I. Romanovatiė — I v. į augštį, II v. į tolį (merg. A), IV v. 50 yd. R. Bilkytė — III v. 50 yd. kliūtinis, IV v. sviedinukas ir plaukime II v 100 yd. l. st., III v. butterfly. D. Klimaitė — I v. diskas (m. A), II v. sviedinukas, III v. ietis (merg. A) ir plaukime: I v. butterfly ir II v. 50 yd. laisvu stiliumi.

Estafetėse: II v. vyrų (Malinauskas, Žaliauskas, Klimas, Gaižutis); I v. jaunių A (Žaliauskas, Klimas, Gaižutis, Bukšaitis); I v. mergaičių A (Barauskaitė, Supronaitė, Bilkytė, Romanovaitė).

X-jų ŠA lsž abiejų ratų nugalėtoju liko Clevelando Žaibas surinkęs 495 ½ taško (neoficialiai); II vietoje liko Toronto Aušra su 302 taškais; III vieta atiteko Toronto Vyčiui su 217 taškų ir IV v. Čikagos Neriai su 165 taškais.

Lengvatletės mergaitės prašomos dalyvauti šį sekmadienį Vyčio rengiamose sezono uždarymo pirmenybėse.

Berniukams pirmenybes rengs Aušra rugsėjo 25 d.

Mūsų mielai narei Z. Barauskaitei ir jos tėveliams, Aušros tėvų-rėmėjų būrelio valdybos nariams, persikėlusiems gyventi į Čikagą, linkime kuo geriausios sėkmės ir Dievo palaimos.

Spalio 1 d. muzikos studijoje, Prisikėlimo parapijoje, Aušros tėvų-rėmėjų būrelis rengia padėkos arbatėlę IV Aušros stovyklos personalui ir pagerbimą X-tų ŠA l. s. žaidynių laimėtojams.

IV-tai AUŠROS JAUNUČIŲ STOVYKLAI AUKOJO

$65 PP Tretininkų kongregacija, $25 tėvai pranciškonai, $20 J. Ruseckas, $19 B. Saulėnas, po $12 — P. A. Grigas, J. Juzukonis, po $10 — A. Masiulionienė, V. Gamziukienė, A. B. Sapijonis, V. Liubinskas, M. Vitalis, J. Tamošiūnas, J. Birštonas, A. Kairys, Al. Kuolas; $8 O. V. Skrebūnas; po $7 — J. H. Chvedukas, A. Totoraitis; po $5 — Alf. Ramanauskas, H. Širvinskas, V. R. Bariai, P. Regina, A. Baltrūnas, M. Bušinskas, J. Tamulionis, S. Čepas, J. B. Greičiūnas, P. Šeštokas; $4 B. Urbelis; $2.50 J. Danaitis, po $2 — A. Urbonas, M. Valiulienė, J. Grigas, F. J. Kudreikiai, Sinkevičius, Kasperavičiai, P. M. Pranaitis, T. D. Tarvydai, V. Norkus, J. Venskaitis, J. Šimkus, St. Rukša, K. E. Gudinskai, T. Virbickaitė, N.N. (neišskaitoma); po $1 — P. Ališauskas, T. P. B., J. Kežemėkas, K. Baltramaitis, F. Mockus, A. Vižius, A. Zarambaitė, V. Kvederas, K. Poškus, J. Karasiejus, E. Deimantienė, P. Micevičius, J. Urbonas, Ž. Rukšaitė.

Nuoširdus ačiū. Ypatinga padėka savo atostogas paaukojusiam stovyklos personalui.

LIETUVIAI PASAULINĖJE OLIMPIADOJE

Lietuva yra vienas mažiausių kraštų, dalyvavusių šių metų olimpiadoje Romoje (nors ir svetimame — Sovietų Sąjungos — sąstate). Tačiau jos sportininkai yra pasiekę laimėjimų. Šiais laimėjimais džiaugiasi ne tik Lietuvos gyventojai, bet ir užsienio lietuviai.

Ikišioliniais duomenimis lietuviai laimėjo sidabro ir bronzos medalius.

Tarptautinių stebėtojų laikoma favorite ieties metime Birutė Kalėdienė. Bet šį kartą ją ištiko nemaža nesėkmė. Pirmąją vietą paėmė latvė Elvira Ozolina, antrąją čekė Dana Zatopekova (gąrsiojo bėgiko Zatopeko žmona), o Kalėdienei teko bronzos medalis. Visasąjunginėse varžybose Maskvoje Kalėdienė buvo nugalėjusi latvę Ozoliną, o dabar Romoje šioji nugalėjo ją. Pasirodo, kad Kalėdienė tą dieną nebuvo "formoje".

Sidabro medalį laimėjo irkluotojas Zigmas Jukna ir Antanas Bagdonavičius su vairuotoju Ričardu Vaitkevičium. Irkluodami "akademikai" studentai Jukna ir Bagdonavičius pradėjo prieš pustrečių metų. Didesnę savo liuoslaikio dalį jie praleisdavo irkluodami - treniruodamiesi Galvės ežere Trakuose ir Neries Vilniaus apylinkėse.

Mes džiaugiamės mūsų sportininkų laimėjimais ir linkime jiems ir ateity nešti augštai iškėlus lietuvių sportininkų vardą! E.

SUDBURY, Ont.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS su paskaita ir šokiais bus rugsėjo 23 d. ukrainiečių salėje, Frood Rd. Pradžia 7 val. vak. Paskaitą skaitys J. Vaičeliūnas.

KUN. AUG. SABAS, salezietis, atostogaudamas Sudbury, aplankė A. V. Jasiūnus, J. B. Jakubonius, K E. Sviežikus, J. N. Paulaičius, V. E. Petrovus, Rukšius ir V. Maizukienę. Čia taip pat praleido ir savo vardines. Pagerbtuvių vaišės buvo suruoštos pas vaišinguosius J. M. Kriaučeliūnus. Vardinių proga buvo atvykę draugų net iš Čikagos, Rochesterio ir Clevelando. Tautos šventės proga atlaikė lietuviams pamaldas ir pasakė pamokslą.

KUN. ANT. NOCKŪNAS, marijonas, atostogavo Sudbury ir buvo apsistojęs pas P. M. Venskevičius. **Sudburiškis.**

DELHI, Ont.

PAMALDOS šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Delhi šį sekmadienį bus 11 val. Taip pat ir kitais sekmadieniais pamaldos bus 11 val.

R. CHOLKAN
REAL ESTATE
LIMITED
REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausias morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

BLOOR — GLADSTONE
$700 įmokėti tiktai už 8 kambarių mūrinį namą, 2 virtuvės, alyva šildomas, didelis kiemas ir vieta garažui, ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, skubus pardavimas.

JANE — HIGH PARK
$1.300 įmokėti, puikus 5 kambarių mūrinis bungalo, alyvos šildymas, ekstra kambarys rūsyje, garažas su plačui įvažiavimu, arti susisiekimo, pilna kania labai žema.

QUEBEC — BLOOR
$1.800 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, 2 modernios virtvuės, kietmedžio grindys, geras šildymas, gražus kiemas, arti High Park. Pilna kaina tik $14.500.

INDIAN RD. — KEELE ST.
$2.500 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, naujas alyvos šildymas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, garažas su privačiu įvažiavimu, greitas užėmimas.

INDIAN RD. — HIGH PARK
$2.800 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, vandens alyvos šildymas, gražus didžiulis kiemas, kokių retai pasitaiko — virš 200 pėdų ilgio. Arti visko.

ARMADALE AVE. — BLOOR
$3.500 įmokėti, puikus atskiras 8 kambarių per 2 augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas. 2 vonios, 2 virtuvės, vandens alyvos šildymas, garažas. Ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos. Tuojau galima užimti.

HIGH PARK
$3.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis bungalo, ultra moderni virtuvė, 2 vonios, plius 2 gražiai įrengti kambariai rūsyje, naujas vandens alyvos šildymas, tuoj galima užimti. Skubus pardavimas.

PACIFIC AVE. — BLOOR
$6.200 įmokėti, 8 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas su geru įvažiavimu, gražus kiemas, arti Bloor. Namas be skolų.

RONCESVALLES — HIGH PARK
$6.800 įmokėti, didžiulis gražus 14 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, 4 virtuvės, 4 vonios, garažai su privačiu įvažiavimu, švarus kiemas, puikus nuomavimui, 10 metų skola.

INDIAN RD. — BLOOR
$6.900 įmokėti, puikus 12 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 3 virtuvės, 3 vonios, puikus kambarys rūsyje, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu, gražus didžiulis kiemas, 10 metų skola.

RUNNYMEDE — BLOOR
$7.000 įmokėti, 6 kamb. ir apšildyti saulės kamb. pirmame augšte, atskiras mūrinis namas, ypatingai graži ir didžiulė virtuvė su pusryčių kambariu pirmame augšte, kokių retai pasitaiko, vandens alyvos šildymas, naujas dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

RUSHOLME RD.
$8.000 įmokėti už tą didžiulį 16 kambarių atskirą mūrinį namą, 3 virtuvės, 3 vonois, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas su pirvačiu įvažiavimu, didelis sklypas, kaip 3 atskiri butai, gauna $270 mėn. nuomos, plius 6 kamb. butas šeimininkui pirmame augšte, 10 metų skola.

P. KERBERIS
Namų tel. LE. 5-1584. Darbo tel. LE. 2-4404

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teipreikorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada LE. 5-6007

PLUMBING and HEATING
J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.
Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.
148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

High Park Blvd. - Roncesvalles
$1.500 įmokėti, 6 gražių kambarių atskiras, vand. alyva apšildomas (naujas pečius), 2 mašinoms pastatymo vieta, naujai atremontuotas, gerai izoliuotas su kompanijos garantija, kuras, taksai metams $290, prie geriausio susisiekimo ir apsipirkime. Kaina $11.000, balansui viena skola 10 metų atvira, $50 ¼ mok.

Bloor - Dufferin
$2.000 įmokėti, 6 kamb., 2 augštų, alyva apšildomas, garažas. Kaina $12.000.

Luarence - Caledonia
$2.000 įmokėti, 9 kamb. mūro atskiras, 2 augštų, alyva vand. apšildomas, 2 virtuvės, 2 garažai, didelis sklypas. Kaina $18.900. Balansui lieka viena atvira skola 10 metų.

High Park - Quebec Ave.
$6.000 įmokėti, 11 kambarių tripleksas, mūro, vand. alyva apšild., 3 virt., 3 prausyklos, dvigubas garažas, skolų nėra. Kaina $21.000.

Runnymede - Dundas
$4.000 įmokėti, 9 kamb., mūro, atskiras dupleksas, vand. alyva apšildomas, 2 garažai, skolų nėra. Kaina $20.000. Skubiai teiraukitės.

Annette - Runnymede
$2.000 įmokėti, 10 kamb. mūro atskiras, gazu apšildomas, 2 garažai, namas išmokėtas. Kaina $20.500.

J. KUDABA
Įstaigos tel. LE. 4-9211
Namų tel. RU. 3-2105

3 butai ir krautuvė
$6.000 įmok., gerame rajone biznio pastatas, $4.380 metinės pajamos, tikras investatoriaus pirkinys. **Skambinkite B. Sergautis.**

Bloor - Brock
$1.500 įmokėti, 8 kambarių mūro namas,, gerai prižiūrėtas, 2 moderniškos virtuvės, gali būti parduotas žema kaina. **B. Sergautis.**

High Park - Bloor
6 kambarių atskiras mūro namas su privačiu įvažiavimu, nėra nustatytos kainos. Savininkas priims geriausią pasiūlymą, nes dviejų savaičių bėgyje turi būti parduotas. **J. Beržinskas.**

Investuokime į žemę
10 akrų dirbamos žemės, 5 mylios nuo Toronto, labai geras investavimas, galimybė greitu laiku padvigubinti pinigus, Kaina tik $6.900. nedidelis įmokėjimas, vienas atviras morgičius balansui. Suinteresuoti šiuo arba bendrai žemės pirkimu **skambinkite B. Sergautis — LE. 4-9211.**

Dėmesio biznieriai
20% nešanti investacija, yra gera investacija. Mes turime 25 butų 3 metų jaunumo apartamentą, kuris neš jums daugiau negu 20%. Patikrinkite mūsų investacijas prieš investutojant kur nors kitur.
Dėl veltui patarimų, kaip geriausiai investuoti pinigus, visuomet kreipkitės

B. Sergautis, F.R.I.
LE. 4-9211.

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte, Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

ATLANTA MOTORS
39 Advance Rd. • Toronto - Islington
Generalinis automobilių taisymas, nemokamas darbo apskaičiavimas.
VISI DARBAI GARANTUOJAMI. • LIETUVIAMS NUOLAIDA.
Darbovietės telefonas BE. 9-3939. Namų telefonas LE. 2-2327.
VYT. STOČKUS
39 Advance Rd. randasi 5 blokai į pietus nuo Bloor važiuojant Islington Ave.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE AND MORTGAGE BROKER
Narys Toronto Real Estate Board ir Canadian Association of Real Estate Boards

nuo rugsėjo 15 d. *persikėlė* iš 1077 Bloor St. W.
į naujas moderniškas patalpas
1385 Queen Street W., Toronto
(prie Lansdowne Ave.)
Telefonas LE. 4-8459

Sekantį kartą paskelbsime rekomenduotinus pirkimui namus, farmas, biznius, vasarvietes.

V. VASIS REAL ESTATE

872 Bloor St. W. Tel. LE. 1-4605

ST. CLAIR — LAUDER AVE. $7.000 įmokėti, 7 kamb. per du augštus, gero mūro namas, garažas, privatus įvažiavimasa, alyva vandeniu apsildomas, netoli susisiekimo ir mokyklos.

SWANSEA — ELLIS AVE. $6.000 įmokėti, 6 kamb. ir saulės kamb., 2 virtuvės, kvadratinis planas, gražus kiemas, vienas morgičius balansui.

BLOOR — CLENDENAN. $4.000 įmokėti, geras 6 kamb. namas su garažu, skubiai reikalingas parduoti, šeimininkas išsikelia iš Ont. provincijos.

BLOOR — OSSINGTON. $3.000 įmokėti, pusiau atskiras, alyva oru apšildomas, šoninis įvažiavimas, gražus nedidelis kiemas, patogi vieta nuomavimui.

Skambinti J. GUDAS, LE. 1-4605

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)

Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Dundas - High Park Ave.
$2.400 pilna kaina už rūkalų-smulkmenų prekybą-biznį. Labai gera vieta, nuoma tik $100 mėnesiui, įskaitant vandenį, apšildymą ir elektrą. Pirkinys vertas rimto dėmesio.

Carlton St. - Yonge
$3.000 įmok., už nepaprastai gerai einantį biznį restoraną - valgyklą, priešais Maple Leaf Gardens. Viskas labai gerai įrengta. Sav. apyvarta $1000. Prašo už biznį ir įreng. $6.000. Tikrai geras pirkinys.

Jane - Annette
$4.000 įmok., 6 kamb. mūr., rupių pl. bungalovas. Vand. alyva šild., labai švarus iš lauko ir vidaus. Įrengtas rūsys, geras išmok. Priv. įvažiavimas. Retai pasitaikantis pirkinys.

Bloor - Dovercourt
$5.000 įmok., mūr. atsk. namas, 8 kamb., 2 virt., 2 vonios ir krautuvė - rūbų valykla. Pard. dėl senatvės. Tinkamas betkokiam bizniui. Vienas morgičius 10-čiai metų išmokėti. Pasiteiraukit.

High Park Blvd. - Roncesvalles
$5.000 įmok., 6 kamb. mūro, atsk., per du augštus, 2 virt., dvig. garažas, vand. alyva šild.

Bloor - Swansea
$10.000 įmok., 6 kamb. spec. statybos, gražių pl., atsk. mūr., gražus namas. Skoningai įrengtas, idealli vieta, didelis kiemas, priv. įvažiavimas. Kas ieško gražaus namo Toronte, tai štai jis — Swansea distirikte.

Indian Rd. - Glenlake
$8.000 įmok., 9 kamb., atk., mūr., gražus namas, 2 virt., vand. alyva šild., priv. įvaž., garažas, 1 morgičius išmokėjimui. Arti kraut. ir susisiekimo.

Annette - Runnymede
$12.000 įmok., 15 kamb. per 3 augštus, 6 kamb. pirmame augšte, trys mod. virt., 2 vonios, priv. įvaž., 2 garažai. Tinka daktarui, dantistui ir parduodamas su visais baldais. Prašo $29.000 ir vienas morgičius išmokėjimui.

Keele - Eglinton
$15.000 įmok., 5 metų senumo, 6 butų po 5 kamb. namas. Šviesių plytų statybos, mod. įrengtas, visas išnuom., metinės pajamos $8.500. Vienas atviras morgičius 10-čiai metų išmokėti.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner

apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS

Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.
Turime didžiausią apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių, garažų, įvairių biznių ir t.t.

G. D. HUNT REAL ESTATE
Įstaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516

Namų:
VYT. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.
Tel. 2337

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

Driving School

859 COLLEGE ST. LE. 2-5461

1081 ST. CLAIR W. LE. 5-5556

Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

A. P. GARAŽAS

1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)

Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taisau televizijas, namų ir auto radio.

Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.

Tel. LE. 2-7284

Nauja Lietuviška Valykla

Lenard's Cleaners

985 College St. Tel. LE. 1-5166

Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME

MOUNT ROYAL MOTORS

garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.

3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

Savaitė tragiškų sukakčių ženkle

(Atkelta iš 5 psl.)

apie **"Partizaną herojinėj ir realistinėj buity".** Pranešėjas iškėlė antrojo bolševikmečio partizanų herojines kovas pavergtoje Lietuvoje, kaip jas yra aprašęs J. Daumantas "Partizanuose už geležinės uždangos". Konstatavo, jog kaikurie vyresnieji partiniai politikai su krašto rezistencijos atstovais, atvykusiais iš Lietuvos, elgėsi nekorektiškai, nesilaikė su jais padarytų susitarimų. Nepatogius didvyrius partizanus kaikam, atrodo, geraiu pamiršti, o ne puoselėti jų prisiminimą lietuviškoje visuomenėje. Sustojęs prie partizanų kovos prasmės, pranešėjas pabrėžė, kad partizaninis sąjūdis 1944-1952 m. krašte sustiprino jaunosios kartos patriotizmą ir sutrukdė prisitaikėliams apsiprasti su okupacine padėtimi. Tuo būdu partizanai laimėjo kovą dėl laisvės ateičiai: jie paliks jaunajai ir ateinančioms kartoms gyvais šaukliais niekad neapsiprasti su vergija ir kovoti dėl krašto išsilaisvinimo.

M. Musteikis pranešimu "Teatras pavergtoje Lietuvoje" įsiliejo į bendrą temą, nukreipdamas St. Savaitės dalyvių žvilgsnį į okupanto pastangas išstumti lietuvių tautinę dvasią kultūrinėse srityse. Pavergtos Lietuvos teatruose 1959 metais pastatytų veikalų santraukomis, pasiremdamas sovietinės spaudos citatomis, įrodė, kad scenoje propaguojamos tik sovietiškos idėjos ir visiškai išstumti palaiką lietuvišką sąmonę lietuviškos kultūros veikalai. Kaikurie veikalai (Binkio "Generalinė repeticija" ir kiti) sužalotį, jų turinį pritaikant sovietiškajai linijai, tuo būdu išniekinant net mirusius autoirus. Giedresnių prošvaisčių Lietuvos kultūriniame gyvenime nematyti.

Prof. J. Grinius savo paskaita "Salomėjos Nėries patirtis bendradarbiaujant su komunistais" atkreipė dėmesį į sovietinės okupacijos laužomo žmogaus tragediją. Prelegento įsitikinimu, S. Nėris nebuvo nei išdavikė, nei komunistinė poetė. Ji tik iš širdies dainavusi tai, ką kurį momentą jautriai išgyveno, nepajėgdama kritiškai žvelgti gyvenimo tikrovėn. Jos noras būti vien tik poete, gyventi vien lyrikai, buvo gabiai išnaudotas komunistinių propagandistų dar 1940 m. vasarą, kai jai buvo primesta parašyti poemą apie Staliną. S. Nėriai anuomet atrodė, jog ji tapo naujos eros poete-šaukle. Šita role ji greitai nusivylė, kai susidūrusi su komunistinio "rojaus" tikrove, kurią ji pajuto susitikusi su Lietuvos kaimiečiais ir ypačiai išbėgusi Rusijon su mažu sūneliu ant rankų. Ją kankino tėviškės ilgesys ir skaudūs vidiniai konfliktai. Jos eilėraščiai tuo metu egocentriniai. Tai rodo, jog Nėris nebuvo pasisavinusi marksistinės pažiūros literatūron. Niekad nebuvo įstojusi nė komunistų partijon. Jos apdainuojamas pilkasis kareivis kovoja ne dėl plačiosios Rusijos, o dėl tėvynės Lietuvos. Daugelis pacituotų eilėraščių parodo jos norą "sugrįžti tais pačiais keliais", rodo religijos pasiilgimą ir, gal būt, norą atgailauti. Prelegentas pabrėžė, jog jo tikslas ne rehabilituoti S. Nėrį, o tik iškelti jos dvilypę prigimtį — dūkti su audromis ir čia pat būti "maža ramunėle". Jos dramos priežasčių tenka ieškoti giliai jausminėj prigimty ir nevaldomoj vaizduotėj. Intelektas silpnas ir nedaug lavintas.

Ateitininkai sendraugiai ir studentai savo paskaitininkais buvo pasikvietę Tėvą dr. Pr. Brazį, MIC, ir taip pat prof. dr. J. Grinių. **Tėv. Brazys skaitė ypatingai gerai paruoštą paskaitą "Modernieji gamtos mokslai ir religija".** Ar mokslas prieštaraują religijai? Šį klausimą referentas iškėlė naujoje mūsų laikų mokslo ir techninės pažangos šviesoje.

Atsakydamas į šį klausimą, pirmiausia nušvietė moderniojo mokslo kelią iš materialistinio determinizmo, kuriuo ir šiandien tebegyvena marksizmas, į neopozityvistinį indeterminizmą. Determinizmas tikėjo į griežtų gamtos dėsnių apsprendžiamą visatą, kurioje nebėra vietos nei Dievui, nei stebuklui. Indeterministinis neopozityvizmas paverčia gamtos dėsnius tik apytikrėmis taisyklėmis ir neigia Dievą, kaip metafizinę būtybę, kurios egzistencija negalinti būti patikrinta. Parodęs abiejų šitų kraštutinumų nelogiškumą, prelegentas ilgiau sustojo ties vis labiau moksluose įsigalinčia integralistine pažiūra, kuri jungia determinizmo ir indeterminizmo pozityviuosius laimėjimus. Šia prasme suprastas mokslas pamažu artėjo prie pilnutinės, apreikštosios tiesos, ją ryškiau nušviesdamas, bet niekuomet jos pilnai nepasiekdamas. Paskutinis žingsnis iš mokslo į tikėjimą priklauso jau Dievo malonei. (Šis paskaitos minčių išreiškimas padarytas pasinaudojant paties autoriaus paruošta santrauka).

Prof. J. Grinius savo paskaita "Asmenybės ugdymas šiais laikais" davė St. Savaitėje dalyvaujančiam jaunimui pagrindinių žinių apie asmenybę ir jos ugdymą. Asmenybe vadinamas žmogus, kurs asmens ypatybes yra išvystęs iki tokio laipsnio, kad jis neša laimėjimą šeimai, tautai ir visai žmonijai. Asmenybei yra neišvengiamas religinės pasaulėžiūros susidarymas, nes į gyvenimo prasmės klausimą teduoda atsakymą tik religija. Kurie nenori savo asmenybės skurdinti, privalo, šalia specialybės darbų, bent kiek pažinti ir kultūrinio gyvenimo problemas. Jaustis ir atlikti pareigas Dievui, visuomenei, žmonijai, nugalint individualų ir šeimini egoizmą.

Dr. J. Vidzgiris, šalia paskaitos, turėjo ir pranešimą tema **"Lietuva žydų poezijoje",** žydų poezijos posmais pavaizduodamas, kaip žydai kitados Lietuvai yra parodę ir daug prisirišimo, meilės, ilgesio, ir kaip jie vertino patį lietuvį.

Beveik visos paskaitos ir pranešimai buvo iššaukę plačias ir išsamias diskusijas, per kurias pagrindiniai klausimai buvo dar labiau išryškinami. Diskusijose dalyvavo daug asmenų, nemažai ir jaunimo. (ELI).

OLYMPIA

rašom. mašinėlės
naujos ir naudotos.
YORK BUSINESS MACHINES
605 Yonge St. WA. 5-2491

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia— kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu **Preparation H.**

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

Lake Simcoe

Kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Garantuotas Lietuviškas kalbėjimas! Klauskite Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.

Telef. HI. 7-1601

Toronto

PASAULIO LIETUVIAI

(Atkelta iš 4 psl.)

V-bos, garbės teismo, kontrolės kom. Vokietijos Krašto Valdybon išrinkta: E. Simonaitis, kapt. J. K. Valiūnas, kun. Liubinas, dr. P. Reklaitis ir J. Stankaitis. Kontr. kom.: V. Šukys, Kairys, Krivickas. Garbės teisman: pirm. dr. J. Deveikė, nariai: Antanaitis ir Miškinis.

GYD. DAMIJONAITIS mirė rugpiūčio 31 d. Vak. Vokietijoje, Hanau.

D. Britanija

LIET. NAMŲ B-VĖ Londone yra patekusi finasinėn krizėn ir svarsto galimybes kaip išsiversti. Vieni siūlo imti dar vieną paskolą, kad ir su augštom palūkanom, kiti — parduoti arba namus, arba sodybą. Šiuos reikalus svarstė akcininkai ir Liet. S-gos Londono skyriaus nariai bendrame susirinkime ir siūlė ieškoti priemonių L. Namams išlaikyti.

LIET. SODYBOJE vasarą stovyklavo 70 jaunuolių — skautų ir neskautų. Pilną stovyklos mokestį užsimokėjo 40, dalinį 4, atleista nuo mokesčio 26. Stovyklai išlaikyti aukojo Liet. Sąjunga ir kt. organizacijos bei paskiri asmenys daugaiu nei patys stovyklininkai įmokėjo.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS įvyko atostogų metu, bet žmonių buvo gausu. Buvo duota finansinė parapijos apyskaita. Per vasarą surinkta 242 sv. 19 šil., o per "E. Lietuvį" išsiųstus prašymus gauta 226 sv. 16 šil. Remontuojamas dievnamis ir klebonija.

J. BAUBLYS, vykdamas dviračiu darbovietėn, buvo užkliudytas pravažiuojančio motociklo, nublokštas ant šaligatvio. Jam sulaužyta koja. Kaip gausios šeimos tėvą — 7 vaikai — tautiečiai parėmė aukomis.

A. VILČINSKAS, buvęs Britanijos Liet. Jaunimo S-gos pirm. baigė Londono un-tą gamtos mokslų bakalauro laipsniu.

Argentina

LIET. BENDRUOMENĖ Argentinoj paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Ta proga buvo surengtas visų apylinkių solidarumo vakaras lietuvių parapijos salėje Avellaneda kolonijoj. Paskaitą skaitė Br. Paliulionis, o meninę dalį išpildė: šv. Cecilijos choras, vad. V. Rymavičiaus, mergaičių sekstetas, mišrus choras, vad. V. Cibavičiaus. tautinių šokių gr., vad. V. Rastausko, ir Temperley vyrų choras, vad. Ing. Valantinavičiaus.

Urugvajus

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA savo susirinkimą sujungė su Lietuvos okupacijos dvidešimtmečio minėjimu. Kalbas pasakė Lietuvos atstovo min. Graužinio vardu kons. A. Grišonas ir spaudos attache K. Čibiras.

LIETUVOS OKUPACIJOS dvidešimtmetis buvo plačiai paminėtas netik lietuvių kolonijose, bet ir Urugvajaus spaudoje ir radijuje. Buvo sukviestos net dvi spaudos konferencijos ir paruošta visa eilė straipsnių vietinei spaudai, kuri juos paskelbė.

RADIJO VALANDĖLĖ ispanų kalba pradėjo J. Vaštakas. Jis nori supažindinti urugvajiečius su Lietuvos praeitimi, kultūra, veikėjais ir dabartine būkle.

VENUS

GĖLĖS VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuvėms ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

TAUPYK ir SKOLINKIS

Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Paskola 1 asm., iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

DARBO VALANDOS:

Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Telefonas LE. 2-8723

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Kvalifikuotas technikas taiso

televizijos ir radio aparatus

TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai

Skambinti iki 11 val. vak.

RO. 6-9367 V. Semaška

...ŠYPSENOS..

IŠ DABARTINIO LIETUVOS GYVENIMO

Nuošalioje miestelio gatvėje sunkvežimis suvažinėjo šunį, apie kurį susirinko būrelis žmonių. Eidamas pro šalį sustoja ir MGB viršininkas. Žiūrėdamas į besibaigiantį šunį, jis ironiškai sako:

— Greitai šaukite kunigą! Juk miršta.

— Jokio kunigo jam nereikia. Jis komunistas! — atsakė šalimais stovėjusi senutė.

•

Po ilgų pastangų vienam piliečiui pasiseka gauti vizą išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos į užsienį. Pasiėmęs dokumentus žmogelis iš džiaugsmo net rankas trina. Žiūrėdamas į jį rusų majoras, sako:

— Be reikalo džiūgauji, žmogau. Gera ten, kur mūsų nėra.

— Taigi, taigi, drauge majore, aš ir važiuoju ten, kur jūsų nėra, — atsakė jam pilietis.

•

Vienas Lietuvoje gyvenąs žydas labai norėjo išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos į užsienį. Tam dėjo daug pastangų ir negailėjo pinigų, bet, nežiūrint visko, vizos jis negavo. Jį erzindamas, saugumo viršininkas klausia:

— Ką tu darytumei, Joške, jei rytoj atidarytų visas sienas į užsienį?

— Lipčiau į augštą storą medį, — atsako jam žydas.

— Kodėl? — klausia nustebęs viršininkas.

— Visi greitai bėgdami galėtų mane sumindyti, — ramiai atsakė Joškė.

•

Ilgai stovėjo ūkinikas eilėje atvežęs grūdus valstybinei prievolei, ilgai šalo po šaltu rudens lietumi, kol pagaliau nusviedė botagą ant maišų ir pasuko užkandinės durų link.

— Kodėl, pilieti, palikai grūdus be jokios priežiūros? Dar kas pavogs! Valstybės turtą reikia rūpestingiau prižiūrėti, — sustabdęs ūkininką rėžia partijos sekretorius.

— Dabar darbo laikas. Visi vagys tarnybose, — atsakė ūkininkas.

•

Po susirinkimo kolūkiečiai apstojo bufetą, kad galėtų pasistiprinti, nes kalbos tęsėsi labai ilgai ir daug kas juto troškulį ir alkį. Prie bufeto priėjo ir oratorius, atvykęs iš sostinės. Norėdamas užvesti su kolūkiečiais pokalbį, jis prašneko:

— Matai, kolūkis ir savo krautuvę, ir bufetą turi. Partija ir vyriausybė rūpinasi viskuo.

— Taigi, taigi, — atsiliepė truputį įkaušęs vyriškis. — Vis partija, vis vyriausybė... Todėl duok, drauge pardavėja, man ir vyriausybinių silkių.

— Nesuprantu. Vyriausybinių silkių? — stebisi pardavėja.

— Taip, vyriausybinių! Dar nežinai, kurios silkės yra vyriausybinės? Ogi štai šitos, be galvų...

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga

Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT
&
SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Atlieku visokius elektros darbus

prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.

Licenzijuotas elektromonteris

J. Nacevičius

Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. Sadauskienė

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

RO. 6-0811

Draudimai

arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje

DRAUDIMAS

RO. 9-4612

GENERAL INSURANCE

Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.

AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šį sekmadienį grąžinamos vėlyvosios 12 val. pamaldos. Tuo būdu par. bažnyčioje sekmadieniais pamaldos bus laikomos: 9.30, 11 ir 12 val. Gerojo Ganytojo stovyklos koplyčioje pamaldos užbaigtos praėjusį sekmadienį.

— Popiežiaus karitatyvinei veiklai paremti, šį sekmadienį per visas pamaldas daroma rinkliava.

— Šį penktadienį 10 val. ryto į šv. Jono lietuvių kapines perkeliami a.a. Mitalo palaikai. Velionies perkėlimu rūpinasi jo žmona, kuri į Torontą tuo reikalu atvyksta iš Port Arthur.

— Visi maloniai kviečiami įsijungti į šeštadieninę Toronto lietuvių mokyklą: gerbiami tėvai paskatinti savo vaikučius lankyti mokyklą, o mūsų jaunimas — parodydamas didelį uolumą lankant lietuvišką mokyklą. Mokyklos darbo pradžia šį šeštadienį 9 val. ryto šv. Pranciškaus patalpose.

— Šį penktadienį 6 v. v. jaunimo choro repeticija. Šeštadienį jaunimo choro repeticija įvyks tuojau po mokyklos 11 val. pamaldų.

— Parapijos choras po vasaros pertraukos maloniai kviečiamas į pirmąją repeticiją sekmadienį tuojau po 11 val. pamaldų. Chorui vadovauja muz. St. Gailevičius. Kviečiame į choro eiles įsijungti naujų narių. Repeticijos veik visada vyksta sekmadieniais po 11 val. pamaldų. Laiko tad repeticijoms ne taip daug sugaištama, bet bendru pasiaukojimu išugdytas choras daug prisideda prie parapijos pamaldų iškilmingumo.

T. Kijauskas, SJ, primicijantas, atlaikęs Mišias Toronto Prisikėlimo parapijos bažnyčioje, teikia palaiminimą savo tėvams.

Liet. Baleto studija

vad. Z. Orentienės pradeda savo ketvirtuosius mokslo metus.

Gabių mokytojų dėka ši lietuviškojo klasikinio baleto mokykla mūsų visuomenėje spėjo įgyti geros, rimtos studijos vardą. Todėl kaskart mokinių skaičius vis didėja. Ir šiemet į šią mokyklą priimami mokiniai į visas klases.

Suinteresuotieji prašomi kreiptis į mokyklos administratorių — 996 Dundas St. W. arba telefonu LE. 6-8841.

Ten galima gauti taip pat ir šią mokyklą liečiančių informaciją.

V. E.

Spaudos atstovai pas valst. sekretorių

Ryšium su uždarymu neokanadiečių skyriaus Kanados Valst. parodoje rugsėjo 10 d. Ontario valstybės sekretorius Hon. J. Yaremko suruošė Toronto mažumų spaudos atstovų priėmimą Ambassador restorane, parodos aikštėje. Priėmime be paties šeimininko dalyvavo Toronto miesto burmistras N. Phillips, pilietybės skyriaus direktorius Colombo, pilietybės teismo teisėjas Corey ir kiti. Iš lietuvių priėmime dalyvavo "Moters" redaktorė Iz. Matusevičiūtė, Živilė Stančikaitė, Jūratė Dailydaitė, Giedrė Rinkūnaitė ir "TŽ" atstovavęs K. Manglicas.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį išeinant iš bažnyčios, daroma speciali Jo Em. Kardinolo įsakyta rinkliava šv. Tėvo šalpos darbams paremti. Nualinti ir badaują kraštai laukia Bažnyčios pagalbos, kurią ji tik tada gali suteikti, jei pirma mes jai ištiesime ranką su dosnia auka. Aukodami naudokime specialius vokelius, kurie tikinčiųjų patogumui sudėti prie bažnyčios durų.

— Vėlyvosios 11.30 val. Mišios parapijos salėje vėl pradedamos laikyti šį sekmadienį.

— Lietuvių vaikučių šeštadieninėje mokykloje mokslas prasideda šį šeštadienį, 9 val. ryto. Mielieji tėvai prašomi susirūpinti, kad ši mokykla jų vaikučių būtų gausiai ir stropiai lankoma. Darykime visa, kas mūsų galioje, kad pristabdytume greitą jaunimo nutautėjimo srovę.

— Tradicinis iškilmingas Toronto katalikų rožančius parodos aukštėje bus kalbamas spalio 2 d.

— Pakrikštyta: Vyto ir Irenos Biskių dukrelė Aldona Angelė, Vytauto ir Adelės Daugėlų dukrelė Rita Marija, Albino ir Normos Arlauskų sūnus Raimundas Leonas.

Mieluosius tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o jauniesiems parapijiečiams linkime Dievo globos.

Moksl. ateitininkų gimnazistų

susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, rugsėjo 18 d., 4 val. p.p. Prisikėlimo parap. muzikos studijoje. Bus pranešimas iš at-kų kongreso, naujos valdybos rinkimai ir kt. Visi nariai dalyvauja. Kviečiami ir svečiai — gimnazistai, ypač buvę ateitininkų stovykloje.

Jaunesniųjų ateitininkių

mergaičių susirinkimas bus šį sekmadienį, 3 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos salėje. Kviečiamos mergaitės 8 iki 13 metų amžiaus. Jaun. ateitininkėms vadovauja M. Nekalto Prasidėjimo seselės.

KL Katalikių moterų D-jos

Prisikėlimo parapijos skyriaus visuotinis narių susirinkimas šaukiamas kitą sekmadienį, rugsėjo 25 d., tuoj po Sumos, III augšto salėje. Susirinkimas svarbus ir visų narių dalyvavimas būtinas, nes programoje: naujos valdybos rinkimai, buv. v-bos pranešimai, Tėvo Placido žodis ir

Sus-mo metu, kaip paprastai, šeimyniška kavutė. Visos narės tą dieną prašomos priimti šv. Komuniją; pageidaujama tai padaryti visoms bendrai Sumos metu.

Valdyba.

Pabaltietės skautės

ruošia 50-ties metų skaučių veiklos jubilėjinį minėjimą. Jis įvyks Prisikėlimo salėje rugsėjo 18 d., 4 val. p.p.

Programoje dalyvaus esčių ritminės mankštos grupė, latvės pavaizduos skaučių veiklos raidą ir lietuvaitės pasirodys su tautiniais šokiais ir dainomis. Bus suruošta skaučių rankdarbių parodėlė. Po programos šokiai ir žaidimai. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

Kanados Rajono vadija.

F. Senkaus Real Estate

įstaiga persikėlė į 1717 Bloor St. W. Tel. RO. 7-8131.

Svečiai

Motina Augusta, M. N. P. seselių naujoji viršininkė iš Putnam, grįždama iš Čikagos ateitininkų kongreso, aplankė Toronte esančias seseles, su kuriomis tarėsi naujos statybos reikalais. Lydima seselės Margaritos ir seselės Olivetos aplankė "TŽ", susipažino su spaustuvės darbu ir pareiškė nuoširdžią padėką "TŽ" už visokeriopą paramą seselių darbuose.

Seselė Oliveta pasiliko Toronte.

Grabauskas Vincas iš Redcliff, Alta., specialiai atvykęs į Lietuvių Dieną, sako, seniai nematęs tokio gausaus lietuvių susibūrimo. Ta proga aplankė "TŽ" ir paaukojo $5. Nuoširdus ačiū.

Puiki proga po vasaros vėl susitikti pažįstamus.

Šį šeštadienį, rugsėjo 17 dieną, 8 val. vak. šv. Jono Kr. parapijos salėje pirmas po atostogų šaunus

pobūvis

Gros įdomus orkestras, bufetas.

Įėjimas $1.00.

Parapijos komitetas.

Lietuviškoji Z. Orentienės KLASIKINIO BALETO MOKYKLA

mokslo metus pradeda
šių metų rugsėjo mėn. 20 dieną.

Nauji mokiniai į šią mokyklą priimami - registruojami jau dabar.

Visais reikalais kreiptis į mokyklos administratorių 996 Dundas St. W., arba telef. LE. 6-8841.

Mokyklos administracija.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

Toronto Maironio vardo šeštadieninė liet. mokykla naujuosius mokslo metus pradeda šį šeštadienį, rugsėjo 17 d., 9 val. ryto šv. Pranciškaus kat. mokyklos patalpose. Sudarius mokinių sąrašus ir pasiskirsčius klases, 11.20 val. vykstama į šv. Jono Kr. liet. bažnyčią bendroms mokslo metų pradžios pamaldoms. Gerbiami tėvai savo vaikučius 12 val. prašomi pasiimti ne iš mokyklos, bet tiesiog nuo bažnyčios.

Mokyklos tėvų bendras susirinkimas įvyks kitą sekmadienį, rugsėjo 25 d., Prisikėlimo par-salėje tuoj po 11 val. pamaldų.

Mokyklos mokytojų pirmasis posėdis įvyks šį šeštadienį tuojau po pamaldų šv. Jono Kr. par. klebonijoje.

Mokyklos taryba kreipiasi į lietuvišką jaunimą - mokinius ir tėvus aktyviai įsijungti į lietuviškos mokyklos reikalus. Mokiniai prašomi gausiai mokyklą lankyti, tėveliai — skatinti savo vaikus lankyti mokyklą. Mokykloje šiais metais veiks 10 skyrių. Mokyklos vadovybė tikisi, kad visi mokiniai pernai baigę aštuntąjį skyrių, taip pat ateis į mokyklą, o pernai baigusieji devintą skyrių — šiais metais sieks pilno mokyklos užbaigimo.

Ir šviesa ir tiesa telydi mūsų gražiąją lietuviškojo mokslo įstaigą per visus 1960-61 mokslo metus.

Lietuviai Midlande

Lietuvių pamaldos praėjusį sekmadienį Kanados kankinių šventovėje praėjo gražioje nuotaikoje. Lietuvių maldininkų buvo susirinkę apie 300. Prie Lietuvos kankinių kryžiaus po Kryžiaus kelių T. Paulius, OFM, pasakė gražų pamokslą, po to — palaiminimas Švenčiausuoju bažnyčioje. Vienuoliktos val. pamaldų metu lietuviai maldininkai giedojo tradicines giesmes. Liet. maldininkų kelionė buvo organizuojama ištikro tik iš abiejų Toronto liet. parapijų Kat. Federacijos vardu. Ar nebūtų gera, kad tą pačią dieną su Torontu jungtųsi ir kitos artimesnės liet. parapijos, kaip Hamiltonas, Delhi, St. Catharines, o taip pat ir iš mažesnių vietovių paskiri tautiečiai. Gausesnis lietuvių susibūrimas darytų didesnį įspūdį. Kitos tautinės grupės, kaip teko patirti, susiorganizuoja gana plačiu spinduliu.

Padėka

Tiek gausiai dalyvavusiems lietuvių maldininkų kelionėje Midlande, nuoširdžiai dėkojame. Taip pat dėkojame visiems už $151,15 auką lietuviškojo kryžiaus aptvarkymo reikalams. Ypačiai giliai dėkojame D. Gerb. T. Pauliui, OFM, už įspūdingą pamokslą.

KLK Federacijos Toronto sk.

Padėka

Širdingai noriu padėkoti savo visiems vaikams, žentams ir geriesiems prieteliams bei pažįstamiems už suruoštą man tokį gražų prisiminimą mano 70-ties metų sukakties ir gimtadienio proga.

Gili padėka surengusiems pagerbimą sūnui Adolfui ir marčiai Jadzytei, dukrai Stefai ir žentui Antanui Petraičiams, dukrai Janinai ir žentui Kaziui Kaknevičiams, dukrai Bronei ir žentui Akelaičiams, dukrai Zitai ir žentui Jonui Klevinams; atsiuntusiems sveikinimus ir dovanas iš Čikagos dukrai Stasei ir žentui Ričardui Petersonams ir p.p. Stefai ir B. Mažučiams. Taip pat nuoširdžiai dėkoju svečiams už dalyvavimą ir brangias dovanas: dr. A. ir V. Užupiams, D. ir J. Kaunaitėms bei jų Mamytei, p. Klevinienei, p. Šulcui, p.p. Valeškams, p.p. Šefleraims, pp. Bražukams, p.p. Ivanauskams ir jų Mamytei, p.p. Simonaičiams ir jų dukrelėms, p.p. Gudams.

Visiems dar kartą širdingas ačiū!

Ona Vanagienė.

Tautinės Sąj. centras Toronte

Darbo dienos savaitgalį Toronte įvyko IV Kanados Lietuvių Tautinės Sąj. suvažiavimas, kuris naują LT Sąj. vadovybę išrinko jau Toronte. Iki šiol ji buvo Montrealyje. Į naują centro valdybą išrinkti: pirm. K. Kalendra, nariais — J. Jankaitis, P. Kvedaras, F. Valys ir V. Petraitis. Į revizijos kom.: Al. Lapinas, J. Adomaitis ir K. Andriuškevičius.

Į centrinę tautininkų vadovybę, į vad. Tautinio Sąjūdžio vadovybę, kuri veikia Niujorke, Kanados atstovais išrinkti torontietis K. Kalendra ir montrealietis K. Andriuškevičius.

Padėka

Nuoširdi padėka p. Dr. Valadkai už lankymą ligoninėje po operacijos. Dukteriai su žentu už rūpestingą priežiūrą ir dovanas, ponams Drabatams, ypatinga padėka p. Drabatienei už lankymą ligoninėje ir motiniška pagalbą namuose, dovanas ir gėles; ir visiems už lankymą, didelę pagalbą ir gražias dovanas.

Visiems dar kartą nuoširdus ačiū!

A. Vaitkevičienė.

High Park rajone išnuomojamas kambarys ir virtuvė III augšte, be baldų. Elektrinė plyta, galima naudotis skalbimo mašina ir dulkių siurbliu. Skambinti vak. po 6 val. RO. 7-0867.

Išnuomojamas kambarys II augšte vienam asmeniui. Yra virtuvė. LE. 4-8056.

Išnuomojami 2 kambariai II augšte be baldų. Tel. LE. 2-0409.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte be baldų suaugsiems. Yra garažas. Tel. LE. 6-5489.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte su baldais. 44 Shannon St. Tel. LE. 7-1056. Skambinti nuo 12 val. iki 4 val. pp. Savaitgalyje betkada.

Išnuomojamas kambarys vienam asmeniui I augšte su galimybe virti. Tel. RO. 6-0445.

STALIŲ DARBAI, įvairūs namų vidaus ir išorės nauji įrengimai ir remontai. Darbas atliekamas gerai ir pigiai. J. Austinskas, 280 Crawford Ave. Tel. LE. 1-1554.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

MONTREAL, Que.

Studijų dienos Montrealyje

KLSS Montrealio skyrius rugsėjo 24, 25 d.d. ruošia studijų dienas:

Šeštadienį, rugsėjo 24 d.: 9 val. registracija Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 de Seve St., Cote St. Paul.

10 val. atidarymas.

10.30 val. R. Kulienės paskaita "Lietuvio akademiko įtaka brėstančiai kartai". Diskusijos.

1 val. pietūs.

2 val. diskusijos aktualiais studentiškais klausimais.

8 val. Initium Semestri balius - banketas Windsor viešbutyje. Apsirengimas — pusiau iškilmingas - semi-formal.

Sekmadienį, rugsėjo 25 d. 11 v. šv. Mišios Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

12.30 val. dr. H. Nagio paskaita "Lietuvio akademiko santykiai su vyresniąja karta".

1.30 val. uždarymas.

Balius-banketas įvyks Windsor viešbučio Versailles salėje. Vakarienės ir šokių metu gros puikus CBC stoties orkestras. Pakvietimus prašom iš anksto įsigyti pas sekančius valdybos narius: V. Piečaitį, RA. 2-4449; S. Pakulytę, PO. 9-1857; M. Tauteraitę, DO. 6-7257; E. Rupšytę, PO. 8-9768. Įėjimo mokestis į balių $7.50; prie garbės stalo $12.50 asmeniui.

Jūsų dalyvavimas bus visur laukiamas.

Valdyba.

Pamokos šeštadieninėse liet. **mokyklose** prasideda rugsėjo 24 d., šeštadienį. Mokiniai renkasi šį sekmadienį, rugsėjo 18 d., 11 val. pamaldoms AV bažnyčioje. Po pamaldų AV salėje mokslo metų atidarymas ir vaikučių registracija. Rugsėjo 24 d. 9 val. ryto mokiniai renkasi pamokoms Aušros Vartų mokykloje 5525 Angers, Cote St. Paul, o Rosemounto mokykloje — 3125 Dandurand (įėjimas iš 8 Ave.).

Visi šeštadieninių mokyklų mokiniai dalyvauja pamaldose organizuotai ir renkasi prieš pamaldas 10.30 val. AV salėje.

Rosemounte bankas "Litas" pradeda operacijas nuo ateinančio sekmadienio. Bankas bus atdaras St. Philiomen bažnyčios salėje, kurioje kun. dr. Jucevičius laiko lietuvaims pamaldas kiekvieną sekmadienį 10 val. ryto. Operacijos bus atliekamos tuojau po pamaldų. Bus galima įstoti naujais nariais, įdėti ir išimti pinigus, paduoti pareiškimus paskoloms ir atlikti visus kitus bankinius reikalus. Į Rosemountą tuo reikalu kas sekmadienį nuvyks banko vedėjo padėjėjas Pr. Rudinskas.

Tokio "Lito" bankinių operacijų skyriaus atidarymas ir išlaikymas priklausys nuo rytinėj Montrealio daly gyvenančių lietuvių susidomėjimo. Jeigu tuo "Lito" siūlomu patarnavimu naudosis tik labai mažas tautiečių skaičius, tai po tam tikro bandomojo laiko "Lito" valdyba tą reikalą persvarstys iš naujo. Todėl visi to rajono lietuviai kviečiami šiais 'Lito" pastangas paremti.

St. Philiomen parapijos bažnyčia yra 5465 5th Ave., Rosemount, prie Masson gatvės.

Pr. R.

Birutės Vaitkūnaitės išraiškos šokio ir ritminės mankštos studija, 5215 Park Ave., tel. CR. 7-7868, pradeda naują darbo sezoną. Pamokos paaugliems, merginoms ir moterims vyksta vakare ir dienos metu. Jos augšto profesinio lygio darbas buvo gražiai įvertintas kanadiečių ir prancūzų televizijos stoties.

Mirė. Užpraeitą sekmadienį ligoninėje mirė ilgai sirgęs Mykolas Nauckūnas. Palaidotas rugs. 7 d. per AV bažnyčią.

Aną antradienį staiga mirė K. Kostantino tėvas Stanislovas Niesluchovskis.

Seselių Globėjų ir rėmėjų būrelis suruošė gražias ir jaukias išleistuvių vaišes seselei Felicijai, kuri ilgus ir sunkius kūrimosi metus vadovavo M. Nekalto Prasidėjimo seselėms Montrealyje. Šį met baigėsi jos vadovavimo kadencija ir ji paskirta kitoms pareigoms Amerikoje. Tą proga yra atvykusi seselių vyresnioji iš Putnamo.

Padėkoti seselei Felicijai už jos pasiaukojimą ir didelius darbus lietuvių kolonijai susirinko didelis skaičius visuomenės, pasakė daug padėkos kalbų, išreiškė nuoširdžiausius linkėjimus ateičiai ir įteikė gražių dovanų.

O. Arlauskienė jau ketvirtas mėnuo serga, gydosi namie, slaugoma savo namiškių. Ji yra plačiai žinoma, kaip veikli šv. Kazimiero parapijos narė, pagelbėjusi nevienam mokslus einančiam jaunuoliui.

Montrealio "Lito" balansas

1960 m. rugsėjo 1 d.:

Aktyvas:	
Išduotos paskolos	$312.120,15
Kasa — s-ta banke	40.427,53
Indėlis Centr. Kasoje	31.116,77
Indėlis Lygoje	54,00
Inventorius	358,90
Įvairūs asmenys	382,50
Viso	$384.459,85
Pasyvas:	
Indėlininkai	$369.192,20
Garantijų fondas	3.500,00
Nepaskirstytas pelnas	1.201,43
Šių metų pelnas	10.566,22
Viso	$384.459,85

Rugpiūčio mėnesio apyvarta $90.450,59. Narių 532, skolininkų 131.

"Lito" vedėjas D. Jurkus.

DISTRICT ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke St. W. VI. 2-8501

F. Yasutis	LA. 2-7879
A. Markevičius	CR. 9-9793
P. Adamonis	RA. 2-2472
P. Baltuonis	LA. 6-2084
Pr. Rudinskas	HU.1-2957

Sekit mūsų skelbimus apie paskirus objektus "NL", "TŽ", "La Press".

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

ED MASIOKAS TELEVISION SERVICE

Skambinkite nuo 7 val. ryto iki 11 val. v.

Patarnavimas tą pačią dieną visame Toronte ir apylinkėse.

TAISOMI visų rūšių **TELEVIZIJOS aparatai, HI. FI., Radijo patefonai.**

25% nuolaida naujoms apšvietimo lemponis (Picture Tubes)

Dalys garantuojamos 6 mėnesiams.

3604 DUFFERIN ST.
Darbas garantuotas.

Telefonas ME. 5-5210

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdienimio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOVELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Įsteigta nuo 1900 m.

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

„The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERŽINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

TAUPYK IR SKOLINKIS savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

Bankas veikia: Šiokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun. Rytais— pirmadienį nuo 10-1 val. ir šeštadienį nuo 10-12 val. Vakarais — pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį nuo 7-8 val.

Sekmadieniais Aušros Vartų parapijos salėje banko patalpose nuo 10.30 - 1 val.

Pirm. A. Norkeliūnas RA. 7-3120. • Vedėjas D. Jurkus PO. 7-4280

Atostogų sezonui pasibaigus, Real Estate sezonui neprasidėjus, pasinaudokite proga, pirkite nekilnojamą turtą dabar

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais – HU. 9-1543

Siūlo jums sekančias nuosavybes:

$33.000 Tripleksas originalus, balkonai, plieno laiptai, 3 miegamieji, erdvūs dideli kambariai. Įmokėti $10.000.

$25.000 Dupleksas originalus, po 3 miegamus, rauplėtų plytų, vandeniu šildomas, 3 garažai. Pomirtinis palikimas. Indian Rd. - Bloor raj.

$20.000 10 kambarių atskiras plytų namas, vandeniu šildomas, 2 vonios, 3 virtuvės, platus įvažiavimas, garažas. Pomirtinis palikimas. Alhambra - Bloor rajonas.

$16.000 8 kambariai, pusiau atskiras plytų namas, vandeniu šildomas, nepereinami kambariai, 2 garažai. $2.000 įmokėti. Balansas 15 metų. Galley - Roncesvalles rajonas

$14.500 6 kambariai, atskiras plytų namas, 2 virtuvės, 2 vonios, nepereinami kambariai, garažas. Įmokėti apie $2.500. Howard Park - Roncesvalles rajonas.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ INFORMACIJŲ.

P A D Ė K A

Reiškiame gilią padėką kun. P. Ažubaliui padėjusiam dideliame mūsų rūpestyje. Nors esame ne jo parapijiečiai, jis buvo labai nuoširdus ir mielai pasiėmė sau tokias dideles ir sunkias pareigas.

Tad dar kartą nuoširdus ačiū.

K. ir K. Kaminskai.

A. † A.

JUOZUI CEPAIČIUI Lietuvoje mirus,

jo dukterims p. Godai Rudinskienei ir p. Irenai Vazalinskienei ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia

J. Gailiūnienė,
O. Gailiūnaitė,
F. ir E. Senkai.